SEHLSTEDT

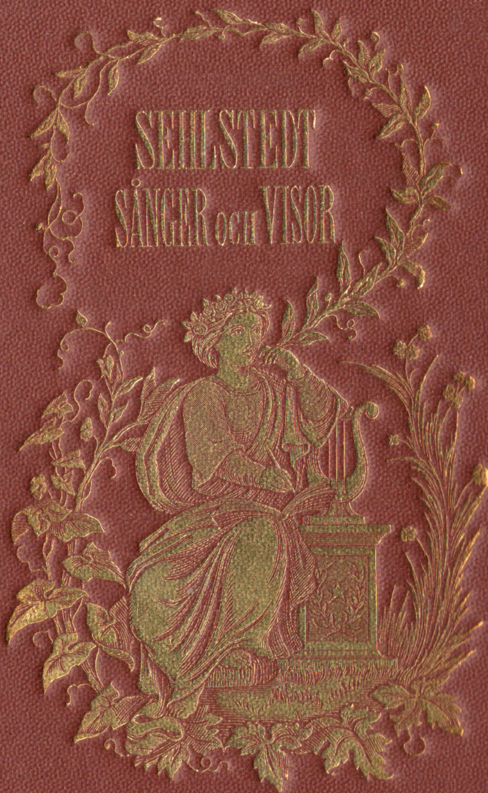
SÅNGER

OCH

VISOR

5

Elias [illegible]

SAMLADE
SÅNGER OCH VISOR,

GAMMALT OCH NYTT,

AF

ELIAS SEHLSTEDT.

FEMTE DELEN.

MED PORTRÄTT SAMT LEFNADSTECKNING.

STOCKHOLM.
ALBERT BONNIERS FÖRLAG.

STOCKHOLM.
ALB. BONNIERS BOKTRYCKERI 1876.

Lefnadsteckning.

Vi hafva inom vår literatur många berömda, många klassiska namn, om hvilkas odödliga värde och förtjenst det skulle kunna synas som ett majestätsbrott att ett ögonblick tvifla. Och likväl, när det kommer till denna obevekliga kritik, som skiljer mellan guld och förgyld koppar, mellan lefvande blommor, uppspirade ur naturens varma och innersta sköte, och eftergjorda vaxblommor, då frågar ironikern: hur mycket håller profvet af allt detta?

Den uppburne författare, hvars lefnadsöden och utvecklingsgång vi här skola söka att skildra, kan ingen komma att räkna till de "klassiska" namnen. Han var så oakademisk som möjligt, ehuru "*akademien*" fann sig föranlåten att å sin sida uppmärksamma honom. Hans publik var den stora allmänheten, "profanum vulgus", för hvilken han aldrig stälde sig på någon oåtkomlig ståndpunkt. Man märker hos Sehlstedt inga snilleblixtar, såsom hos åtskilliga af våra skriftställare, men till ersättning går man ock hos honom miste om hvarjehanda tomt åskbuller, för att icke tala om vattenskurarna. Hos Sehlstedt finnes ingen efterbildning af konventionela europeiska mönster, en efterklang utan lif, en fraseologi utan kärna, en gestikulation utan öfvertygelse, en smärta utan nerver och ett löje utan själ. Vid tanken på så mycket utmärglad och gulblek sentimentalitet, som här och der

går och gäller för poesi, måste det göra oss godt i sinnet, att — för att tala med Orvar Odd — umgås med en sångmö, som har blod i läpparna. Det är i den Sehlstedtska diktningen någonting nytt, något friskt, något ur källdjupet porlande, jemte solsken, doftande ängsblommor och klingande fågelsång.

"Strängarna på hans lyra voro väl icke många", skref en författare*) vid underrättelsen om Sehlstedts död, "och deras klang var ej så stark, men de voro spunna af de finaste fibrerna i en känslig själ, de klingade med lust och fröjd, och tonen trängde vida omkring, ty dess välljud var lika rent som takten var frisk, och ingen starkare stämma till ett mäktigare strängaspel fanns, som kunde öfverrösta sångarens glada visor. Hvem har ej lett vid dessa visor? Hvem har ej till och med någon gång försonat sig med en kulen och ruskig höstdag för de komiska sidor, Sehlstedt förmått afvinna alla med den samma oundvikligen förbundna mödor och besvärligheter? Huru väl känner ej skalden den nordiska vinterns och det svenska hemmets behag! Vi känna igen oss sjelfva i denna person som förstår njutningen af en slädfart öfver den knarrande drifvan och isbelagda vågen, som kan uppskatta trefnaden af en flammande brasa och skämtet kring en värmande bål. Och vårens och sommarens ankomst har ingen firat med gladare sinne och tacksammare hjerta än han. Då ilar hans lätta båt med svällande segel öfver de blåa vikarna och sunden, då surra biet och myggan för honom sagan om sin korta lefnadsfröjd, då trifves skalden så väl i glada menniskors samqväm "i det gröna" och målar i hjerta färger de ringa återstoder af ett njutningsrikt naturlif, hvilka civilisationen lemnat oss öfriga."

Sehlstedt är en skriftställare i hvars sällskap vi trifvas; intet hat eller groll framträder hos honom. Man

*) I Nya Dagligt Allehanda.

får hos honom erfarenhet deraf, att kärleken är humorns moder. Äfven kritiska sinnen, för hvilka ett och annat i formen hos Sehlstedt måste förefalla felaktigt, hafva känt sig hänförda af denna kärleksfullhet. Från satiren vänder sig mången bort med en plågsam känsla, emedan den med sin brännspegel skarpt belyser de menskliga svagheter, vi dock alla dela. Men humorn upphöjer och vederqvicker oss, i det den visar att "verlden är ej så ful som vi henne ängsligt afmåla". En af Tysklands största estetiker, på samma gång en af dess förnämsta skalder, har i en mästerlig afhandling visat att satiren, elegien och idyllen utgå från samma källa. Ställer sig skalden på idealets ståndpunkt med gissel och hån öfver verkligheten, så skrifver han en satir; skildrar han idealet med en klagan att verkligheten ej motsvarar det samma, så blir hans poem en elegi; och framställer han slutligen idealet såsom för handen varande äfven i den bristfälliga verkligheten, så diktar han en idyll.

Elegier skref Sehlstedt icke gerna, rena satirer ganska sällan, men deremot författade han många idyller, och man kan säga att han sammangöt de satiriska och idylliska dragen på ett för svenska diktningen alldeles egendomligt sätt.

Det fins nämligen en gren af skaldekonsten, som må anses karakteristisk för vårt land, en poetisk återspegling af dess korta men herrliga somrar, som, enligt *Bellmans* ord, bjuda

»— — Fåglen sjunga,
Biet svärma, gäddan slå,
Och sefiren då och då
Flåsa i poetens lunga.»

Om vi våga uttrycka oss i ordalag, som motsvara denna stämning, så skulle vi vilja säga, att när solen börjar på att göra sin syssla oklanderligt, d. v. s. skina

emellanåt; när molnen ej mera ligga på himmelen som svarta oxar, utan som små hvita och hyggliga lamungar; när vestanvinden ej mera vräker omkull några plank, utan far beskedligt omkring och pussar de nyss utspruckna blåsipporna; när jorden gnuggar sig i ögonen efter den långa vintersömnen — då öppna poeterna i det gamla Sverige sitt kammarfönster, de dricka frisk luft som champagne, det ena glaset efter det andra, de se hur här och der ett grönt grässtrå framsticker ur mullen, och de draga af alltsammans den slutsatsen, att nu tillkommer det *dem* att fatta ordet.

Det var vid detta lynne, som redan "*Svenska skaldekonstens fader*" uppstämde sitt:

Phoebus han har sin vagn med the guldglimmande, pigge
Sampt eldsprutande, svårt regerlige, drakote fåhlar
Vändt sin tygel i krook från barbrer och torkade blåmän
Moot the måtlige land och sist til nordiske näset,
Och far nu så makliga fort, upvärmer och aflar
Med sit liufliga lius sampt allting skådande strålar
Hvad på jordene fins, uthi lunderne, luften och hafvet.

Ingenting annat var inspirationen till "Friskens och Runii resa till Dalarön 1712", och det var på samma grundval *Dalin* stod, när han skref:

Gumma, dräng och piga,
Oxe, ko och qviga,
Kalf och lam i glädje hoppa;
Tuppen med sin fru
Har förgätit nu,
Att han en gång skall bli soppa.

Kort sagdt, inom den svenska diktningens kanske mest sjelfständiga område: den *humoristiska naturidyllen*, är Elias Sehlstedt den senaste länken, närmast intill den harmlöse skämtare, som i månen såg en holländsk ost, hvarpå de holländska sjökaptenerna i saligheten frukostera,

författaren af "Mollbergs epistlar" och "Våren är kommen", skalden och komministern *C. F. Dahlgren.*

I en liten norrländsk stad, "med herrligt läge, god hamn, prydlig kyrka, vacker och väl vårdad promenadplats, en öfverflödig ångsåg samt en ohygglig mängd ytterst fula och missprydande sjöbodar, hvilka dock komma att borttagas — om tusen år," föddes åt handlanden Sehlstedt den 8 december 1808 sonen Elias, som femtio år senare sjelf gaf detta signalement på Hernösand. Huru han der växte upp vid gymnasiet, har han ock sjelf, målande och gladt, beskrifvit*). Vi se honom i självavånda i "skuggan af rektorns stora romerska näsa", vi se honom i sällskap med några kamrater gå den teologiska vägen — in på någon anspråkslös källare, vi se honom stå i rök och dam, lik Karl den tolfte, då han nämligen i sin tur skulle vara med om att rengöra skolans ljuskronor, ett nytt Augias-stall, från talg och smuts, och städa skolrummen. Vi äro med om hans karnavaler, äggkalas och baler, då herrar och damer om hvarandra gingo mumsande på knäckebrödssmörgåsar i sjelfva balsalongen, medan de hvilade sig från dansen — och läsaren har blott anledning beklaga, att icke äfven *studenten* Elias S. skänkt oss sina minnen. I den lärda staden vid Fyris framträdde han 1829 som akademisk medborgare och bestämde sig för den juridiska vägen, men ödet i form af fadrens dödsfall och dermed följande frånvaro af tillgångar gaf honom anledning att framdeles utbrista: "I fall jag verkligen vore skald, så skulle jag kunna säga: när Bellman

*) Sehlstedts poetiska gåfvor började bli bekanta redan under hans gymnasisttid och en skämtsam utgjutelse af hans hand från denna tid befordrades till trycket, nämligen "Byxorna". Saga (utgifven som broschyr, Stockholm 1832). Ur den synpunkten att det är det första tryckta alstret af Elias Sehlstedt hafva vi ansett oss böra återgifva detta nu alldeles bortglömda och okända stycke; läsaren finner det derför i slutet af efterföljande samling.

kunde vara i nummerlotteriet, så ta' mig sjutton kan inte jag vara i *tullen* också! Det har funnits mycket sångfåglar der!" — hvarpå han som exempel nämner Arnoldson och Stenhammar. Man kunde också tala om Valerius, Afzelius och andra.

Unga Elias öfvergaf alltså Upsala, som han sedan ej återsåg på många år, och af det vindsrummet han bebott, fanns då, säger han sjelf, "ej en pinne qvar". Men innan han for sin kos, hade han låtit den "poetiske spindeln", d. v. s. pennan väfva sina långa eller korta trådar öfver papperet, och Upsala-Korrespondentens utgifvare, Emanuel Bruzelius, hade funnit dem vara af det goda slaget och låtit dem se ljuset i sitt blad. Ett helt dussin poem af —dt infördes der under loppet af 1832. Det första bland dem: "Den moderne krigaren"*) blef mycket populärt och de flesta af dessa stycken intogos af författaren i ett litet, samma år i Stockholm utgifvet dikthäfte: *Norrlandsblommor af —dt***). Denna samling börjar med ett (ej sedan återgifvet) qväde kalladt *Pilten*, hvarur vi anföra första versen:

En liten pilt jag fostrar opp,
En hjertans liten en:
Om lif han ger dock föga hopp,
Ty han är späd och klen.

Såsom läsaren lätt anar, var "pilten" i sjelfva verket den sångmö, som Sehlstedt sedan så ofta apostroferat. — Häftets innehåll råkade äfven i öfrigt ut för författarens censur, hvilket vi ej förtänka honom; af dess tjugufyra

---

*) Parodi på *la Sentinelle* ("Vid månans sken")

**) Ett af dessa poem: *Den frommes afsked till sina vänner* trycktes först i Upsalatidningen, sedan i Norrlandsblommor, och mer än fyrtio år senare i kalendern Nornan i egenskap af förment posthumt alster. Sehlstedts första dikthäfte var af öfvervägande allvarligt innehåll, till större delen dödstankar.

dikter ha dock några genomgått skärselden och kommit in i de samlade skrifterna.

Året efter sin debut inom bokverlden vandrade innehafvaren af signaturen —dt en dag upp på Aftonbladsbyrån, och blyg som den yngsta af behagen framlemnade han ett opus, som sedan blifvit läst och sjunget i slott och koja. Det är oss sagdt, att den anspråkslöse författaren kände sig i hög grad öfverraskad, då redaktionen höll till godo med *Norrländingens hemlängtan**); stycket är i sin ursprungliga form i det närmaste sådant vi alla känna det. Samma år (1833) innehöll ock Aftonbladet *Den glade sångaren,* hvari de senare förändringarna äro något flera.

Poeten var vid denna tid, för att begagna hans egna ord:

> En man af akademisk ras,
> Ett slags aptekare, som krossar
> Små kunskapsfrön, som med karbas
> Ges in åt våra söta gossar.

Det är på grund af flerårig erfarenhet, Elias Sehlstedt talar, då han utbrister om en informator:

> Hans kall är tungt på många vis,
> Och stundom är så svårt att plugga
> Latin i mammas *lilla gris,*
> Som att få gudsord i en sugga.

Hans *principaler* voro icke heller alltid de behagligaste, ty han konditionerade en tid på Vermdön hos "Siggesta' buse", den från Almqvistska rättegången bekante ryttmästaren Johan Jakob von Scheven.

Sin moderliga famn öppnade kgl. tullverket 1836, och sex år senare blef det Mems station förbehållet att mottaga

*) Den allbekanta melodien till detta stycke är af fröken Hanna Brooman. På senare tiden har W. Uddén komponerat en ny melodi dertill.

tulluppsyningsman Sehlstedt, som 1843 ditförde sin brud *Augusta Ekman*, dotter af major Ekman i Karlstad. Familjefadern bortlade icke sin lyra, men sin anonymitet, och *Knäppar på lyran af Elias Sehlstedt* (1844) blefvo inregistrerade i "Sveriges sköna literatur" hvars författare förespådde den nye poeten en framtid. Nu var ock allmänhetens blifvande gunstling i vissa afseenden fullfjädrad. Han var ännu icke "vindens och vågornas skald", men godt lynne och qvickhet i förening med den känslans renhet, som alltid varit för Sehlstedt utmärkande, gåfvo åt hans idyller en egendomligt intagande prägel. Nu skrefvos *Litet bo jag sätta vill* och andra småbitar, som äro oskiljaktigt förenade med namnet Sehlstedt.

I sitt nästa dikthäfte: *Småplock på vers* (1850) uppstämde han icke för ro skull sin "Sång för rörliga tullbevakningen". Med maka och dotter styrde han 1847 sin kosa till Hornstull, men som res-inspektor fick han der kostsamma individer att försörja, ty

— Hästar och åkdon och dräng skall han ha,
Och pengar dertill uti molnena ta.
En res-inspektor borde vara af guld,
Så slapp han att sätta sig ständigt i skuld.

Han tackade derför sin lyckliga stjerna, då han 1852 utnämndes till tullinspektor vid Sandhamn med mindre lön, men — utan hästar.

Här fann Sehlstedt en ganska varaktig stad och här utbildade han sin specialitet som skärgårdspoet. Då han en dag farit in till Stockholm med sina Sandhamnska förstlingsalster, mötte han, enligt sin berättelse, en gammal bekant, som ropade:

"Nå besitta! Jag svär, att det är *visor*, som du har der i pappersrullen".

"Rätt gissadt! Jag ämnar mig just upp till tryckeriet, för att göra mitt namn odödligt."

"Hvad kommer boken att heta?"

"Det har jag ännu ej tänkt på: jag vet ej, om det skall bli fågel eller fisk."

"Lyd då mitt råd och kalla den för fiskmåsen," sade han, "isynnerhet som du nu vistas och hafver din varelse på ett ohyggligt skär, längst ut i hafsbandet, der du troligen aldrig ser annat, än fisk och fiskmåsar, och blir väl sjelf en fiskmåse till slut."

"Nå, så kör för *Fiskmåsen,*" utbrast Sehlstedt, och med hänseende till hans dåvarande vistelseort var den titeln onekligen icke så oäfven.

På "Fiskmåsen, poetisk vår-kalender för 1853", följde kalendrarna *Utkiken* och *Telegrafen* (båda tryckta 1857). Den senare fick af en viss orsak namnet *optisk* kalender. Liksom de optiska telegraferna vid denna tid, allt hvad de hunno, försvunno från skärgårdens bergsknallar, så önskade nämligen författaren, att hans kalender skulle så fort som möjligt försvinna ur bokhandeln, och allmänheten fann denna hans önskan naturlig. Följaktligen började det bli i sin ordning, att någon förläggare tänkte på att samla allt det under årens lopp försvunna och denna dag randades 1861. Poeten sjelf afsade sig redaktionsbestyret af de samlade dikterna: "jag förstår mig icke på dylikt," menade han, och åtog sig blott att gifva *innehåll* åt rubrikerna*).

Om sin sångmö skrifver Sehlstedt från sitt Sankt Helena: "Hon håller utkik efter gröna lundar, fågelsång, leende dalar; men förgäfves stirrar hon kring de sandiga fälten och de nakna klipporna. Sandhamns flora är torftig: *kattfötter* och *lingonris,* och dess fauna inskränker sig till *getter* och *fiskmåsar.* I så fatala omständigheter,

*) Rubriker ansågos emellertid icke nödiga, men om något försök blifvit gjordt, att i särskilda grupper sammanföra närbeslägtade stycken, skulle man möjligen hafva funnit skäligt att utelemna åtskilliga dupletter, som togo sig annorlunda ut, då de först framträdde i olika kalendrar.

hvad skall en stackars sångmö sjunga om: fartyg och sjömansbyxor, storm och skydrag, getragg och toppsegel, sjöskum och långtobak! Undra ej på, om mina visor äro torftiga och ämnena inskränkta.“

Det vore en misslyckad artighet mot den älskvärde skaldens minne, om man påstode att en hvar af hans dikter gifver fullständig dementi åt denna blygsamma förklaring. Man må emellertid snarare undra öfver, att han med små resurser kunde åstadkomma så mycket gediget, än

Sehlstedt i sitt hem.

deröfver att guldet någon gång blef blandadt med koppar. Då och då friskade han upp sig med en tur till den civiliserade verlden, hvarom hans muntra reseskildringar i kalendrar och tidningar buro vitne*). För öfrigt höll han de ideala lifsandarna vid makt genom en syssel-

*) De flesta af Sehlstedts alster under senare åren trycktes först i Ny Illustrerad Tidning; äfven lemnade han bidrag till Svea, Familjjournalen m. fl.

sättning som han idkat ända sedan sin studenttid i Upsala: utan att kunna berömma sig af någon "skola", var Sehlstedt framstående som målare. I synnerhet hans sjöstycken — och dessa blefvo under årens lopp ganska många — voro omtyckta, och sjökaptenerna funno i dem

Sandhamn.

ett godt behag, ty de sågo sitt element framstäldt med natursanning*). Också hade Sehlstedt på sin ö tillfälle att studera böljorna:

*) En mängd af Sehlstedts taflor afyttrades åt kommande och farande Neptunisöner vid tullstationen, vanligen för ett pris af —

Jag sköljt mig uti sjutton år
I detta vilda haf,
Så färgen gått utur mitt hår,
Hvad som ej blåst utaf,

säger han i sitt "Afsked till Sandhamn". Ännu några dagar före sin död fullbordade han en frisk och kraftig skärgårdsvy. Som hans förtrogne vän vid konstens härd under yngre dagar, må nämnas den finske målaren Ekman.

I Sehlstedts utgifna skrifter finnas just inga vittnesbörd om något intresse för mensklighetens förflutna eller kommande öden; han lefde i det omedelbart närvarande, och om han icke, som Bellman, sade sig ej fråga efter om solen går upp eller jorden axlar sig, så tyckes det dock hafva varit någonting ditåt. Af hans efterlemnade anteckningsböcker visar sig likväl att han studerade ett och annat, som man kanske icke skulle hafva tilltrott honom. Att en författare, som skref om predikantens förhållande till *helvetet och svafvel-ån:*

Då han dem så noga känner
Kanske kom han derifrån —

ej skulle vilja låta sig nöja med den ortodoxa teologiens mannaregn, är lätt att förstå. Men han visar sig hafva varit lifligt intresserad af den nyare religions-filosofiska kritikens eröfringar. För bättre minnes skull gjorde han i sina dagböcker hvarjehanda utdrag ur Viktor Rydbergs "Bibelns lära om Kristus", ur Schenkels skrifter o. s. v. Dessutom hafva vi der funnit om hvartannat sentenser

---

50 rdr stycket. Vi hafva trott att det kanske kunde intressera en och annan af Sehlstedts vänner att här se en afbildning af hans hem på Sandhamn, hvarför vi meddela en liten teckning deraf, förminskad efter en fotografi, samt derjemte en utsigt af Sandhamn, kopierad efter en af hans egna taflor. Båda dessa bilder hafva förut varit införda i kalendern Svea för 1875, der de åtföljdes af en uppsats om Sehlstedt af Frans Hedberg, som deri skildrade ett besök hos skalden.

af Pezzani, Jamblicus, Bonnet, Jouffroy, Young, Esquiros, Flammarion, Plato, Lagerlöf, Onkel Adam, Salomo och Bulwer — allt vittnesbörd att den lille jovaliske tullinspektoren läste och spekulerade mer än han ansåg lämpligt att låtsa om för allmänheten.

Ar 1868 förlorade Sandhamn sin poet (afsked med pension 1869), som förstnämnda år bosatte sig i Stockholm, dock icke i sjelfva staden, utan på "det högst behagliga ställe" — säger Samuel Columbus för två hundra år sedan i en otryckt skildring af Djurgården — "der en stor mängd menniskor under hela sommaren, men i synnerhet midsommarsnatten församlar sig och der roar sig bland träd och gräs, anställande allehanda lekar." Här förflöto angenäma år, till dess skalden vid jultiden 1873 förlorade sin tjugufyraårige son. "Tala inte om *det,*" yttrade han sedan till sina närmaste om dödsfallet; "jag kommer snart efter". Det dröjde ej heller många månader innan förutsägelsen gick i fullbordan. Tidigt på våren 1874 medföljde Sehlstedt på inbjudning af en vän på en ångbåtsfärd till S:t Petersburg och tycktes vid återkomsten vara vid särdeles goda lifsandar. Utan att veta derom — förhållandet var blott bekant för hans hustru och läkaren — bar han redan döden i hjertat. En dag under sonens sjukdom hade den tillkallade läkaren blifvit anmodad att undersöka äfven den gamle och fann honom vara besvärad af långt utbildad hjertförlamning, som antagligen påskyndades genom sorgen öfver sonens bortgång. Koppor tillstötte, ehuru mycket lindriga, och tidigt på morgonen den 22 juni 1874 uppfyldes hvad Sehlstedt 42 år förut diktat i *Dödens aning* (Norrlandsblommor):

»Lif och död om mig helt nyligt stredo;
Lifvet vann och gaf mig jorden än,
Dock när nästa gång de strida åter,
Segrar döden visst, och fängslets band
Löser sakta och mig öfverlåter
Till min längtans sköna fosterland.«

Han inslumrade i döden oförmärkt och stilla. Dagen förut hade han läst tidningar och uppfriskat sig äfven med lekamliga varor. Några minuter innan han för alltid slöt sitt öga, sysselsatte han sig med trotjenaren Max (en präktig gårdvar). Han lade sig ned på kudden och utan en suck eller en klagan var allt förbi.

En herrlig sommarafton, den 25 juni, fördes stoftet af Elias Sehlstedt till nya kyrkogården, och hundratals tårade ögon sågos kring grafven, då vid jordfästningen hans egen vackra och gripande hymn *Till aftonstjernan* upplästes af den tjenstförrättande presten.

Sehlstedt ådrog sig icke under sin författarebana mycken uppmärksamhet af den literära kritiken. Hans poetiska kalendrar funno en talrik och tacksam läsarekrets, men omtalades ej vidlyftigt af recensenter, och liknande har fallet varit efter det hans alster blifvit *samlade.* En kort, vänlig notis, att en ny del af den "glade sångarens" visor sett dagen, har varit det vanliga. Till och med då biografier skrifvits öfver honom, har man ansett obehöfligt att inlåta sig i någon egentlig karakteristik — alla känna Sehlstedt, alla älska honom, har man förmodligen tänkt och derför afhållit sig från mångordighet.

Från antydda förhållande finnes, så vidt vi känna, blott ett enda undantag. I Nya Dagligt Allehanda för den 24 december 1862 läses nämligen en af F. Sander författad anmälan af Sehlstedts Samlade sånger och visor, andra delen. Denna kritik är ganska omsorgsfull och vidgar sig till en allmän skildring af Sehlstedts skaldskap.

Det anmärkes der, att Sehlstedt eger sin utpräglade *individualitet,* en sällsynthet hos nutida diktare. Hans sångmö förliknas vid en okonstlad landtlig skönhet, en skalkaktigt leende fiskarflicka, lika frisk som den natur

der hon föddes och lika fri som fågeln. Hennes språk är städse enkelt och rent. Det må vara sant, att diktionen icke alltid är rätt vårdad; understundom måste man anmärka äfventyrliga uttryck, vågade rim och accentuationer. Men det omedelbara i en sång, som blifvit alstrad af stundens ingifvelse, har tagit sin form lika hurtigt — och lika vårdslöst, om man vill — som regnbäcken, hvilken lägger sin väg hvar och hur det bäst faller sig, öfver stickor och småsten, mellan tufvornas ljung.

Samme vittre domare ser i Sehlstedt uteslutande en *lyriker*, som sjunger af ett varmt och ädelt hjerta, som troget följt sin natur och icke sträfvat utom gränserna af det fält, der han egt sin kallelse. "Vid uppfattningen och återspeglingen af lifvets förhållanden och vexlande situationer har han ådagalagt *harmlöshet* och *naivitet*. Denna naivitet i förening med en i flera stycken lycklig och prisvärd objektivitet i framställningen, gör honom mycken heder".

Vid detta uttalande om Sehlstedts naivitet, må hågkommas att ur det naiva tänkesättet flyter nödvändigt ett naivt uttryck i orden. Medan det skolmässigt bildade förståndet, af farhåga för misstag, med grammatik och logik korsfäster sina ord så väl som sina begrepp, blir hårdt och stelt, för att icke vara obestämdt, så behöfver den naive skalden blott ett enda lyckligt penseldrag för sin målning. Liksom genom en inre nödvändighet springer språket fram ur tanken, tecknet försvinner i det betecknade. Härmed följer gratien. De så kallade naturskalderna smycka sig ofta gerna med en hastig förvärfvad halfbildnings prålande glitter; de äro koketta eller plumpa och stundom bägge delarna. Dessa fel finner man icke hos Sehlstedt: han är okonstlad som lärkan, då hon lyfter sig upp mot morgonhimlen och sjunger af inre lust.

Under det tiotal af år, som Sehlstedt, efter det hans dikter börjat samlas, fortfor att vara vår mest omtyckte

poet, utvecklade han ett och annat drag, som ej så klart framträdde i de första häftena af hans "opera omnia". Han var redan då förträfflig i visan, stundom begagnande ett omqväde, som i någon mån påminner om Béranger. Hans parodier och resefantasier voro lika lustiga som sedermera. Han kunde med samma naiva fryntlighet apostrofera *Snösparfven*, som längre fram *Talgoxen på mitt fönster*. Hans känsla var i de allvarsammare dikterna lika innerlig, hans finhet och behag i framställningen lika oförnekliga, som under hans senaste lefnadsår. Men hans glädje öfver naturen hängaf sig omsider mera åt den stämning, som uttalar sig i hans *Söndagsmorgon i skogen*, hvarjemte han upprullade sådana små ypperliga genretaflor som *Mitt sommarnöje*. Också adlades den burleska komiken i Sehlstedts diktning under sista årtiondet till mera äkta humor, såsom i *Vackert så* och i allokutionen till *Min skugga*. Stycken sådana som de två sistnämnda skulle vara prydnader för hvilken stor och berömd skald som helst, och den luttrade lefnadsfilosofi, som uttalar sig i "Vackert så" har i förening med qvickheten gjort detta poem till ett af dem som med full rätt kunna sägas lefva på svenska folkets läppar. Men författarens förnöjsamhet och anspråkslöshet voro fortfarande lika stora, som då han vid en tidigare period skref:

»Rädd att visan blir för lång,
Slutar jag för denna gång.
Den som läser denna sång,
Tackar jag ödmjukast.«

Det förefaller oss, som om Sehlstedt i dessa strofer inlagt en god del af sitt jag, hvarigenom han ock skiljer sig från flera af svenska litteraturens för öfrigt högst framstående humoristiska skriftställare, hvilka icke alltid dragit i betänkande att sätta sin popularitet på spel genom att uttala ett snillets högdragna "noli me tangere".

Då Sehlstedt gått hädan, visade det sig ock fullt klart, huru uppburen han var. Enligt hvad vi redan i början af vår uppsats antydt, tillhörde hans skaldskap ej den riktning, som plägar företrädesvis utmärkas af vår vittra areopag, men under ett tiotal af år och intill sitt frånfälle rönte han dock af svenska akademien det erkännandet att på hans lott föll ett af de årsanslag som akademien har att utdela åt vittra författare. Som en utmärkelse bör ock hågkommas att flera tonsättare lade Sehlstedtska visor till grund för musikstycken, nämligen A. F. Lindblad, Fr. Sandberg, W. Uddén, C. G. R. Littmark, B. A. Beckman och Göran Möller. Som särskildt bekanta "Sehlstedts-sångare" kunna anföras C. J. Uddman och V. Holmqvist.

Efter Sehlstedts död täflade hela landet att visa honom sin hyllning, och den 29 maj 1875 aftäcktes på hans graf en minnesvård, åstadkommen genom frivilliga bidrag från Sveriges alla trakter, hvarvid också de mindre bemedlade icke lära försummat att gifva sin skärf, egnad äfven att bereda sorgfria öden åt den saknade skaldens efterlefvande maka och dotter. Uppmaningen till allmänheten var undertecknad af bland andra Gunnar Wennerberg och Talis Qualis; subskriptionens goda resultat vanns i icke oväsentlig mån genom oförtröttadt nit af Sehlstedts vän konditor W. Eckert.

Då täckelset föll från vården med Elias Sehlstedts bild (bronsmedaljong, modellerad af Frithjof Kjellberg), räknades mellan två och tre tusen åskådare, bestyrkande sanningen af Frans Hedbergs varma ord vid denna högtidliga akt:

»Här skall han, allas saknad värd,
Mottaga folkets hyllningsgärd,
Hit skall det alltid tacksamt gå,
Och det är vackert så!«

Arv. Ahnfelt.

Inledning.

Denna lilla Julkalender,
Låt den få hos dig ett rum,
Söta Publikum,
Uppå alla håll och händer!
Han är kry och glad,
Och hans många blad
Kunna läsas ett i sender.

Sura miner eller fula,
Dertill har han, det vet jag,
Ej en smul behag.
Han hos dig vill endast jula.
Och hans bästa lott
Är om sången blott
Roa kan en liten smula.

Under mitt porträtt.

Se här är gubben med hull och hår
Till form och till anletsdrag.
Ty om jag rätt på porträtt mig förstår,
Så skall detta just vara jag.

Artisten har ritat mig magnifikt,
Det kan väl erkännas fritt.
Men om porträttet icke är likt,
Så blir det hans fel och ej mitt.

Det tillskrifvas bör hans blyga natur
Att han ej tog af mina ben.
Jag kommer derför i half figur,
Den andra kan komma se'n.

Jag stannar i skuld hos min glada artist,
Som så fiffigt framstält mitt skrof,
Att fast två tänder i mun jag mist,
Så syns det ej, Gud vare lof!

Och skall jag vara uppriktig till slut
Och blygsamt slå ögat ned,
Så tycker jag sjelf jag ser hygglig ut —
Gud gifve ni tyckte så med!

Nyårsmorgonen.

Gamla året gått till ända —
Ingen hejdat tiden än —
Och i ödets bok sig vända
Bladen till ett *nytt* igen.

Vett och forskning föga båta
Till att pejla tidens ström.
Hvad som stundar, är en gåta,
Hvad som flyktat, är en dröm.

Åren komma, åren fara,
Menskan föds till samma lott.
Lifvet är en skolgång bara,
Tiden dess terminer blott.

Lifvet är en flyktig gnista,
Flammar upp och släcks derpå.
Är väl detta år mitt sista?
Är det fler, som återstå?

Ej har stoftet, som här andas,
Säte uti Guds konselj:
Ingen vet, hvad dag den randas,
Evighetens nyårshelg.

Anden mot sitt drömda Eden
Spejar understundom än,
Och en gång skall segelleden
Öppnas till hans hem igen.

Icke tveka han behöfver,
Hvar hans väg skall ta' utaf:
Han nog vet, att spången öfver
Är till slut den hvälfda graf.

Eko.

I forntida dar, uti sagans land,
Var Eko en bergsnymf så snäll.
Hon roade Jupiters drottning ibland
Med upptåg från morgon till qväll.
Hon utrustad var med förstånd och förnuft,
Och ej det underligt var,
Då modren var *Jord* och fadren var *Luft*,
Och båda ett hyggeligt par.

Hon vistades mycket i Junos hof,
Och skämt var hon fallen för.
Hon åtnjöt gudinnans beständiga lof
För sitt muntra och rara humör.
Och Jupiters ynnest hon äfven fick
För det att hon gjorde sin flit,
Att afleda gummans misstänksamma blick,
Då gubben gick bort på visit.

Att Juno var svartsjuk, visste hvar Grek,
Hvad nu hela verlden vet.
Att Jupiter älskade nymfernas lek,
Hvem kunde väl undra på det?

På fröjd i Olympen var ingen brist,
Och Eko stod Jupiter bi;
Men Juno drog öronen åt sig till sist
Och såg blott intriger deri.

Nu tändes af hämd det olympiska blod,
Och grym blef gudinnans min:
Då Juno var ond, var hon inte god,
Det står uti Mythologin.
Med blick som en syl och en stämma så stark,
Och utan den minsta finess,
Blef Eko förpassad till skog och mark
Och kom ej till hofs sedan dess.

Tillfyllest gudinnan ej hämnad var,
Dess talgåfva tog hon också.
Blott sista ordet fick Eko ha qvar
Som reskost att tugga uppå.
I dalar och berg kan vandraren än,
Om röst, notabene, han har,
Förnimma ett genljud, som kommer igen
Med sista ordet till svar.

Men ensligt i skogen gick dagen förbi,
Då blef (hvarom sagan är viss)
I däldernas lugn hon förälskad uti
En skogs-sprätt, som hette Narciss.
Men han vände ryggen åt henne helt torrt
Och gaf hvarken svar eller tröst.
Och Eko af sorg blef till stoft innan kort
Och till slut blott en klagande röst.

I veten, att ännu bland bergen hon bor,
Fast hemligt och underbart.
Men hvarför sitt hjerta man Eko förtror
Så gerna, det tycks er ej klart.
Men om ingen annan har reda på det,
Så kan jag er styrka deri,
Att Freja *det visste och skalden det vet:*
I som älsken, I veten det I.

Snöfallet den 11 Febr. 1872.

Jag älskat snö och is så långt jag mins,
Allt från min barndom i den höga norden.
Och jag vet icke någonting, som fins
Så snyggt och propert till kostym åt jorden.
Ej heller tror jag, att en trådsort spins
Mer jemn och superfin än snöns är vorden.
Som i urminnestid, så är den än:
Se här ett nystan, var så god och känn!

Är den ej näpen denna lilla boll,
Så silfverren och glänsande som siden,
Och som man länge kan ha i behåll,
I fall han inte smälter under tiden!
Ty han sensibel är för all kontroll,
Och mycken kärna fins ej heller i den.
Men han är vacker till att se uppå
En vinterdag — och det är vackert så.

Naturn är god och vet nog hvad hon gör,
Hon visste redan det, när allt var kaos.
Hur det såg ut den tiden, mig ej rör,
Och all vår forskning blir — att vi bedra oss.

Det var en halka nyss härutanför,
Att benen knappt om händer kunde ta oss.
Det är blott det jag nu vill komma till:
Hur ömt naturen oss omhulda vill.

Se, dagen sållat våra backar hvita,
Och det kan bli rätt bra med snö ibland,
Då vinterns skyar slå sig hop och sprita
Sitt dun, som faller öfver haf och land.
Nu kan på väg och stigar tryggt man lita
Och ej riskera arm och ben och tand.
Och utomdess ha vi nu fått ett före,
Som, noga räknadt, kostar ej ett öre.

Benägne vän! hvad kan du önska mera?
Att vi fått snö är nästan en epok.
Då bör man också deraf profitera
Och ej i kammarn sitta som en pjåk.
Har du ej häst, så kan du promenera,
Och har du häst, så var så god och åk!
Jag tänker sjelf ej åka blott *i frasen,*
Jag hyr mig häst och sätter in pegasen.

En marknads-titt i Upsala 1872.

Det blef mig så dystert i lynne och luft,
Och jag sporde min doktor, hoc est:
Jag sporde beskedligt mitt sunda förnuft
Hvad som vore rådligt och bäst.
Han rådde mig genast att *resa*, men hvart?
Det är hvad jag nu er förtror:
Min nattsäck jag packade inom en qvart
Och till Upsala *Disting* jag for.

Det var en vacker Februari-dag, den härligaste solskensdag vi haft på det nya året. Jag ställde min klocka och gick in i tredje klassens kupé. Mitt ressällskap var merkantilt och bestod af en grosshandlare (mitt enskilda ressällskap) och två kolossala fågelgrosshandlare från Helsingland: den förre intrillad i en vidtfamnande resfilt, de senare i glanshåriga hundskinnspelsar. Samtalet smakade af både fågel och häst. Jag drog öronen åt mig och trodde att det gälde min pegas, den gamla fågelhästen, men lugnade mig snart, då jag förnam, att konversationen rörde sig djupt och allvarligt kring dessa båda stolta djursorter, hästar och fåglar, endast i lofligt handelsintresse. De framhöllos också såsom de utmärktaste sorter i hela verlden, hvarför de äfven föras i stor

mängd till Stockholm och andra mera sydliga orter: de förra för att hållas vid lif, så länge som möjligt, de senare för att ätas upp, ju förr dess hellre. Jag undrade, hvilken af dessa lefnadsutsigter vore den lyckligaste: den att vara slaf och hela lifvet igenom dra lass och lyda piskan, eller den, att under vackraste årstiden sorgfritt få *göra musik* och sedan dö ej hejdundrande död, för att efter döden förklarad vara med på middagar och supéer. Jag skulle föredra det senare, helst en gammal utlefvad häst, om han också efter döden får vara med på tarfligare kalaser, aldrig blir så berömd och firad som en tjäder, som är svept i gurkor och lingonsylt.

Vi ilade vidare förbi herrgårdar och gärdsgårdar, åkrar och slätter, genom en natur, ful alltigenom. Vid Rosersberg, som, undantagsvis, skall vara särdeles härligt och naturskönt, skulle jag ha önskat att få se mig omkring; men tiden af tre lumpna minuter syntes mig allt för knapphändiga för att göra några sidoutflygter. Törsten, som hos menniskan är mycket efterhängsen, synnerligast på resor både till lands och sjös, började infinna sig. Vi afbidade någon station med längre uppehåll, och vår väntan slog ej felt.

Halfvägs snart vi *Märsta* sågo:
Tre minuters rast man har.
Helsing-gubbarna de lågo
Lugna i sitt hundskinn qvar.
Släcka törsten är reson i,
Helst då man inbjuden blir:
Jag och *grossis* hos *Zanoni*
Drucko bäjerskt bier.

Jag är glad att få förkunna,
Att vår resa var honnett.
Sista hållet vid *Bergsbrunna*
Högg man från oss vår biljett.
Upsala mot himlazonen
Skymtade för oss härnäst,
Och en doktor vid stationen
Mötte oss med häst.

Och de helsingbönder togo
Afsked och ej sågos mer.
I en släde vi oss slogo,
För att komma i qvarter.
Föret knaggligt var, emedan
Gatans snö var knappt en tum,
Och på gamla Gästis sedan
Hyrde vi oss rum.

Och ett godt herberge fick man
Och fru Bergh tog oss om hand.
Och i staden sedan gick man
Ut att ströfva lite grand.
Jag och *grossis* för att fylla
Vår mission som kloka män
Gingo in på gamla Scylla
Till vår broder *Sven.*

Om morgonen besågs staden, som jag ej sett på många herrans år. Der som i min ungdom var en kal och skräpig sandbacke, der var nu en vacker och storväxt

park. Kyrkorna voro desamma. Alla Bacchi tempel voro nya eller åtminstone moderniserade. Halkan på gatorna var densamma som i min ungdom, då det var halt.

Svårt är att i halkan klifva
Oppför backen som ni ser,
Annars skulle jag för er
Ut- och innanför beskrifva
Carolina rediviva,
Innan stan jag öfverger.

Men min tid är ej så lång,
Och dessutom är min åsigt,
Att som vädret nu är blåsigt,
Får det bli en annan gång.

Jag gick en omväg upp till *Fjerdingen,* och besökte en vän i hans studentboning: två rum, mattor, fortepiano och gungstol. Gungstolsformen fanns ej på min tid. Jag gick vidare för att uppsöka mitt gamla studenthem. Jag tittade och tittade, men kunde ej upptäcka min lilla gamla träbyggning med de senapsfärgade portarna. Slutligen såg jag en tomt, som jag ville igenkänna som den rätta. Jag suckade:

Mossbelupen hydda
Stod i *Fjerdingen,*
Åren, en gång flydda,
Komma ej igen.
Men derinne,

Sorgsna minne!
Bodde jag i unga dar:
Nu finns ej en pinne
Af mitt vindsrum qvar.

Jag gick nedåt torget. Rätta marknadsdagen var ännu ej inne, men en hop marknadslystet folk syntes vara ankommet. Marknadsstånden stodo ännu slutna som gåtor. Trävaror forslades in och *Björklundare* afprofvades af resande gentlemen. Jag bjöds på snus och inkommoderades af tvenne nysningar. I ett gathörn längre bort såg jag folk, som gapade på någonting. Jag gick för att gapa med.

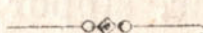
Och der såg jag Uplandsbönder,
Fulingar till form och snitt.
Och en vagn låg illa sönder
Med sitt vedlass, vida spridt.
Egarn öfver frispektaklet
Svor emellanåt en strof.
Hästen ensam stod i skaklet
Som en filosof.

Husbond utaf vrede blossar,
Mer än yppas kan i skrift,
Och af gatans glada gossar
Spardes ej på skämt och drift:
"Sälj din ved, men pruta ned den,
Och du genast får på hand:
Det är bättre pris på veden,
Då den står på strand."

Mitt marknadsbesök började lida till ända. Jag köpte ett par tjädrar såsom ett marknadsminne. Middag af den mest lukulliska doft intogs sedan hos en gammal vän. Den räckte länge och var i allo *tillfyllestgörande*. Dagen derpå var jag inbjuden till resfrukost på stadshotellet, ett hotell som är af den yppersta beskaffenhet så väl till lokal som kosthåll. Derifrån medförde jag de angenämaste och oförgätligaste minnen af ungdom och sång. Stämningen var glad, genialisk och gnistrande.

Men all fröjd, huru stor, tar en ända en gång,
Och jag måste till Jernvägsstation.
Och jag kunde förtälja om skålar och sång,
Om jag tordes för Vermlands nation.

Och i jernvägskupén, frukosterad jag klef,
Och så reste min lilla person.
Och jag kunde förtälja hur firad han blef,
Om jag tordes för Vermlands nation.

Tidig Vår.

Mitt hjerta spritter. Det är vårens skuld:
Han kommer som en liten gud och dansar
På lätta skyar, lefnadsglad och huld,
Med blommor, som han fått för solens guld,
Att smycka skog och äng med blad och kransar.

Vi ha ju knappast mera än April,
Och ändå vågar han sig upp mot polen.
Men han är van att göra som han vill,
Och så kanhända gör det också till
Att han haft res-sällskap med sjelfva solen.

Han hela attiraljen med sig har,
Gullvifvor, fjärlar, sippor och penséer;
Men hofkapellet dröjer några dar,
Ty gökarna på vägen stannat qvar
Att ge i Skåne några matinéer.

Han vet nog hvad han gör. Han tänkte visst
På fädrens ordspråk, som vi än sentera:
Att när som göken gal på *naken qvist*,
Blir öfver landet säd- och foderbrist —
Och vi se helst att slippa bådadera.

Likgodt! Nu är han här med hopp och tröst,
Och gladt vi vända gubben Vinter ryggen.
Vi hellre lyssna till naturens röst,
Då våren hyllas af hvartenda bröst,
Ja ända ned till bromsarna och myggen.

Hör lärkan jublar uti solens bad,
Och sången klingar öfver höjd och slätter.
I hvarje buske nickar en dryad,
Och bäcken sjunger, lefvande och glad,
Med lilla Zephyr sina små duetter.

Min ande gläds vid källans friska språng,
Af böljans svall och molnens fantasier.
All konst får vara till en annan gång:
Hvad är ock harpans klang och skaldens sång
Emot naturens enkla harmonier?

Ty hör jag än, en vacker sommardag,
Piano klinkas uti qvafva salar:
Då leds jag först och sedan svettas jag
Och störtar ut och hör med mer behag,
Hur korna böla uti berg och dalar.

Och så det varit har, så långt jag mins,
Ty menskan skaptes att naturen prisa:
I hennes anletsdrag en gudom finns,
I hennes sköte mår jag som en prins,
Och henne ger jag nu min lilla visa.

Sommarens ankomst den 4 Juli 1871.

Säg hvad nytt, säg hvad nytt? —
"Kallt och blåsigt!" — Jo pytt!
Köld och stormar ha knallat sig unnan.
Nordanvinden har flytt
Och sig vinden förbytt
I den allrasomljufvaste sunnan.

Hela Juni var ful.
Solens gyllene hjul
Kört i diket och vältat kanhända.
Hon ej värmde en smul,
Det var kallt som om Jul,
Det var afskyvärdt dagen i ända.

Utaf bröstvärk man led,
Ingen mage fick fred,
Och på magen all lifsglädje hänger.
Man med ylle sig gned,
Aldrig tordes man ned
Med sin gump uti svala bassänger.

Grå var himmelens bryn,
Grå var menniskohyn,
Ögats vår-lif var dödt hos de fleste.

Ej fanns regn uti skyn,
Landtman, grön uti syn,
Stod och blängde mot himmelens fäste.

Än begripa ej vi,
Hur potatis stod bi,
Som är van vid den läskande skuren.
Der som gräs skulle bli
Var komplett parodi
På Gudslån åt de bölande djuren.

Men, natur'n vare tack!
Himlen plötsligen sprack
Och utgöt sina läskande skålar.
Jorden sörpla' och drack,
Solen slutligen stack
Genom skyn sina gullgula strålar.

Trän och blom sköto skott,
Som i knut hade stått,
Från de högste och ned till de lägste.
Äng och fält fingo brådt,
Det blef solvarmt och godt,
Och man hörde hur gräsroten växte.

Och jag tänkte dervid:
Nu för landtman är tid,
Att ej längre han blänger och kinkar.
Nu är sommaren blid,
Än har *Frode* sin frid,
Än står *Erik med axet* och vinkar.

På Djurgården.

Vår-Fantasier.

EN POET.

Det susar,
Det brusar,
Det piper och gnyr
I knutar och vrår.
Det sqvalar
I dalar,
Det gassar och pyr
I skrefvor och snår.
Det glittrar,
Det qvittrar
Kring land och kring strand,
På våg och i skog
Det simmar,
Det stimmar.
Det klingar ibland
I spade och plog.

Det svingar,
Det klingar,
Det skrockar och gal
På mark och på gren.

Det surrar,
Det snurrar
Precis som på bal
I vårsolens sken.
I bäckar,
I häckar,
I pöl och i vass
Ett tiss och ett tass!
En äflan,
En täflan
Ett snick och ett snack,
Ett hej och ett hif!
Det stökar,
Det bökar
Ett lefvande lif
I sophög och stack!

EN BOFINK.

Tytteri, tytteri-tytteri-tu!

Herr poet! Ni glömmer att det *bräker* också. Ser ni inte fårkräket derborta vid Manegen? Men det är väl ondt om rim på *bräker*, kan jag tänka. *Tvärsäker* kan man ej säga om får, och *läker* duger blott i regnväder.

POETEN.

Bofink! du munvig är. Mig gläder din sprittande humor.
Djurgårdens herrliga park ser dig med tjusning igen.
Säg mig, hvar höll du väl hus, då vintern satt åt oss som strängast:
Satt du i drufvornas land kanske och sjöng din romans?

BOFINKEN.

Jo, fan heller, herr poet! Jag for till Upland på höstkulan. Hvad jag skulle dit, vet jag inte. Alltnog! jag kom att söla med min sydländska resa, så att jag öfverraskades af vintern. Ni skall få höra mitt missöde:

Jag i Södern brukar vara,
För att öfver vintern bo.
När i höst jag skulle fara,
Frös jag in i *Rotebro*.
Jag väl nämna ej behöfver,
Att jag frös och svalt som sju;
Men nu är den sorgen öfver:
Tytteri-tytteri-tytteri-tu!

Jag har nu kommit till Djurgården, till mitt gamla sommarnöje och alla sångfåglars förtjusning. Snyggt och propert, förstås! och en vårsol, som är kunglig och oförliknelig. Ack, herr poet!

Gudskelof att solen gassar
Och att våren kom en gång!
Jag vet ej en bygd, som passar
Bättre än den här till sång.
Här skall jag i träden gunga,
Och här skall min lilla fru
Trifvas liksom jag och sjunga:
Tytteri-tytteri-tytteri-tu!

EN LÄRKA.

Här är det ljufligt i luften att gunga,
Slå mellan himmel och jord några hvarf,
Titta på blommornas skiftande klunga,
Jubla och sjunga,
Hugga sig se'n en och ann' liten larv.
Himlen är blå
Som det blåaste siden.
Färgen också
Är äkta uti den:
Det kan han också ha tillgångar till.
Här skall i solen jag vingarna badda.
Här skall jag ladda
Näbben med sånger och öfva min drill.

EN MYRA.

Jo, den är inte ledsen! En lätting till kropp och själ, som flaxar så der opp och ned i luften utan sysselsättning. En annan fattig stackare får släpa och träla hela dagen om, som allt hvad myror heter får göra.

POETEN.

Ursägta! inte *allt* hvad myror heter. Jag känner en vinhandlare i stan, som kallas Myran, och han är, minsann, ingen fattig stackare, utan tvärtom tät och naggande god. För resten vet jag ej hvad du har med lärkan att göra. Låt *den* sjunga, som *kan* sjunga, och lägg dig ej uti hvad du inte begriper:

Hör du myra lilla!
Håll dig ej så illa:

Du mår bättre du än mången ann'!
Du drar stockar tunga,
Men du slipper sjunga:
Det är mer än du begripa kan.
Och hvad jag förnimmer,
Får du gå och masa:
Du har godt om timmer,
Du har ved till brasa,
Och det måtte väl för fan gå an.

Hör du, stolta myra!
Du har ingen lyra:
Du af sångens qval ej heller kan
Någonsin betungas.
Sångarn slits och slungas
Mellan jord och himmel af och an.
Du går trygg på backen,
Du har tak, som skydda,
Du har lugna stacken,
Du har egen hydda,
Men en sångare, hvad har väl han?

MYRAN.

Mjuka tjenare! Ni håller ihop, traspack!

LITEN SKOGSBÄCK.

Jag kom lös, jag kom lös
Ur min långsamma natt,
Der jag inmurad satt
Hela vintern och frös.

Det var smällkallt och hvasst
Uti Tivoli skog,
Der det blåste och drog
Mellan bergstalp och rös.
Men då vårsolen log
Med en brinnande hast,
Blef jag hänryckt och nös
Och kom lös.

Och nu tumlar jag fri
Genom blommande land,
Kastar småsten och sand
Ur min spårväg ibland,
Snärjer sipporna i
Mina glittrande band,
Då jag dansar förbi.

Och jag andas så fritt
Se'n jag bojan blef qvitt,
Der jag låg så försagd.
Nu är solen så ljuf,
Nu är Flora så snäll:
Ifrån morgon till qväll
Drar hon stuf efter stuf,
Som den finaste dräll,
Slät och konstmessigt lagd
Öfver dalar och berg,
Med en klarhet och färg
Som smaragd.

Nu jag vill mig förströ
I den blommande vår:
Jag skall ned till min sjö,
Det må gå hur det vill.
Jag vill se hur han mår,
Se'n han väl qvicknat till
I den glödande sol
Efter kyla och snö,
Efter fjellvindars ras;
Om han har som i fjol
Samma sätt och begrepp
Att ruljera med skepp
Och galjas.

Jag skall nämna mitt namn,
Jag skall sjunga min sång;
Kanske ännu en gång
Att mitt namn igenkänns
Och jag sluts i hans famn
Som en väns.

EN FJÄRIL.

Jag älskar naturn i det gröna
Bland vestans och lundarnas sus.
Jag hyllar det varma och sköna:
Jag lefver af blommor och ljus.

Jag otålig är till mitt sinne,
Och nu är mitt tålamod slut.
Jag tycker att tiden är inne:
Syrén-häck! var god och slå ut!

EN MYGG-SVÄRM.

Upp genom luften! ja, det förstås!
Bort öfver hafven! nej, dra för katten!
Hafvet vi skaptes ej för, gunås!
Vi aldrig haft tycke för vatten.
Fria vi sväfva i vårsolens brand,
Fiskarna gerna för oss kan man sumpa.
Vilja vi ha oss en tår uppå tand,
Då händer ibland
Att menskor som vinfat vi pumpa.

Se hvilka kryp uti jordens mull!
Vingade äro vi englar like.
Luften, vi andas, af balsam är full
Och stort vårt eteriska rike.
Lustigt vi svinga oss dagen lång,
Hänga på solstrålar fast oss och gunga,
Sängdags för menskan romanser vi sjunga,
Fast hon, tyvärr, ej begriper vår sång.

EN GÖK.

Ho-ho! ho-ho! ho-ho!

POETEN.

Ja! jag kunde väl tro,
Att du våren ej glömt,
Att du ej gaf dig ro,
Fast du länge dig gömt.
Och nu ser jag, du mins

Att en Djurgård det fins,
Hvarest vännerna bo.

Och en Vår utan Gök,
Som oss gjorde besök,
Vore nonsens och prat,
Som förtjente vårt hat;
Vore indelikat,
Vore snarlikt ett kök
Utan mat.
Var välkommen igen,
Jovialiske vän!
Ingen ursägt, jag ber!
Var så god och sitt ner!
Var så artig och gal!
Här finns tallar och gran,
Här finns björkar och al,
Här finns rönnar och sälg!
Du är gammal och van:
Kom och välj!
Du kan kallas med fog
Vårens slag-ur i skog.
Du har tiden om hand:
Då du knäpper ibland,
Vet du dagar och år,
Huru länge man får
Göra skutt uppå skutt
Öfver haf, öfver land
Uti dumhet och bragd,
Uti allvar och lek,

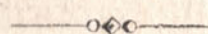
Innan man blir uppsagd
Och man ligger här blek
Och kaputt.

Raljeri! raljeri!
Lilla gökstjert, förlåt
Att jag dumt bar mig åt!
Det var blott fantasi
Utan rim och reson,
Som ibland går i arf
Uti all poesi.
Låt oss byta om ton!
Jag med dig endast togs:
Jag är glad som en sparf,
Låt oss slå några hvarf,
Låt oss följas till skogs!

Här är luften så varm,
Här är vinden så still:
Här går hemtrefligt till.
Här är landtlif och stök,
Här har Flora sin farm
Med små rön och försök.
Här går Maj vid dess arm,
Ung och sprittande glad
Och i qvällsolens sken
Hänger blad efter blad
Som små skyltar på gren.

Se, hur skyn hänger full
Utaf purpur och gull.

Ifrån himmelens brädd
Sjunker solen allt mer
Genom skyarna ner
Uti böljornas bädd,
Och i afskedets stund
Undan buller och larm
Kastar blicken så varm
Öfver flammande fjärd,
Öfver glittrande sund,
Öfver blommande verld.

"Lifvets börda."

(Till min vän Jeremias.)

Ja, min vän! Det är nog sannt:
Lifvet är en *börda* nära;
Men jag frågar samvetsgrannt,
Hvad vi annars skulle bära?

Tungt är lifvet, om man vill,
Men ett pjoller är väl detta,
Då naturen bjudit till
På allt sätt att bördan lätta.

Ty i samma ögonblick
Menniskan kom till i tiden,
Kroppen som en säck hon fick
Att beqvämt ha lifvet i den.

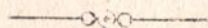
Vårda lifvet är vår pligt,
Och se väl om säcken bör man:
Säckens styrka är af vigt,
Trillar lifvet ut, så dör man.

Kroppen var från början stark,
Då han var i paradiset;
Men på sjön i Noachs ark,
Blef han ej på gamla viset.

Noach under resans lopp
Började för kroppen frukta,
Blef tillfreds, se'n han fann opp
Att med drufvan honom fukta.

Medicinen sedan äracks,
Och om bot ej kroppen fått sig,
Mensklighetenr hittilldags
Hade aldrig nånsin stått sig.

Noach var en hedersman,
Som han än anses med rätta:
Klaga ej, men gör som han
Och sök "*lifvets börda*" lätta!

Efter ett Vår-regn.

(Efter studenternas koncert 1871.)

Vårsolen ler öfver vårgröna slätten,
Dimmorna sjunka i hafvet med fart.
Regnet har slutat med skurning och tvätten,
Allt är nu torkadt och mangladt och rart.
Strukna och märkta
Stå gullvifvor små.
Prestkragar stärkta
I backarna stå.
Fjäriln med rosor och guld på kasketten
Ingenting har i sin utstyrsel spart.

Sorlet, som hörs, är naturen som rör sig:
Lunderna susa vid källornas språng.
Aldrig mer roligt man har, än man gör sig:
Lifvet har löst sig ur bojor och tvång.
Vårsången klingar
I trastarnas kör.
Lärkan sig svingar
Som sångdirektör:
Glada studenter med Arpi framför sig
Tycks man ha klart för sig ännu en gång.

Vårfriskt eteriska daggperlor dugga,
Glindra i gräs och på nylöfvad gren.
Doftande står uti tallarnas skugga
Daggig linnæa i morgonens sken.
Backarna sqvala
I kapp med hvarann,
Gökarna gala,
Som ingen det kan.
Ärlor i språngmarsch småflugor sig hugga,
Backsvalan trippar på gullgula ben.

Skyarna sväfva så lätta och fria,
Skimra i guld öfver myggornas verld.
Solbrända pigor hos jungfru Maria
Ställa till svällande häcken sin färd.
Orrarna spela
Och lefva som sju.
Tallstrunten dela
De ömt med sin fru.
Snöhvita *tärnor* kring stränderna skria,
Gunga ibland på den böljande fjärd.

Haren i flykt öfver rågåkern genar:
Ack! om till jagt jag ej vore så klen!
Ekorrn i granarnas våningar skenar,
Än som en tok öfver stock, öfver sten.
Sorlande källor
I tufvor och snår,
Pinglande skällor
Och bräkande får!

Humlorna surra kring blommiga renar,
Harkrankar vingla på rankiga ben.

Sprittande lif har den ringaste löja.
Menskan har mer: hon har *rang och talang*.
Derför, o broder! ej låtom oss dröja
Helsa naturen med *sång och harang!*
Torka bort tåren
Och sorgerna spar!
Egna åt våren
En skål eller par!
Titta mot stranden, hur vågorna höja
Skummande bägarn med jubel och klang!

Nyårs-sång.

Kring det nya året vi oss samla,
Likasom vi gjorde med det gamla.
Och det nya kommit för att vandra
Samma nötta stråkväg som de andra.

Tal och önskan att vi *måtte lyckas*
Portioneras ut och händer tryckas:
Godt nytt år! är lösen och metoden
Lika visst som bröd i bagarboden.

Öfverallt der menskovimlet brusar
Godt nytt år! liksom en stormvind susar.
Långa återsvar man sig besparar:
"*Samma sort!*" är alltihop man svarar.

Fordom var den seden vedertagen
Att hvarann uppvakta Nyårsdagen.
Nu man ser blott, för att få meriter,
Framtids-män, som traska på visiter.

Gamla året var ett år som många:
Dagens timmar jemt ett dussin långa;
Ville nattron se'n man ombestyra,
Fick man dem per dygn till tjugufyra.

Hvad som nu har händt på gamla året
Vet ni lika bra som jag på håret.
Om publikens gunst jag visst gick miste,
Om jag talte om hvad hvar man visste.

Nya årets dolda hemligheter
Ingen känner, huru klok han heter.
Ödets natt är djup, och ångmaskiner
Rulla inte opp dess rullgardiner.

Nya året skall jag uteslutet
Med min lyra följa oförtrutet,
Om ej *han med lien* hugger i den
Och far bort med skalden under tiden.

Svalan.

Naturhistoriskt föredrag.

Jag fått lust äfven jag
Att kring bygderna dra
Och på skaldernas vis
Söka loford och pris:
Jag vill hålla i dag
Ett subtilt föredrag
Om *hur svalorna ha.*

Jag dock allraförst bör
Kanske höra mig för,
Förr'n jag griper mig an,
Huruvida det stör
Eller stöta er kan,
Att min dikt och min sång
Smakar fågel en gång.

Det är svalans natur
Att ej trifvas i bur,
Som en tjuf innelyckt.
Hon vill göra sin tur
Ogeneradt och tryggt
I den fria azur.

Och man vet äfven, hur
Hon sig jemt vara tyckt
Ett geni uti flygt.

Jemt är svalan på jagt
Ifrån början till slut,
Hvar hon fins i för trakt:
Än i trädtopp och häck,
Än i takås och knut,
Än kring källa och bäck,
Och åt böljorna ut
Tar hon stundom en lof
Efter rof.

Svalan tål ej besök
Utaf falk eller hök.
Hon gör genast allarm
Och uttrycker sin harm
Med ett skrik och ett bång
Uti flygande sträck
Och så djerf och så käck,
Att hon blir på en gång
Alla roffåglars skräck
Och förfång.

Liten knubbig insekt
Är för svalan konfekt.
Hon har ständig aptit
Och tycks aldrig bli mätt.
Och hon hugger hvar bit.

Att i sekler hon väckt
Inom myggornas ätt
En ofantlig respekt.

När hon efter behag
Gör sin flygmaskin loss
Och vill ta sig motion,
Som hon också är van
I en varmare zon,
Far hon af som en pil
Genom rymdernas ban
Minst tvåhundrade mil
På en endaste dag:
Det kan ingen ännu,
Hvarken ni eller du
Eller jag.

Hon med menniskan trifs,
Och hon bygger sitt bo
Utaf långhalm och ler,
Som så älskligt beskrifs
Och jag gerna vill tro,
Fast jag ej mer än ni
Varit inne deri,
Fast vi bo vägg i vägg
Uti samma qvarter.
Der i djupaste ro
Lägger hon sina ägg
Med en hel ättelägg,
Som hon kallar till lifs
På sitt egna manér.

Men då vintern är när
Och det höstkulet blir
Och på föda är brist,
O! då hänger hon läpp
Och far som en kurir
Till en blidare trakt
Ända bort till Algier.
Det har *Flugis**) mig sagt,
Då jag såg honom sist
Och han spelte på käpp.

*) Det skämtsamma namnet, som vänner gifvit en bekant svensk entomolog, hvilken med stor virtuositet, utan andra instrument än hvad tillfället kan bjuda på, parodierar hvarjehanda musikaliska prestationer.

På Tivoli berg.

Jag andas så fritt,
Ty nu är det vår.
Jag vintern är qvitt,
Så vidt jag förstår.
I slott och i tjäll
Den åsigten rår,
Att våren är snäll,
Som kommer hvart år.

När vårsolen log
Så innerligt täckt,
Jag fönstret uppslog
Och högg mig en flägt.
I fullaste drag
Jag njöt af hvar pust,
Och solen och jag
Vi pussades just.

Och sedan jag det gjort, så gick jag uppåt Tivoli berg, der jag nu befinner mig för att njuta och betrakta. Våren är, som sagdt, verkligen snäll som kommer och synnerligast för det att han kommer hvart år. Det skulle vara mycket ledsamt, om han någon gång skulle

uteblifva. Han är så hjertans välkommen, och jag vet ingen af mina bekanta, som skulle kunna vara mer välkommen, om han än hade aldrig så gröna byxor. Våren har ett eget intagande väsende, äfven om han, som stundom händer, uppträder litet fnurrig och ogunstig. Men man vet att det snart går öfver och att det ej är hans egentliga hjertelag, utan endast en följd af någon tillfällig sammanstötning med några oroliga natursällar, som bragt honom ur jemvigten. Lyckas det att han får komma ostörd, så är han förtjusande. Eller kan man tänka sig något mer hänförande än då "*Våren slår ut sina vingar af gull*" och "*sippan i lunden nigande står*" eller då "*Öfver berg och klyfta den unga majsol ler*", liksom han fått sigte på något rätt lustigt att skratta åt. Emellertid har han nu kommit mycket leende och lifvad:

Våren är kommen. På sina kransar
Ängarna binda. Kukeliku!
Ekorrar bära
Högt sina svansar,
Aldrig har vårsol gassat som nu.
Surmjölk kan ätas med ingefära,
Hurra! hurra!

Jag kommer ej riktigt ihåg den härliga vårsången, som studenterna alltid sjunga med så oöfverträffligt mästerskap. Egentligen har jag ej gått ut för att sjunga, ehuru det blifvit en vana eller ovana att gå och gnola på likt och olikt. Här uppe på Tivoli är en bra härlig utsigt.

"Jag står på alpens höjd,

Doft mullrar under mig fru Lindbergs kägelklot . . ."

Nej så var det inte. Jag märker att jag äfven glömt *"Bergvandrarn"* af Atterbom. Kägelklotet, *"hvars åska mig förskräcker"*, rullar oupphörligt der nere i Tivoli och bringar mig ur koncepterna. Kägelbanor äro störande inrättningar. Längre bort är det kanske fredligare, t. ex. här på öfversta tippen. Här har man utsigt som duger. Och så mycket menniskor der nere på Slätten!

"Himmel, hvad vimmel i berg och i dal!"
Bland Djurgårdens ekar och backar och berg
Och Bacchi lador
Gå menskorna ut för att skaffa sig färg
Och "lejonmerg"
I ryggbast, armar och vador.

Min vy är vidsträckt, som från en ballong:
Der ser jag *Dockan.*
Och långt öfver sjön hörs ett bingelibång,
Som hörs hvar gång
Som varfvet ringer i klockan.

På Lindbergs verkstad hörs hammaren
I Tegelviken,
Till fromma för oss och utlänningen;
Men Danviken
Har tystnat och hör till antiken.

Ett knick och ett knack hörs på Dockans strand
Der vågen skimrar:

Två fartygs-ungar i solens brand
Stå der på strand
Som byggmästar Jensen timrar.

På öfversta berget en byggnad satts
Bland lönn och lindar:
Det är Dockmästarns nya palats,
Som fått sin plats
Att svalkas af himmelens vindar.

Men vinden står tyst uti luftens sal
Och drar knappt andan.
Af ångare ser jag ett stort antal.
På *Hermansdal*
Jag gubbar ser på verandan.

Hej gubbar det våras allt hvad det hinns
Och ut man lockas;
Och allt hvad af sommarrustningar finns,
Af mans- och qvinns-,
Ur garderoberna plockas.

Man slipper nu klä' sig så fasligt tjock
Vid detta laget:
Man godt kan spatsera i nankinsrock
Och *hoppa bock*
I byxor af tunnaste slaget.

Aha, lilla vårbäck! är det du som pratar! Ursägta, att jag ej observerat dig genast! Ha inte så brådtom, du kan väl låta folk tala med dig, lilla skogsbyting!

Lilla bäck! hvad har du att förkunna?
Silfverspunna
Klinga strängarne sin glada drill.
Du är skald och med naturn förtrogen:
Hvad du diktar här i djupa skogen
Vill jag lyssna till.

Hvarför springer du? kom hit och sätt dig!
Ung och glädtig
Kan du roa mig en stund med sång.
Sällan bjuds ett ögonblick som detta,
Dröj med hvad du har till att uträtta
Till en annan gång!

Här bland sipporna så godt man snackar. —
"Jo jag tackar!
Jag har mycket att bestyra än:
Jag skall ner att vattenbristen lindra" —
Gubevars! då vill jag visst ej hindra;
Adjö med dig, lilla vän! —

Och då är det så godt att jag också går. Solens klot rullar ner i Mälaren, mycket tystare än kägelklotet i Tivoli. Qvällen är i annalkande. Furorna bli mörkare! Fortsätt med ditt vårarbete och låt oss få hyggliga vår- och sommardagar! Jag är högst förbunden

För att det omsider blef vår!

Jag våren och sommar'n vill prisa,
Det har jag gjort förr än i går.

Och hvarför jag sjungit min visa,
Har varit i fjol som i år,
För att det omsider blef vår.

Ja, våren har just den meriten
Att hjertat långt friskare slår.
Hvar pojke, om aldrig så liten,
På näsan på Djurgården står,
För att det omsider blef vår.

Bland blomstren papilio svingar
Och småkryp ur grafvarna går.
Och örnen beskrifver i ringar
Den hyllning han solen består
För att det omsider blef vår.

Violen, ranunkeln och sippan,
Hvar en af dem jublande står.
Och måsen står nyter på klippan
Och vet att sin strömming han får
För att det omsider blef vår.

Som tiden jag ej vill förspilla,
Och törst är en sjukdom som går,
Jag tittar väl in på Novilla
Och helgar åt Bacchus en tår
För att det omsider blef vår.

Sommarens förgänglighet.

Allt är förgängligt! Så sjöng Salomo,
Och om det samma sjunger äfven jag,
Se'n stormen härjat sommarns vackra bo
Och Flora redan sett sin sista dag.
De bleka löfven multna uti sand,
Och hösten står med skogens ris i hand.

Allt är förgängligt! Det var hin till kung
Att tänka djupt! hans make aldrig fanns.
Hur än jag må till sångmön ropa: sjung!
Så blir min *Visa* aldrig såsom hans.
I domslut var han vis som alla *Sju*,
Och om det knep, han ungar högg i tu.

Allt är förgängligt! Ja, det är nog sant:
Vår sommarfröjd var som ett ögonblicks.
Nu finns ej flägt, som ej är på sin kant,
Mitt rosenstånd ej annat gör än sticks.
Och tittar jag mot dimuppfylda skyn,
Så blir jag våt om kind och ögonbryn.

Allt är förgängligt. Skogarnas musik
En ände tog i hast, då hösten kom.
En kråksvärm på sin höjd ger till ett skrik,
Och väg och stig vill jag ej tala om.
Hvar promenad är nu tilltygad så,
Att guttaperka-skor ej mer förslå.

Allt är förgängligt här på jordens klot.
Från Adams tid det samma man förnam.
Det hjelper inte att predika mot;
Naturn skall ha sin gång och vilja fram.
Visst är det hårdt ibland; men jordens boll
Är ändå bra att ha uti behåll.

Allt är förgängligt! Så är ock min sång.
Den slutar, om vi vänta en sekund.
Den aldrig bort ha' börjat någon gång,
Men skalderna ha' svårt att hålla mund.
Min mening endast var att nämna kort:
Att hösten kom, då sommarn flydde bort.

I månskenet.

(Romans.)

I vackert månsken sitter jag i båten
Och ber, mitt herrskap, vänligen att I
Tillåten,
Att jag får njuta af min fantasi.

Att börja med, så ber jag, att I måtten
Sentera reflektionen, som jag gör:
Att botten
Jag icke ser, och icke rår derför.

Ty vattnet är så fasligt djupt i viken,
Att ej dess djup med säkerhet man vet.
Nyfiken
Är jag ej heller att försöka det.

Se huru skönt den blonda månen lyser.
Så melankoliskt tyst är jordens ring,
Att nyser
En uggla blott, så hörs det vidt omkring

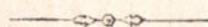
Uti det dunkla djupet stirrar månen
Och darrar, som han gör i minsta bäck:
Förvånen
Er ej deröfver, han har vattuskräck!

Och strandens alar, som vi se och prisa,
De spegla sig i vågen, att dermed
Oss visa,
Att det går an att växa upp och ned.

Fast månen gudaskönt sin glans nu sprider,
Om sömnens ljufva kraf man dock påminns:
Omsider
Är det rätt lyckligt att en måne finns.

Och fast som nu jag alltid nattvak hatat,
Så ha vi ändå rott från häll till häll
Och pratat
Så mycket nonsens med hvarann i qväll.

I molnens bädd sig månen nu ses gömma.
Så vill jag ock ro hem af andans kraft
Och drömma
I natten se'n, hur roligt vi ha haft.

Gubben.

Äfven jag har lugnt
Uppå tidens haf
Gladt och hoppfullt lekt.
Nu är lifvet tungt,
Nu är hoppet blekt,
Och jag lutar allt mer mot min graf.

Räds jag den? O, nej!
Tiden som en ström
Ilar rastlöst bort.
Lifvet är en dröm;
Men jag sörjer ej,
Att den drömmen var flyktig och kort.

Se, hur år från år
Blomstret uti skog
Dör för höstens vind.
Spörj mitt gråa hår,
Spörj min skrumpna kind,
Om jag ännu ej sjelf lefvat nog.

Sorgen mig ej spart.
Som en oförrätt
Togs den af min själ.

Men jag insåg snart,
Då jag såg det rätt,
Att den endast var sänd till mitt väl.

Utaf glädjens stund,
Utaf lifvets frid
Har jag minnen än.
Dock ej *en* sekund
Af den flydda tid
Vill jag börda tillbaka igen.

Skön är solens brand,
Och dess ljus är kärt
I vårt skumma grus.
Bortom grafvens rand
Har min tro mig lärt,
Att det flammar ett skönare ljus.

Visa.

Melodi: »Gubben Noach«.

Hvart vi blicke, hvart vi blicke,
Hvart oss ödet för,
Syns att menskolifvet
Är tillspillogifvet,
Om man icke, om man icke
Allt sitt bästa gör.

Bröder! detta, bröder! detta
Ej bestridas kan.
Saken rätt bör skådas,
Jag med er vill rådas,
Hvad det rätta, hvad det rätta
Är för menniskan.

Allrarättast, allrarättast
Är för Adams stam,
Att förståndigt vandra,
Älska ömt hvarandra.
Då gå lättast, då gå lättast
Lifvets dagar fram.

Gräset vissnar, gräset vissnar,
Roten vattnas bör.

Bacchus får ej glömmas,
Drufvans saft skall tömmas,
Annars gissnar, annars gissnar
Kroppen snart och dör.

Gamla, unga, gamla, unga
Njuta glädjen kort.
Sorgen längre varar,
Men jag ler och svarar:
Låt oss sjunga, låt oss sjunga
Alla sorger bort.

Om vi störas, om vi störas
Utaf ödets slag.
Om ibland vi stukas,
Eller förödmjukas,
Hvad bör göras, hvad bör göras?
Jo, jag vet det jag:

Låt oss dyrka, låt oss dyrka
Kärlek, vin och sång!
Sångmön, Evan, Eros,
Är det just som ger oss
Mod och styrka, mod och styrka
Under lifvets tvång.

I Höst-rusket.

Löfven falla, gulare hvar dag,
Hösten härjar Floras vackra drag.
Knappt en simpel *kattfot* kan nu spåras:
Det är annat än det var i våras.

Titta här uppå min lilla lund!
Sönderpiskad och förstörd i grund.
Nyss vi sutto här i skuggan trygga,
Nu finns här ej skugga för en mygga.

Hvarje träd står snart mot himlens sky
Som skelettet af ett paraply.
Nordanvindar utaf rätta slaget
Sprättat af det gröna öfverdraget.

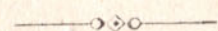
Ingen bofink sjunger för mig mer,
Knappt för stybb och strå jag marken ser.
Klibbig vägen är och sönderskuren:
Skräpig som en flyttning står naturen.

Man för snufva utsatt är och fluss,
Man skall väja för hvar vattenpuss.
Och det går väl an, blott man kan slippa
Ha' galoscher, helst i fall de kippa.

Sqvatt! fy sjutton! Och så bär det ner:
Man blir *bruks*patron och trampar ler.
Bär man käpp och handskar eller yxen,
Prickig man som perlhöns blir om byxen.

Hvarje skönhet, 'oskuldsfull och ren',
Lyfta skall och visa sina ben,
Annars när hon in på golfvet stiger,
Gör hon våta ringar, då hon niger.

Det är sannt, att hösten nog är svår,
Vid min gamla sats jag ändå står:
Att om saken man vill rätt begrunda,
Kan ej hösten vara annorlunda.

Just det samma!

Jag lifvets börda tänker tåligt bära.
Jag tror och icke tror på *Darwins* lära:
Om vi från menskor eller apor stamma,
Så kan det också vara just det samma.

Då vi till verlden en gång äro födda,
Är hufvudsaken att bli' hyggligt gödda.
Om oss grefvinnor eller kullor amma,
Så kan det också vara just det samma.

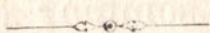
Är hemmet godt, så gör det föga huru
Vårt hus är bygdt, af mursten eller furu.
Om vi ha pigor, eller sjelfva damma,
Så kan det också vara just det samma.

Ej kommer lyckan af att mycket veta,
Man henne ändå kan få gå och leta.
Om vi ha bondvett eller snillets flamma,
Så kan det också vara just det samma.

Ett virrvarr lifvet är af fröjd och strider.
En humbug kanske alltihop omsider.

Och hur vi tänka, tro och derom glamma,
Så kan det också vara just det samma.

Vårt hela lif är blott att gåtor gissa.
Att döden skall oss ta är nog det vissa.
Men vill han låta bli att oss anamma,
Så kan *det också* vara just det samma.

Seglats på Mälaren.

Än en gång skall gubben ut och resa
Och kinesa
I naturens sköte der och hvar.
Än i berg och dal kan man flanera,
Ännu har naturen mycket mera
Sol och sommar qvar.

Jag använda vill den korta tiden.
Snart förliden
Är dess glada blomsterdröm igen.
Än dess lof vill jag på lyran knäppa.
Ännu har jag ingen lust att släppa
Drömmen från mig än.

Derför på en liten rankig skuta
Vill jag njuta
Sjö och luft och Mälarstränders doft.
Än en gång vill jag se land och lunder,
Skudda af mig Stockholms-dammet under
Himlens fria loft.

Glittrande i solen, som små lågor,
Gyllne vågor
Dansa om sin gamla sjöballett.
Ingenting i deras danskonst felar,
Vinden gladt på luftens strängar spelar
Sommarljuft och lätt.

Öfver fälten arbetsflocken tågar.
Skurna rågar
Landtman kör i ladorna med dån.
Arbetslönen nu tillbaks han bördar.
Tiden ock för gyllne hvetets skördar
Är ej långt ifrån.

Himmel! hvad potatisen nu frodas!
Det förmodas,
Att med Guds makt han tar opp sig än.
Dåligt rykte nyss om honom löpte,
Sista regnet kom och honom döpte
Till ett ljus igen.

Ingen frukt i år! Nå, jag beklagar
Gom och magar!
Knappt ett plommon finns i plommonskog.
När den fröjden är oss nu betagen,
Låt oss tänka: mindre ondt i magen,
Det är vinning nog.

Solen sjunker öfver vikens spegel.
Flagg och segel,
Båt och gubbar spegla sig deri.
Här vi kasta ankar och förtöja,
Tills i skyn vi se härnäst sig höja
Solens klot igen.

En regn-dag på Djurgården.

Mot jorden gråtande sig molnen luta,
Och under paraply gå Djurgårdsboar.
Det strida regnet smattrar på min ruta:
Det må det gerna göra, om det roar.

Att regn gör ogagn ser man mycket sällan.
Tvärtom det gör, att ej naturen vissnar.
Och läker himlen icke lite mellan,
Står under rännan vattensån och gissnar.

Det är då synd att öfver regnet klaga,
Man då åt hemmets härd sig ljufvast gläder.
Det är så godt att *inom sig* få draga
Just när man hemsöks af ett *Herrans väder*.

Hur smakar ej en liten smutt ur kruset,
När regnet stängt var port som våra grannars!
När ha vi hemma fruarna i huset?
Jo, under *ur och skur*, om icke annars.

När raspa lyckligast poetens pennor?
Jo, under dundergudens våta spira.
Om det ej sqvalar ifrån tak och rännor,
När skulle man med smak då spela wira?

Och fagrast efter regn sig blommor smycka,
Och gladast foglarna i lunden tona.
Den bästa fasta uppå lifvets lycka
Är att det *regnar uti brudens krona.*

Den sköna Mokkan sällan man försakar:
Ej finns en dryck, som menskan mera fägnar.
Och vill du se, när kaffet ljufvast smakar,
Så se på lilla gumman, när det regnar.

Ja, må det regna fritt i våra lunder!
Och vilja vi mot regnet oss bemanna,
Välan! om ni som jag har tid och stunder,
Så låt oss *sätta på vår lilla panna!*

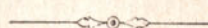
En ynglings afton-suck.

Millioner ögon äro slutna,
Natten står med lampan i sin hand;
Och med tanken på det nyss förflutna
Ser jag upp emot dess stilla brand.

Ej har sig Guds fadershjerta slutit.
Liksom *Han* på korsets stam förlät,
Han förlåter ännu hvad jag brutit:
Herre! lär mig att försona det.

Led mig, Herre! under fröjd och smärta,
Fräls mig ifrån syndens öfverdåd!
Verlden villar lätt en ynglings hjerta,
Det behöfver stöd utaf din nåd.

O! Jag vet, jag skall din nåd ej sakna,
Fastän dagen slutat har sitt lopp:
Låt mig somna och i morgon vakna
Med ett hjerta, fullt af tro och hopp!

Bacchi Recept.

Dog jag? Nej, jag lefde upp igen,
Se'n jag slutade att ta in droppar.
Det var lustigt! *Liten lefver än:*
Nu har jag igen ett bröst som stoppar.

Doktorn väl och länge föreskref;
Men jag har ett blod, som är oroligt,
Värmde punsch i en förläggar-slef,
Drack och sof och svettades otroligt.

Hvar och en kan sina kurer ha.
Doktorn rynkade på ögonbrynen.
Det var lustigt! För att jag blef bra,
Blef han ond och rigtigt grön i synen.

Jag härnäst tar droppar ifrån *Cap*,
Från *Batav*, som aldrig sig förnekar.
Jag tar Bacchus till min Eskulap
Och behöfver ingen apotekar'.

Dröm i en ångbåtshytt.

Det var så: jag var på hafvets botten,
Dit jag aldrig tänkt att titta in.
Jag vill önska, att I aldrig måtten
Få en dröm så fruktansvärd som min.

Ni kan tänka er, en mängd med torskar
Röt omkring mig som fördömda troll:
“Hvad är detta för en naturforskar’?“
Skreks och hånades från alla håll.

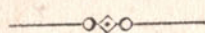
Kom en lax och mig i kragen skakar,
“Himlahund!“ han hväste desperat:
“Säg, om laxsallat med skarpsås smakar
Läckrare än graflax med spenat?“

Stimm af sill i en oändlig skara
Röt och ilsket trängde sig intill:
“Huru stort kan ungefärligt vara
Bacchi barns behof af inlagd sill?“

Men två ålar, obeskrifligt snälla,
Togo ingen del i detta skrål.
Jag förstod, det skulle föreställa
Tacksamhet: jag äter aldrig ål.

"Snart," de hviskade, "skall man dig sluka,
Blott ett sätt kan rädda dig härur:
Skrik! som ni på jorden alltid bruka:
Fisken lättskrämd är till sin natur!"

Packet redo var att mig anamma,
Och mitt sista hopp om räddning flytt.
Jag skrek till — och väcktes i detsamma,
Och Guds sol log vänligt i min hytt.

Till Komministern i Möja, då han flyttade från församlingen

*Bockar**) hette fårahjorden,
Som du vallat många år.
Ändtligt är du kallad vorden
Till att klippa bättre får.
Möja dig ej längre lockar,
Ingen längtan drar dig dit:
De fördömda "Möja-bockar"
Stångas grymt uti *Turki't**)

Derför kan väl ingen undra
Att din längtan hän var stor.
Du är mätt på torsk och flundra,
Mätt på kif med sockenbo'r.
Ej skall hafvet öfversvämma
Längre dina öde skär.
Aldrig uppå sockenstämma***)
Skall du hotas mer som här.

---

*) Bockar är ett gammalt namn på Möjaboarne.

**) Möja kallas af gammalt: *Turkiet.*

***) Vid en sockenstämma blef han en gång hotad till *»arm och ben«*.

Bättre öden snart du pröfvar.
Stackars efterträdarn din!
Om han ej har horn och klöfvar
Och på näsan engelskt skinn.
Sjelf du lycklig må dig prisa,
Att du räddat arm och ben.
Och nu slutar jag min visa:
Skål för *Olle Patersén!*

Sång i November.

Kring min lilla stuga drifvorna sig packa,
Millioner flingor dansa utur skyn.
På min fönsterruta två talgoxar hacka,
Insvept uti dimma ligger hela byn.
Det blir is till natten!
Öfver land och vatten
Bore rynkar sina ögonbryn.

Frosten mina fönster ritar med etyder,
Landskap och figurer uti raska drag.
På fullkomligt mästerskap det tyder:
Uti hvarje drag, hvad styrka och behag!
Finaste figurer,
Renaste konturer!
Det är höjden af naturanlag.

Vintern är så vacker, fast den höga solen
Gått till kojs en stund i molnens paulun.
Jorden snygga kläder fått från himlapolen:
Se hur godt hon mår, inbäddad som i dun!
Ej ett damm man hittar,
Hvitt är hvart man tittar.
Jorden har trädt upp som *Hvita frun.*

Fastän nordan brummar, knäpper jag på lutan,
Trefna furubrasan sprakar på min häll.
Nu är hemmet godt att sitta inom rutan:
Ute vill jag icke svärma kring i qväll.
Det må gerna höken!
Godt jag mår som göken
I mitt lilla, varma vintertjäll.

Vår och sommar skalden allrahelst vill prisa,
Det från hedenhös var alla skalders lag.
Jag i vinterrusket sjungit nu min visa,
Och dess mening lyder uti sammandrag:
Att man gläds och lider
Ömsom alla tider,
Höst och *vinter*, *vår* och *sommardag*.

Hemvandring i oväder efter Riksdagsmannavalet.

Det var ej länge sedan
I sommarsol'n jag satt.
Nu stukar hösten redan
Med regn min silkeshatt.
Ej trastens sånger blandas
Som förr med siskans slag.
Tungt nordanvinden andas,
Och så gör äfven jag.

Fy attan! hvad han gloppar
Den gamla atmosfer!
Jag känner hur det droppar
I nacken mer och mer.
Det forsar uti gränder,
Det stormar uti sky,
Och ut och in sig vänder
Mitt gamla paraply.

Jag med en viss förfäran
I Rådstu'n mig infann.
Jag skulle ha' den äran
Att välja riksdagsman.

Der har jag tåligt setat,
Och saken utföll så —
Jo pytt san! fick ni veta't,
Hvem jag har röstat på.

Jag nitisk som de flesta
Gick dit, fast regnet flöt:
Det är för statens bästa
Man lägger sig i blöt.
Må det till båtnad lända
Det val, vi gjort i dag!
Sjelf riksdagsman kanhända
En annan gång blir jag.

Jag märkt, i Rådhusrätten,
Att man blir svång och tom.
Jag bor vid Djurgårdsslätten
I Hiertas egendom.
Der skall mig rigtigt smaka
Min middags-risp igen:
Den vill jag ej försaka
För alla riksdagsmän.

Unga Skolmästarn.

Visa.

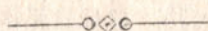
När kärlek en gång bereder sig
Att mig med gyllene kedjor fånga,
En vacker dag, då jag gifter mig,
Fast det ej ännu kan bli på mång
En liten stuga
Jag bygga skulle
På blomsterkulle;
Det skulle duga,
Det lofvar jag!

Såg jag en hydda på vänlig strand,
Der kärlek bodde med trofast sinne,
Der lifvets lycka sin krona band,
Att kröna trohetens par derinne.
Jag boken lade
Ihop och glömde.
Om plog och spade
Jag bara drömde
Guds långa dag.

Det är så dumt till att vara lärd,
Man blir så gulblek och torr och mager,

Och verldens visdom är knappast värd
Att man af hufvudet hatten tager.
Nej! bygdens rosor
Min kärlek vunnit:
Den som uppfunnit
Karbas och glosor,
Den vill jag klå.

När kärlek en gång bereder sig
Att mig med gyllene kedjor fånga,
En vacker dag, då jag gifter mig,
Fast det ej ännu kan bli på många;
En liten stuga
Jag bygga skulle
På blomsterkulle;
Det skulle duga,
Det lofvar jag.

Sommarnatten.

Uppå Ljungans fjellomstängda vatten
Månens stråle faller, och mitt segel
Har jag gigat och lagt ut min åra.
Jullen glider i den stilla natten,
Medan kölen uti elfvens spegel
Plöjer upp sin blanka silfverfåra.

Det är ljuft att så af vågen buren
Unna själen några fria stunder
Att få drömma för sig sjelf och svärma.
Menskan med sig sjelf och med naturen,
Med en himmel öfver sig och under,
Känner att Guds ande vill sig närma.

Fjellet reser sig liksom ett altar
Emot himlens dunkelblåa skyar,
Och belyst af månens offerflamma
Forsen stämmer upp sin höga psaltar,
Medan nejden med de stilla byar
Ligger lyssnande uppå densamma.

Frid och ensamhet till andakt locka:
Blomstren bedja stumt, och millioner
Skilda väsen samma ande dyrka.
Genom natten som en tempelklocka
Ljuda vakans vemodsfulla toner
Som ett Amen i naturens kyrka.

Skogsbruden.

(Ett ungdomsminne.)

Det var den tiden jag var en liten, mager och späd student. Det är således icke från i går, som detta minne förskrifver sig. Jag var bjuden till min vän patron Schmidt på Kummelnäs, en egendom belägen på Vermdön och den tiden säte för en ättiksfabrik. Der skulle jag nu tillbringa några lycksaliga sommardagar i den lefnadsglade och älsklige vännens ungkarlshem. Vi förde icke något enstörigt landtjunkarlif. Vi helsade på grannarna, vi fiskade, seglade och flanerade i berg och skog, utan att ändå på minsta vis försumma den dagliga tillsyn, som var ett oeftergifligt vilkor för den sura fabrikens behöriga fortgång och förkofran.

Första morgonen jag var på Kummelnäs, tog patron mig under armen och förde mig ned i stallet. "Här skall du få se," sade han, "en liten välskapad fölunge, som jag hvarje morgon, allt från hans födelse, lyft och burit så här, för att se, om jag icke genom daglig öfning och ihärdighet skall kunna lyfta och bära honom äfven då han blir en stor häst." Jag bad honom att afstå ifrån ett så dåraktigt och vådligt experiment, hvilket troligen skulle komma att sluta med en spark, som han aldrig skulle glömma. Imellertid fortsatte han att lyfta på *'lillhästen'* dagligen, så länge jag var på

stället och äfven sedermera, ehuru jag en tid efteråt lät mig berättas, att 'lillhästen' slutligen blef husbonden för öfvermägtig, oaktadt dennes vidt erkända vighet och muskelstyrka.

Bland andra manhaftiga idrotter, hvaruti Schmidt utmärkte sig, var han äfven en väldig jägare. Men som jag aldrig förstått mig på jagt och, oaktadt min stora törst föröfrigt, aldrig varit blodtörstig, stannade jag vanligtvis hemma, då patron gjorde sina små jagtutflygter; sträckte mig i stället makligt på min beqväma soffa och läste *Werthers lidande*, eller någon annan lika uppbygglig bok, som jag kunde påträffa i husets bokförråd.

En dag, då det småregnade och var dystert och otrefligt i naturen, inträdde min vän och föreslog mig att göra en promenad på förmiddagen och helsa på hans vän och granne, pastor Moberg på Ramsmora, ett kapellpredikants-boställe, ungefär en knapp halftimmes väg från Kummelnäs, då man nemligen i sakta mak tog genvägen öfver skogen. Som det småduggade ifrån det dimmiga himlahvalfvet, hade jag just ingen synnerlig lust att lemna *Werthers lidande*, för att utsätta mig för ett nytt lidande i regn och dåligt väglag.

"Opp med dig! det hjelper inte, du skall med," utbrast min vän, "jag bär dig på mina axlar och ställer dig torrskodd midt på prestens hvitskurade salsgolf."

Förslaget föreföll mig eget och gripande, och då jag derjemte ansåg det vara ganska naturligt, att, då patron på Kummelnäs kunde bära en häst, han väl också kunde bära en liten mager student, så antog jag förslaget.

Jag utrustades genast med bössa, väska och jägarhorn och satte mig upp på hans axlar. "Kom i håg," tillade min tvärsäkre vän, "att du ej får sätta din akademiska fotsula på marken, förrän du ståndar på prestens dogmatiska golf. *Söta karl* skall bli storögd och gapande, då han ser oss komma på detta för honom okända sätt att färdas. Han bjuder genast på den gödda kalfven och vi bli välkomna som englar i hans patriarkaliska tjäll." *Söta karl* var nemligen patron Schmidts hvardagsbenämning på pastor Moberg.

Jag blåste till uppbrott några ovana och äfventyrliga toner på mitt jägarhorn och fann snart med stor tillfredsställelse att min tvåfotade häst bar särdeles lätt. Öfverallt i gluggar, dörrar och fönster tittade folket på den sällsamma ridten.

Då vi efter en stunds vandring uppåt skogen möttes af en gärdesgård, som vi måste öfver, ville jag af ömt hjerta stiga af och befria min vän ifrån hans börda och beqväma mig att gå på egna fötter; men då visade han sitt istadiga humör och ville alldeles icke höra talas om någon förändring i den utstakade planen för vårt fälttåg, utan lät mig *sitta af* på gärdesgården, till dess han sjelf klifvit öfver, hvarefter han tog mig på axlarna igen och fotade på i samma tågordning.

Då vi slutligen kommo till en dalsänkning, som var temligen vattenhaltig, var jag rätt nöjd och belåten att få sitta torr om fötterna i mina snygga blankläderskor, medan min outtröttlige patron klef oförskräckt på i sina höga vattentäta jagtstöflar.

Men nu mötte oss en syn, som ovilkorligen kom oss att stanna och häpna. Vi gnuggade oss i ögonen, för att få klart för oss, hvad det var för en brokig och besynnerlig massa, som rörde sig i rak riktning emot oss ifrån skogsbrynet på andra sidan af den sumpiga dalgången.

"Det är visserligen ett spökelse," utropade min vän, "blås i hornet, i fall fan är lös, och låt oss se hvad det kan ha' för verkan." Jag blåste i hornet, men utan någon synbar effekt. Den besynnerliga massan, som för våra ögon blef allt brokigare och brokigare, nalkades småningom, till dess vi slutligen möttes, ansigte mot ansigte, då vi å ömse sidor utbrusto i det muntraste skratt, som gaf eko i de omgifvande bergen.

Lika barn leka bäst. Det var nemligen en brud, som, iklädd alla möjliga grannlåter, kom tågandes med sin så kallade *bönekarl*, hvilken hade då, som ännu i dag, till uppgift att följa bruden omkring i gårdarna för att vara hennes beskyddare samt i en medförd säck taga om hand de gåfvor af matvaror, penningar och effekter, som vankades här och der, och som voro afsedda för det stundande bröllopet.

Bruden, som kom från Velamsunds herrgård, på väg till Kummelnäs och iklädd skor och hvita strumpor, och som ej kunde, med någon utsigt att bibehålla sin bruddrägts ursprungliga renhet och glans, traska igenom den sumpiga dalgången, hade sett sig föranlåten att sätta sig i säkerhet på sin följeslagares rygg. Denne pålitlige beskyddare höll nu troget hennes hvita ben, ett i hvar hand, framför sig, så att han gick liksom i

ett par hvita skaklor, under det att hon sjelf höll honom om halsen lika trofast, som om det varit hennes egen lilla förtjusande gubbe.

Sedan vi vexlat några ord och skrattat för resten åt det snarlika i vår situation och det löjliga i vårt möte, fortsatte vi vår väg åt ömse håll; men å vår sida kunde vi ej underlåta att en och annan gång vända oss om, för att se, huru bruden såg ut på andra sidan. Med en stor paraply, som hon höll öfver sig, tog hela gruppen sig rätt komisk ut, antingen man såg den framifrån eller bakifrån.

Vi hade nu ej långt qvar till prestgården. Presten stod på trappan, då vi nalkades.

"*Söta karl!*" ropade patron Schmidt, "öppna salsdörren och bed oss för all del vara hjertligen välkomna!" Presten öppnade dörren på vid gafvel under skratt och bugningar. Undertecknad ställdes, enligt löfte, midt på golfvet, torrskodd och till alla delar väl konserverad, och under uppsluppen munterhet beskrefvo vi vårt möte med skogsbruden samt deltogo sedan med strykande aptit i pastorns uppdukade ungkarlsmiddag, på hans lilla, trefliga, till natur och läge alpartade Ramsmora.

———

Till lands och sjös.

Resebeskrifning.

1.

Att börja ifrån början är det rätta
I allt som skrifs, i prosa som i sång,
Och se'n beror det, om man vill fortsätta
I större eller knappare omfång.
Och har författarn något att berätta
Från skeppsdäck, jernväg eller per ballong,
Så bör han ej för mycket snål och sniken
Med visdomsskatten knusska med publiken.

Sjelf tycker jag ofantligt om *publiken*
På rama landet eller uti sta'n.
Man utaf honom aldrig blir besviken,
Om man blott sättet vet, hur man skall ta'n;
Och slår han sig ibland uppå kritiken,
Så gör det blott, att man blir pigg som fan.
Och låts man ej sig bry om misshumöret,
Så kan till slut man komma upp i smöret.

Nå ja! Det der vet man förut kanhända,
Jag också sagt det blott i parentes. —
Till andra ämnen låtom oss nu vända:
Min garderob behöfde genomses;

Ty garderober taga också ända,
Och utan byxor ingen aktning ges.
Jag skulle resa: det var just på våren,
Då man på bete brukar släppa fåren.

Min gamla koffert måste nu deran:
Snagghårig var han och behöfde dammas.
Från någon ädel häst-ras stammar han
Och färgen rödgul är liksom en flammas.
En nattsäck bör man ha som gentleman:
Jag hade ingen, men jag lånte mammas,
En kolossal, med skinn i alla hörn,
Från någon auktion i *Södertörn*.

Ordentligt packades nu i den ena,
Se'n jag först synat foderväf och lås,
En mängd effekter, allesammans rena,
Kalsonger, strumpor och en filt, förstås!
Och deremellan för min hufvudbena
Två sorts pomador i vanilj och rose,
Kristallblanksmörja, borstar, och för resten
En flaska aseptin och yllevästen.

Uti den andra, som min egen var
Och, som jag sagt, var gammaldags och luden,
Der packades hvad vanligtvis man har
Till yttre prydnad uti rese-skruden.
Min gamla frack jag alltid med mig tar,
I fall jag till landshöfdingar blir bjuden:

Jag vet det händt, och grufligt det mig stack,
Att jag fick svara nej, i brist på frack.

Nu var jag redo till att gå ombord,
Och käpp och paraply jag tog i handen
Och talte några känslofulla ord
Till vännerna och fränderna på stranden.
Så kommo tårar, som man i vår Nord
Benämner med att *ta' en tår på tanden.*
Det kunde lätt ha händt på akterdäck,
Att man af afskeds-knäppen fått sin knäck.

2.

Så var jag nu på Ångfartyget Aros,
Som gick med hjul, på böljorna, förstås!
Och satte af, och med en fart han bar oss,
Som ej för långsamhet kan förebrås.
Jag tänkte genast: om han ej bedrar oss,
Så drar han oss väl fram till *Vesterås.*
Och man må hur som helst den tanken kalla,
Men samma tanke fanns ombord hos alla.

Men Aros är också en respektabel,
En Mälar-storhet utaf första sort,
Som ej vår resa göra kan riskabel,
Om maskinisten ej sig kollrar bort.
På skepparn lita vi som på en kabel,

Och tryggt förtro vi honom vår transport.
Dessutom ega vi en rask besättning,
Förträfflig styrman, präktig mat-inrättning.

Hvad fattas oss då mera? Ingenting!
Små söta vågor gå bredvid och buga.
Ej finns en molntapp hela himlen kring
Så stor att man kan sätta dit en fluga;
Och balsamluften ifrån skogens ring
Vi som en sherry-kobbel i oss suga.
I Mälarns spegel solens öga ser:
Jag vet ej någon, som sig speglar mer.

Hvad solen ändå har för en förmåga
Att hålla ut, fast hon i sekler brann!
Och utan fråga är det utan fråga,
Att hon från början varit likadan.
Om jag så der beständigt skulle låga,
Så gick det visst i längden aldrig an.
Men det är solklart, ty I veta skolen,
Att det dock skilnad är på mig och solen.

Den glada Mälarn bar oss vänligt fram
På lätta vågor, glänsande och gula.
Det också varit både synd och skam,
Om Eol visat några miner fula.
Vi stodo alla såsom fromma lam,
Och hörde vindarna behagligt kula
Och åto helsan nästan som med sked
I vårens luft på Mälarns segelled.

Hvad helsan är för en gudomlig gåfva:
Ej något finns mer helsosamt än den.
Hon ovärderlig är, då man skall sofva
Och likaså, då man skall upp igen.
Om blott mer stadighet hon kunde lofva
Och trifvas hos oss som en trofast vän!
Men hon är journalier: i ögonblicket
Får hon en fnurr och lemnar oss i sticket.

Men här ombord jag ingen hör, som klagar,
Och ingen heller tycks ha' något skäl.
Jag isterhakor ser på flere kragar
Och breda skuldror ser jag äfvenväl.
Och nästan alla ha' små engla-magar,
Och svulten ser jag ingen kristen själ.
Allt är så nytert, kullrigt och gediget —
Och middagssupen smakte innerliget.

Jag ber om ursägt att jag glömt berätta,
(Ty en poet så många ämnen har)
Att för en vecka se'n omtrent för detta,
På Monitorn *John Ericson* jag var,
Att den beskrifva är just ej det lätta,
Jag derför visligt mig ur spelet drar;
Men med tillåtelse af rimmets fader
Vill jag tillägga ännu sexton rader.

Det var en blåsig vårdag på Sandhamn,
Der slikt är mera godt om än dukater.

Jag steg ombord, och se'n jag sagt mitt namn,
Jag bland löjtnanter kom som bland kamrater.
Hos kommendörkapten och riddarn *Rahmn*
Jag fann en chef med gentlemanna-later.
Att säga mera nu af mig ej hinn's,
Än att ombord jag mådde som en prins.

Men ångmaskinen började snart osa,
Och se'n jag allt besett med grundlighet,
Till Stockholms mälarhamn jag tog min kosa
Och kom ombord på Aros, som ni vet.
Men Monitorn han satte kurs på *Trosa*,
Och lika vänner voro vi för det.
Och utan bråk, förtreter eller strider
Så var jag nu i Vestmanland omsider.

3.

Nu är att säga, hur i Vesterås
Jag luften fann uppfyld af vindar ljumma.
Till postkontoret gick jag först, förstås,
Att skicka bref hem till min lilla gumma.
Nyfiken är jag af natur'n, gunås!
Och ville heller ingenting försumma.
Jag såg mig kring — och se! en vän och bror
Satt uti luckan som postinspektor.

Det vardt en glädje, alldeles förbaskad,
Å ömse sidor för hvarandras skull.

Han, liksom jag, blef gränslöst öfverraskad,
Fast han blef mycket mera godhetsfull.
Ty sedan sta'n i hast var genomtraskad,
Vi stannade till slut vid *Vester-tull*.
Der bjöds på sexa, som på *Berget* dukades,
Och som för rimmets skull, jag säger: slukades.

Naturen är mitt lif och min förtjusning:
Hon är gudomlig i hvarenda gest.
Och källans sorl och vestanvindens susning
Ha' melodier, som jag fattar bäst.
Och humlans sång och lilla vågens krusning
För mig predika bättre än en prest.
En trast i lundens tempelhvalf, som dessa,
Jag hellre hör än allt hvad prester messa.

Naturen håller inga tal, hon talar,
Och hvad hon talar, är det kärna i.
Hon pjollrar ej, hon gläder och hugsvalar
Och hjelper kranka att helbregda bli'.
Hon öppnar vänligt sina lärosalar,
Fast tanklöst ofta vi dem gå förbi.
Till vän och moder är hon klippt och skuren:
Jag bugar mig och *hippar* för naturen.

Ifrån verandan kunde jag ej nog
Betrakta kyrkan och Tessinska tornet.
Och rundt omkring var berg och dal och skog
Med mellanrum för rågen och för kornet.

På himlen månen ut sig vackert tog
Och höll mot molnet silfverblanka hornet.
Jag minns ej hälften af hvad skönt jag sett,
Då jag gick hem emellan tolf och ett.

4.

På morgonqvisten tog jag afsked af
Kung Göstas park och trefliga hotellet
Och gick ombord? Jo, pytt! jag mig begaf
På landsvägs-äfventyr i vagn i stället.
Jag kände nog att jag på hjul och naf
Behöfde skaka om det gamla skrället.
Man vet hvad kroppen uti anspråk ta's,
Då man som resande går på kalas.

Det var en landsväg, ypperlig som få,
Och det var derför jag den vägen väljde,
Fast dammet tog sig för att då och då
I munnen kila med, hvar gång jag sväljde.
Jag äng och åkrar såg med kråkor på
I sådan myckenhet, att det mig qväljde:
Ett traskigt byke, till uppsyn och skrän,
Det fulaste jag vet bland fjäderfän.

Jag många kyrkor såg naturligtvis,
Som öfver rika rågfält syntes gapa,
Och bruna ungar, nästan i chemise,
Som ville sig en liten grindslant kapa.

Ett *Mars-fält* såg jag ock, der exercis
Ta'r hand om bönder, för att hjeltar skapa.
Nu stod det öde — det var bara nöt,
Men ingen militär på *Utnäslöt.*

Jag Strömsholms gamla kungaslott beség,
Der Karl den elfte älskade att jaga;
En konst, hvars storhet alltid deri låg
Att djur för nöjes skull afdagataga.
Nu borgen öde står vid *Kolbäcks* våg,
Der ångfartygen fram och åter draga
Och vattenmassan jemt i sin kanal
Ur *Galten* rinner, som är kolossal.

Men här var icke längre tid att bida;
Jag flög, så fort jag kunde, hit och dit.
Man nödgas pusta dock en smul, så vida
Man ej skall stukas i hvar enda bit.
För korpulent och gammal till att rida
Gaf jag på båten hela stuteri't.
Och utomdess, för andra små intressen,
Kom jag ej dit: förlåt mig det, *von Essen!*

Jag kosan stälde till hotellet ned,
Ett godt hotell, som ni kanske ej vänten!
Kronfogdar gjorde jag bekantskap med,
Och annat folk med goda traktamenten.
I glam och glädje tiden sedan skred
Och jag blef bror med sjelfva Intendenten;
Och nära var, att, '*oskuldsfull och ren*',
Jag kommit in i pröfningskomitén.

5.

Jag ropte på min sångmö och hon kom,
Och tog mig dristighet att henne fråga:
Hvarför hon *Köping* glömt att tala om
Och gått baklänges i det kronologa.
"Hon borde vara mera attentiös
Och ej med nycker och med hafs mig plåga."
Då blef hon stum och stött, min lilla tös,
Och gjorde blott en piruett och nös.

Om läsarn något tvifvel skulle hysa
Om sanningen af hvad jag nu har sagt,
Så får jag härmed äran att upplysa,
Att *ljuga* är hos skalderna bortlagdt.
Att sånggudinnor också kunna nysa
Som andra gudar, är komplett exakt.
Dessutom finns bevis i den upplysning,
Att åskans dunder är blott '*Jofurs nysning*'.

Försont med sångmön vill jag nu berätta
Hvad hon har glömt att registrera in:
Att *Köping* kan som landsorts-stad man sätta
I bredd med dem man skådat någonsin.
Den skämtvis hette *Laglösa* för detta,
Det är historiens uppgift och ej min.
Dess äldsta namn *Lagköping* bäst ni hittar
I *Illustreradt Sverige*, om ni tittar.

Dess gamla slott och fästen ligga öde,
Dess *Köpingshus*, dess *Gränsborg* och dess *Strö*.
Men om vi något litet oss bemöde,
Och ej vår forsknings-lust är allt för slö,
Så kunna vi utaf de forna döde
Se vålnader ännu — *och sedan dö*.
Ty man kan se, om än en smul i sender,
Ruiner här och der på *Köpings* stränder.

Nu är emellertid ej tid att hvarken
Om forntid snacka eller den och den.
Jag steg i land, som Noach utur arken,
Förnöjd att torrskodd stå på land igen.
Jag bjöds på sexa uti *Adams-parken*,
Och der var gräddan utaf gentlemen:
Borgmästare, baroner och patroner
Och mat och bålar, tal och messings-toner.

Sen var det konsten att sig rekreera,
Ty *dagen efter* har sitt egna kraf.
En skog af lärkträn jag beság med mera,
Mekanisk verkstad och von Scheeles graf.
Guds långa dag användes att flanera,
Då gästfriheten någon rast mig gaf.
Jag gjorde resor, både små och stora,
Med Hallbergs *Alva* och med Sjöbergs *Flora*.

En vacker afton var jag till *Kungsör*,
Fast ej min mening var att länge bli' der.
En promenad till kyrkans höjd jag gör
Och ville kyrkans inre se omsider.

Men presten messade derinnanför
För öfnings skull till kommande högtider.
Jag bultade, men nådens dörr var låst,
Och jag fick stå derutanför i blåst.

Af kyrkans inre såg jag ej ett dugg,
Och med mitt öde fick jag mig förlika.
*Pehr Frestare**) jag såg uti en glugg,
Hvari jag obligerades att kika.
Jag till hotellet gick och fick en mugg
Och såg ett konstigt äppelträd tillika,
Och hörde i bersån vid glasens klang
En ganska vacker sång af Patron Lang.

6.

Jag rista vill i hast min sjette runa,
Och den skall bli en ganska vigtig bit.
I thy jag vill för läsarn utbasuna
Hvad jag har tegat tyst med ända hit:
Jag ville titta in till Eskilstuna,
Men saken var, att jag kom aldrig dit.
Det går ej som man vill; men det är felet
Att ödet har sitt finger med i spelet.

Ty ödet är ett djupt mysterium,
Hvars skildring ej lär höra till det lätta,

*) Pehr Frestare = Carl XI:s lifjägare.

Men som i mörkret af fördolda rum
Gör som det vill och anser för det rätta.
Det är ej värdt att komma fort en tum,
Om det täcks ödet att på tvärn sig sätta.
Nu ville det, att derifrån jag kom,
Jag skulle vända — och jag vände om.

Jag tänkte annars att min kosa ställa
Åt skilda håll, allt efter tid och håg.
Jag ville se Arboga och Thorshälla
Och se hvar Birgers gamla Thorsharg låg.
Jag ville se Arboga-ölets källa
Och ljustra ål i Hjelmarns gyllne våg.
Men allt det der, som här I fåfängt söken,
Försvann i dunklet utaf ångbåtsröken.

Det var en tjusning att sin fot få sätta
På Riddarholmens tempelprydda strand,
Och att på äkta Stockholms-vis få sprätta
Med handskar, cigarrett och käpp i hand.
Jag vill för eder blott nu omberätta
De *Vises sten*, som kom från fjerran land.
Om vetenskapens uppgift anses rigtig,
Så är han lika tung som han är vigtig.

Hur länge man på Grönlands isfält letat,
Så knep man sig en notabilitet.
Om han uti Allfaders käppknapp setat,
Det vet man ännu ej med säkerhet.
I Danmark tros att blocket blifvit petadt
Ur magen på vår rullande planet.

De lärde tvista må om *hur* och *hvadan*,
Jag vet blott *ett:* att den kom hit med Gladan.

Det är väl i sin ordning att I veten
Med hvilken fröjd hans ankomst här förnams.
I procession han drogs af menigheten.
Och fast hans skick är stilla som ett lams,
Han myror satt de lärde i planeten:
Om *hvar den setat*, komma de ej sams.
Men striden pågår käckt, och ändamålet
Är vunnet strax? — om man får rätt på hålet.

Jag väl har hört, att man kan stenar *tukta*
Men att *bekänna kort* ej denna vill.
De professorer gå hvar dag och lukta,
Om han hör Tellus eller Luna till,
Det finns betänksamt folk, som börjar frukta,
Att de sig låtit narra i April.
Om det så är, så må de sig ursaka
Och lägga honom, der han låg, tillbaka.

Åt vetenskapen är han dock åt Norden
Ur polens grafhvalf undan döden frälst.
Och som han är tillräckligt gammal vorden,
Bör han väl få ett rum bland *Femti äldst*.
Ett faktum är att han nu tillhör jorden,
Och han må nu bedömas hur som helst,
Så blef han, om det ock blir till hans nesa,
En präktig slutpunkt i min lilla resa.

Mot norden! Mot norden!

En sommarutflygt.

«Alla med oförklarligt behag hembygden förtjusar:
Evigt för minnet är kär dal'n, der man lekte som barn.«

Ovidius.

"*Och våren andas i blånad sky,*"
Och ändå går jag med paraply!
Godt folk! förundren er ej deröfver,
Jag nyss den köpt, ty jag den behöfver
Jag resa skall opp till nordanland,
Der den kan komma till pass ibland.
Fast solsken mera vårt öga fägnar,
Rår ingen för att det stundom regnar.
Och kommer plötsligt en störtskur ned,
Så är det godt att ha' taket med.
Fast vi i dag utaf solsken bländas,
Kan det bli' regn, innan dagen ändas
Och derför går jag med paraply,
Fast *våren andas i blånad sky.*

Det var en solig morgonstund, som jag lemnade Stockholm och gick ombord på ångfartyget *Ångermanland*, med full öfvertygelse att jag ej skulle ångra mig.

Ett dödande qvalm öfver Mälaren låg
Och solen tog ingen reson.

Jag längtade ut på en saltare våg
Att svalka min värda person.
Jag repade opp alla tio budord
Och lemnade mig i Guds hand,
Och kom med en brinnande bondtur ombord
På ångaren *Ångermanland.*

Alexandre Daumont säger på ett ställe i sin *Resa i Sverige* år 1830: *Jag lemnade Stockholm på en ångbåt;* men jag tycker att det låter bättre och tydligare om jag säger, att jag gick ombord på en ångbåt och medelst detta fortskaffnings-medel lemnade Stockholm. Samme Daumont berättar äfven i sin resebeskrifning om sin öfverfart från Helsingör till Helsingborg sålunda: "Himlen var ren, hafvet *lugnt* och vi gynnades af en *frisk* kultje." Det kan nog kanske vara möjligt, men mig har det aldrig lyckats att få se hafvet lugnt under en frisk kultje. Men jag kommer nu för långt ifrån mitt föresatta ämne. Adjö, herr Daumont!

Det präktiga Ångermanland skulle göra sin första resa på Norrland, och rederiet hade haft den artigheten att anställa en sextett af blåsinstrumenter, som skulle medfölja fartyget på dess första resa fram och åter. Man har talat om knussel nu för tiden hos rederierna; men den nyssnämnda sextetten måtte väl få gälla som en dundrande vederläggning af de oförskämda knusselhistorierna. Fy skam! sådana belackare!

För att mera trankilt kunna företaga den påtänkta sjöresan, hade jag under vintern flera gånger besökt Bergsunds mekaniska verkstad, för att med egna ögon

göra mig förvissad om det nya fartygets ändamålsenliga konstruktion och solidité; men så snart jag förnam, att dess blifvande befälhafvare, kapten Viktor Kempff, oaflåtligen höll sitt vakande och erfarna skeppar-öga öfver arbetets alla detaljer, upphörde jag med mina besök, såsom alldeles öfverflödiga. Om Kapten Kempffs onekligen vackra nit och omtanke om sin tillkommande ark under arbetets fortgång har jag hört berättas, att då fartyget var färdigt och skulle afgå från Bergsund, hade alla arbetarne tackat sin himmelske fader, att de en gång *blefvo af med den efterhängsne välsignade "gubben"*.

Allt detta sammanlagdt gjorde, att jag nu gick ombord med en kolossal fond af mod och förtröstan.

Dagen var solig och varm,
Skeppsbron på skugga var arm.
Folket sig samlat ihop
    Och gop.
Kajen af menskor var full
Endast för ångbåtens skull:
Nybygdt och pyntadt det låg
    På våg.

Fruar och barn skulle med.
Landgången, stadig och bred,
Tog mången gubbe från land
    Om hand.
Det var ett vimmel på strand,
Pussar på mun och på hand!
Här såg man ogift och gift
    På vift.

Här såg man olika smak:
Damer, tillkrånglade bak,
Som när man svans på häst
Uppfäst.
Modet är galet, ja visst!
Galen är hvarje modist
Och uti allt, som nu sys,
Konfys.

Nu halas landgången in,
Plats tar nu hvar och en sin.
Och på sin *brygga* står re'n
Kapten;
Tittar på molnenas vägg,
Stryker sitt blonda skägg,
Backar sitt *Ångermanland*
Från strand.

Båten får lof och beröm.
Måsarna i Norrström
Nyfikna slå en ring
Omkring.
Sjelf är jag, som man vet,
Gammal bekant med hvar mås,
Förstås!

Ångarn nu präktigt gled
Glindrande strömmen ned.
Slottet vi lemnade snart
Med fart.

Kempff gaf en vänlig signal,
Tyst blef allt slammer och tal.
Sextetten blåste som sju
Just nu.

Valdemarsudden passerades under musik. Vi fingo viftande helsningar i förbifarten. "Det är grosshandlar Gustaf Möller med sina barn", anmärkte en af passagerarne. Vid Blockhusudden viftades med tre fanor. "Det är doktor Sandahls flickor", anmärkte en annan. Och nu viftades från alla stränder och backar, under det musiken utbasunade vår återhelsning i den klara morgonluften.

Jag vet ej, om kor äro musikaliska, men en och annan sådan visade oss den artigheten att vifta här och der i backarne. Kor anses för dumma, och jag har hört sägas, att dumhet ofta kan vara mycket musikalisk. Plutarch påstår ju äfven, att de bästa musikaliska instrumenter blifvit förfärdigade af åsne-ben. Lika godt! Viftningen med den söta svansen såg idyllisk ut. Jag viftade tillbaka och bad dem för all del lägga på hullet under sommaren. Viftningarna aftogo emellertid, ju längre vi kommo ut i skärgården. Det blef alltmer och mer bondaktigt och ouppmärksamt.

Ångaren Gustaf II Adolf, som kommenderades af Kapten Neukirch, helsades i förbigående, med afseende på befälhafvarens tyska namn, med *marseljäsen*. "Bravo!" ropade en af passagerarne. Skratt och munterhet! Ett politiskt samtal öppnades af tvenne herrar. Jag tog ingen notis om innehållet. "Politiken är en boll, som kastas af larmande barn."

Vid *Skomakarn*, en liten glad fyr, togs afsked af skärgården. Musiken spelade. Ålands haf öppnade sina portar. Det var lugnt i Neptuni rike. Med litet besvär hade man kunnat se hans thron på botten i det spegelblanka vattnet. Annars är den på 1780-talet beskrifven af en skald på följande åskådliga sätt:

"Hans thron är byggd af vatturika skatter
Med musslor öfverallt och snäckors prål besatter.
Från ofvan ända ned med perlor af kristall.
På trappan perlemor, på sätet guldet skiner,
Kring thronen hvalar stå och sprutande delphiner."

Ångermanland, som är ett utmärkt fartyg, har äfven en präktig matsalong, hög och luftig som gamla Valhall. Fläsk fanns här äfven, och glada Valkyrior saknades ej heller, som kredensade det skummande ölet. Man åt med smak, och en god aptit följer alltid med ett godt och stilla sjöväder. Aptiten är annars, säger någon författare, ingenting annat än ett naturens konstgrepp, som påminner oss att, när tiden är inne, lägga mera bränsle på lifvets härd.

Fyrfartyget *Grundkallen* helsades i förbifarten med musik af den outtröttliga och förträffliga sextetten. Kommendanten Råberg visade sig på däck med sin familj och gaf oss sin afskedshelsning. Natten var angenäm. Månen, den blonda Phoebe, sken med underbar glans som en vacker illustration i naturens stora praktbibel. Synd att den skall vara obebodd. Der kunde man få en

byggnadstomt för godt pris. Kanske finns det folk på andra sidan. Det lär ju blott vara fjelltrakten, som hon visar åt jorden. Om Nordenskjöld på sin nordpolsresa kunde titta litet bakom och låta oss veta huru det förhåller sig. Vi kunde då möjligen komma ifrån den sorgliga tanken, att den ödsliga månen blott är en bild af vår egen planets slutliga öde. Snygg tillställning!

En lätt vind började krusa vattenspegeln. Jag ansåg den vara nordlig, en annan tyckte den var vestlig.

Men det pallrar och går
Och på harpan jag slår.
Som en ångande såg
Skär den bugtiga köl
Genom glittrande våg
I den Bottniska pöl,
Så det fräser som öl.

Månen stirrar så trind.
Ingen våg är för hög.
Om man ej är för trög,
Utan rapp och geschwind
Tittar opp och ej ned,
Kan man snart få besked
Hvad det blåser för vind,
Om man frågar vår flög.

Hon är namnkunnig för
Att hon vet hvad hon gör
Så till lands som ombord.

Och jag tror hennes ord,
Och på suset jag hör,
Att det blåser från nord.

Flögelns ställning är hög
Och dess kall är af vigt.
Hon skall hafva insigt
Att bland vindarnes ätt
Kunna ställa sig rätt.
Annars aldrig hon dög
Att tjenstgöra som *flög*
Och fullgöra sin pligt.

Om vimpeln, som fladdrar, borde jag äfven säga några ord, men det torde vara öfverflödigt, sedan Svenskt Konversations-lexikon tydligt definierat hvad en vimpel är, nemligen: att det är *"ett smalt tygstycke, som från skeppsmasten fladdrar ut i luften"*. Då tygstycket icke fladdrar ut i luften, utan hänger rätt ned efter masten, är det visst något annat än en vimpel; men derom lemnas icke någon upplysning.

Jag öfverlemnade mig åt alla goda magter så inom- som utombords och gick till kojs.

På lutans sträng en sång jag knäppa vill,
Om vädrets gud mig tillstånd ger dertill.
Jag tycker fönstret darrar i min hytt:
Har Eols goda lynne redan flytt?
Hans skuld det blir, men aldrig blir det min,
Om nordan trummar ut det med trumpinn.

Mig ingenting i alla fall det gör,
Om vädret blott sig håller utanför.
Men om det tränger in uti min koj,
Då säger jag rent ut, att det är skoj.
Hur än det går, så är det afgjordt att
Jag sofva skall med största lugn. God natt!

Fartyget gick med en lindrig gungning. Någon sjösjuka borde således ej kunna förekomma. Likväl lät jag mig berättas, att här och der i hytterna var det icke alldeles så fritt i den vägen. Engelske marin-kirurgen Morland-Hacker har uppgifvit ett recept deremot, som jag ej bör undanhålla, i fall någon skulle finna sig hugad att försöka anrättningen. Sjelf har jag ingen passande mage för åkomman och har derföre ej varit i tillfälle att kontrollera ofelbarheten hos det Morland-Hackerska receptet. Det skall alltid vara utfärdadt af läkare och är följande:

Rec. Acidi	hydroclor del	8	gr.
	Nitrici del	14	„
	Hydrocyanic (à 10 proc.)	16	gutt.
	Magnesia sulfuric	24	gr.
	Aquæ	250	„

D. S. en matsked hvar 3:dje eller 4:de timme.

Annars har jag hört sägas, att det säkraste medlet mot sjösjukan består deruti, att man håller en träpinne i munnen; och så länge man kan behålla den qvar mellan tänderna, så är man alldeles oåtkomlig af sjukdomen. För min del anser jag det sednare medlet vara det tillförlitligaste och kanske äfven det oskadligaste.

På morgonqvisten rapporterades att Hernö-klubb var synlig. Man drack kaffe och steg i land i Hernösand klockan åtta.

Staden är under omstufning och förbättring. Omgifningarna vackra och storartade. Hamnen god. Sjöbodarne på reträtt. Stadsträdgården lummig och inbjudande. Staaffs Villa tillfyllestgörande. S:t Petri hotell storståtligt. Dålig konjak. Gatorna sommartomma. Lektorerne bortresta. Gamla bekanta sjuka och skröpliga. Ingen landshöfding, ingen biskop, Hela tutten på badresor: nästan bara Pelle Tjernberg hemma. Alla städer äro tråkiga om sommaren. Cain byggde den första stad Den var tråkig. Cain var en dålig karl. — Jag for på landet och tog med förtjusning den norrländska naturen i ögnasigte, under åtnjutande af det allrahärligaste sommarväder.

Ingenting jag bättre i naturen vet,
Än en vacker sommar, som är lagom het,
Som lagom har med flugor
Och doft af granris i skog och stugor.

Att nosa på finns intet, som är så skönt
Som ljufva sommarblomster, då allt står grönt,
Och skog och alla lunder
Ha' foglar uti toppen och får inunder.

Jag hela verlden ser i ett bättre ljus,
Då jag får gå i skogen bland doft och sus.
Jag åt naturn mig gläder,
Och suckar, då jag tänker på qvalm och städer.

Under det jag hvilade mig ifrån att betrakta de härliga utsigterna, böjde jag mina knän och åt blåbär. Hvilka förtjusande blåbär. Min lilla mun såg flere dagar ut som ett bläckhorn. Och hvilka söta gräshoppor jag såg i Norrland! Äfven här lär det vara blott gräshopps-herrn som sjunger, och det lär han göra endast med fötterna. Det kan inte Labatt göra. Frun är evigt stum. Jag menar gräshoppans. Greken Xenarchos har deraf tagit sig anledning att lofsjunga gräshopps-gubbarnes lycksalighet.

“Hur säll likväl gräshoppan är,
Som aldrig hör sin sköna brumma:
Der alla honor äro stumma,
Hur fridsamt der!“

Jag träffade en gammal bekant, som nu pallrar och går på Ångermanelfven, i stället för att, som i yngre dagar, knoga mellan Stockholm och Vaxholm. Det var ångbåten Ran, som, ehuru skröplig och lefnadstrött, hade den artigheten att för gammal bekantskaps skull föra mig till *Vaija*, ett förtjusande ställe, der jag hos patron Malmberg gästade och sof den rättfärdiges sömn, vaknade vid regnväder och fördes per vagn till Bollsta bruk.

“Vid Ångermanelfven kan man taga afsked af åkerbruket,“ har någon resande författare sagt. Men Vaija och Bollsta åtminstone får man pligtskyldigast undantaga, ty der frodas ett härligt åkerbruk endast af den orsak, att det skötes som ett jordbruk skall skötas. Kom i håg det, bönder!

Jag gjorde min uppvaktning hos brukspatron på Bollsta, omhuldades med vänskap och en hejdundrande frukost och skjutsades sedan af patronen sjelf till Sandviken, för hvilken artighet

han tillgodonjöt
förmånen att bli genomblöt.

Det regnade som himlen varit öppen, och jag kände en tyngd på mitt samvete. Sjelf tröstade han sig med att tänka på sin potatis.

"Då stadsbon fröjdar sig åt solsken och vackert väder, så säger landtbon: vi äro i största behof af regn."

Vi räddade oss emellertid hos brukspatron Fritz Versteegh, hvars holländska namn bönderna i början förenklade till *Värrsten.*

Örnsköldsvik är en liten glad, förtjusande köping i Själevads socken.

"Höga berg och djupa dalar!
Här är vännen, som mig behagar:
Hej hopp, min lilla sockertopp!
Vi ska' dansa till solen rinner opp
Hej hopp, min sköna!
Vi ska' dansa i det gröna.

Inloppet till hamnen är genomgående vackert med de allra som täckaste sommarboningar å ömse sidor.

Med anledning af ångfartyget Ångermanlands ankomst första gången till Örnsköldsvik, der det till en del

hemmahör, var en middagsfest för omkring 300 personer, herrar och damer, arrangerad af fartygets rederi, och var denna fest till alla delar lyckad och storartad. Den är beskrifven i tidningarna, och dess ytterliga beskrifning skulle ej kunna, utan en obehörig kortfattlighet, sammanträngas i denna min lilla rese-skizz. Minnet af förvärfvad vänskap och broderlighet skall likväl vara mig kärt och dyrbart att behålla och värdera. Lefve Örnsköldsvik, dess herrliga natur, dess älskliga, lyckosamt framåtsträfvande samhälle! — — —

Sång i Ångermanland.

Jag vandrar bland bergen i Ångermanland
Från morgon till skymmande qväll.
Jag jublar och qvittrar min visa ibland
Kring nipor och dalar och fjell.
Jag mojar mig bara och solar min kropp
I fjellsolens glödande brand:
Hvad hade jag annars så skyhögt hit opp
Att göra i Ångermanland?

Dess jord är mig kär i hvarendaste bit
Och yppig, som nånsin man vill.
Och himmelen har man, i fall man vill dit,
Ej många gästgifvarhåll till.
Jag kunde ta fatt uti molnenas svans,
Om blott jag utsträckte min hand.

Det gör man väl ej någon annanstans
Än här uti Ångermanland.

I skogen mig möter hvar blomma som vän,
Som förr, lika landtlig och täck.
En barndomsbekant känns på rösten igen
Öfverallt i hvar sjungande bäck.
Och elfven sig slingrar som fordomdags
Och vattnar sin skuggande strand;
Och aldrig jag sett någon *gladare lax*,
Än laxen i Ångermanland.

Här får man sin rigtiga smak igen,
Då smör man vill gommen förtro.
Och mjölken är här långt bättre än den,
Som spädes vid *Lidingöbro*.
Och glöda ej drufvor och pippingar här
Som längst bort i sydliga land:
Hvad sägs om de älskliga åkerbär,
Som glöda i Ångermanland?

När tjädern spelar i ångande tall
Och jublar i fjellstängd vik,
Så kan han väl kallas i alla fall
En högst musikalisk klassik.
När orrfogeln spelar och eko från häll
Upprepar hvart endaste grand,
Hvad är väl då *Lumbyes* och *Meissners* kapell
Mot skogens i Ångermanland?

Ja, Ångermanland är, som hvar man vet,
Den allra som gladaste bygd.

Och nekas ej kan, att dess gästfrihet
Är arf efter forntida dygd.
Och känns i dess gästfria salar ibland
Att *plägning* man fått med besked,
Så har man hvar gång efteråt till och med
En känsla af — Ångermanland.

Jag ville se huru det såg ut i Medelpad och gick derföre i Hernösand ombord på ångbåten Niord, som skulle gå söderut.

Och midt i natten kom jag till Sundsvall,
Och kallt och blåsigt var det för tillfället.
Jag möttes af ett ganska ledsamt fall,
Att ej ett enda rum fanns på hotellet.
Kring torg och gator höll jag rigtigt skall,
Tills ändtligen jag kom till rätta stället.
Jag gjorde, hvad jag genast hade bordt,
Jag bultade mig in hos mamsell Hjort.

Sundsvall är en stor stad, som funderar på att bli större. Något småstadsmessigt syns ej till; men hvad som syns till, är ett storartadt affärslif, grundadt på kapital och företagsamhet. En frisk och lefvande anda, ett lif af hopp och champagne. Sundsvall är Jemtlands hofleverantör, Jemtland är Sundsvalls flödande helsokälla. Stadshuset är kolossalt med en praktfull festivitetsvåning, diverse affärs- och tjenstelokaler samt god restaurant. Staden har vackra omgifningar. Brunnsparken med musik om morgnarna, Tivoli med musik om aftnarne. Der serveras goda varor. Sundsvall har fin gom.

Utsigten öfver sjön åt Alnön i solnedgången var praktfull.

Och hela hamnen som en spegel låg,
Och såg vid såg jag såg, hvarthelst jag såg.

Bland andra vackra ställen omkring staden, intager Ludvigsberg ett utmärkt rum. Det tillhör rektor Berggren, som är nog lycklig att med sin familj kunna bo der året om. Utsigten är den allra härligaste öfver staden och hamnen. En särdeles glad och angenäm middag, arrangerad i det gröna, kom mig der till godo och som i det vackraste sommarväder var genomgående präktig och tillfyllestgörande.

På Jemtlandsvägen rullade jag af dagen derpå i vännen G. Wessblads vagn, som han välvilligt städt till min disposition. Vattjom är en ståtlig gästgifvargård, som har godt om mat, såsom företrädesvis lax och andra ätbara saker, men som har ondt om hästar. På en väg med så mycket resande vore det bättre om det fanns mindre tillgång på lax och mera tillgång på hästar.

Nu vill jag utbasuna
För vännerna,
Att jag tog af till Tuna
Och Åkersta.
Der fann jag uti salen
En väldig rad
Af slägt från Herje'dalen
Och Stockholms stad.

Bland notabiliteter
Jag blef så glad
Att träffa på poeter
I Medelpad.
Från Vesterbottens stepper
Bland dem uppdök
Vår vän, som lyran knäpper,
Gök Gökson Gök.

Så gästfritt ställe sällan
Väl nånsin fanns.
Der åts och dracks emellan
Musik och dans.
Pokalerna man tömde
Tills man fick färg.
Se'n sof jag godt och drömde
På Danielsberg.

Från Danielsberg, som är Gök Gökson Göks sommarresidens, har man en storartad och anslående anblick öfver Matfors sågverk, som är ett af de största sågverk i Norrland, med dess vackra vattenfall, hvilket på morgonqvisten, jemte sågen, togs i närmare betraktande.

Tio laxar hade jag nöjet att se upphalas ur det brusande svallet, hvarefter, på inbjudning af den artige bruksförvaltaren och hans fru, kaffe inmundigades på herrgården.

Resan fortsattes sedan i sällskap med Ljungan, som nu af artighet höll sig på venstra sidan om åkdonet och på behörigt afstånd. Man säger, att i *Vermland kan*

man inte spotta, utan att spotta på en brukspatron. I Norrland kan man inte se en strömfåra, utan att se timmerstockar, som på egen hand i otalig mängd och med den största kallblodighet störta sig fram genom vågorna, för att blanda sig i verldsvimlet.

Jag vet ej om det gagnar eller skadar:
Mig tycks dock i vår nordiska provins,
Uppriktigt sagdt, att det måhända finns
För många yxor och för litet spadar.

På alla gästgifvargårdar i Medelpad bör en resande vara utrustad med ett godt tålamod, emedan han alltid har utsigt att få vänta på hästar. Men tre timmar! mina vänner! det går väl långt. Som kristen menniska är man förpligtad att gå långt i tålamod, innan man har rättighet att bli ond eller otålig:

Sticks din näsa med en syl, min vän!
Tvärt igenom, får du ej bli retad;
Men om sylen ej dras ut igen,
Har du rättighet att bli förtretad.

Detta är kristligt tålamod, som hvar och en bör söka förskaffa sig.

På Nedansjö gästgifvargård fanns, som det uppgafs, ingen krake att få. En kamel fanns, men det var gästgifvaren sjelf, som hade detta betecknande namn. Tvenne kor såg jag, men dem ville ej herr Kamel släppa i skjuts, och hästar lär han vara mycket rädd om. En kamel i

öknen kan man få bugt på, men kameler i Medelpad är ett omedgörligt slägte, som ej låter tala med sig, om det ej sker med *klingande* fraser. Hvad ville jag göra? Jag slog upp en bok, som låg i ett fönster, och fördref tiden så godt jag kunde, med att göra mig bekant med innehållet och inhemta den vishet, som stod till buds:

"För att göra halm på hustak oantändbar, bestryker man den med kalkvatten."

"Kollodium på liktornar fördrifver det onda för lång tid."

"Knän på yllebyxor försvinna, om man fuktar stället med en svamp, doppad i varmt vatten."

"Ett ondt samvete är en skorpion, ett godt samvete är den bästa hufvudkudde."

"En stor mage är bevis på godt hjerta."

"Att ha ett vassrör i ryggen är ett medel til framgång."

"En dam, som nyttjar chignon, bevisar, att hennes hår väger mera än hennes hjerna."

"För att finna hvad man söker på lifvets väg, bör man icke lemna någon sten ovänd."

Jag tog sista uppmaningen ad notam, gick ut och lyftade på den första sten, jag såg, för att se efter en häst — och se! Skjutsen kom i samma ögonblick! Det var en så kallad bakskjuts, som kom mig till hjelp.

Hela trakten efter Ljungan är vacker. Från Skallsberget eller Klacken, som det också kallas, i Stöde socken, kan man se solen vid midsommartiden hela natten, i fall man ej sofver, utan håller sig vaken.

Stöde kyrka står vid elfstranden. På Stödesjön går en ångbåt, hvarpå resande och äfven andra menniskor kunna från Hemgrafven komma ända till Hammar i Torps socken.

Torpshammar med pappersmasse-fabriken försvann för mina blickar i den sena qvällen. Tiden är dyrbar. Jag ilade till Torps prestgård och kom just lagom för att smörja mig med delikata släpärter och jordgubbar samt med mycket annat smått och godt uppfriska min genomdammade lekamen.

“Att vara välkommen,“ säger någon författare, “är det första vilkoret för ett gladt åtnjutande af det som kokerskan sedan kan åstadkomma i köket. Den gåfva, som gifves åt hjertat, öfverträffar den som gifves åt magen.“

Torps prestgård, väl byggd och underhållen, ligger täckt belägen vid landsvägen och är derför lättvindig för resande att kila in på. Utsigten är storartad öfver Ljungan och den bördiga och välbyggda bergsbygden. Kyrkan ligger nedanför prestgården vid elfkanten. Vid Torp finnas postkontor, apotek, gästgifvargård och Guds gåfvor med handelsbodar. Getberget var min favorit-titt om dagarna. Jag gjorde visit på ett ståtligt herresäte i trakten, ett slott i Medelpad, tillhörigt en gammal skolkamrat och vän till undertecknad. Patron Huss på Johannisberg ha ni väl hört talas om? “Hitintill skall du gå och icke vidare“ — och Johannisberg blef vändpunkten på min resa i Medelpad.

Jag tog afsked af Torps prestgård och återvände till Sundsvall igen, samma väg jag kommit, med den förändring likväl, att Ljungan höll mig nu sällskap på högra sidan, alltid lika vänlig och förekommande.

Hvad prestgårdar äro för präktiga ting,
Då man landsvägen far för att se sig omkring.

För husrum och kost har man föga besvär,
Då prestgårdar finnas till hands här och der.

Och prestgårdar har jag väl sett en mängd,
Men aldrig jag sett någon prestgrind stängd.

Man frågar ej först, man kör bara in,
Och strax ser man presten på trappan sin.

En vidöppen famn utaf presten oss räcks,
Och tuting vi få, i fall klockan är sex.

Om morgonen tas man emot lika ömt,
Och frukost man får mycket förr än man drömt.

Och kommer man dit omkring middagstid,
Då motser hvar kyckling sin eviga frid.

Och sedan man middagen stigit ifrån,
Så kan man i hängmatta smälta Gudslån.

Och vill man i duschen se'n två sig hvit,
Så kan man med Guds hjelp få ny aptit.

Och mättad man blir, om än glupsk som en korp,
Det har jag erfarit hos prosten i Torp.

På vägen här och der framskymtade profbitar på den nya jernvägen, som är under arbete och som snart skall vara färdig till Torpshammar, för att sedan fortsättas till Jemtland och Norge. Arbetarne svettades, och skjutskamparna vid Vattjom sneglade med märkbar förnöjelse på deras ansträngningar.

Fagerdal vid Sundsvall.

Nu är att säga, huru
Jag kom till Fagerdal
Uti en skog af furu
Och hägg och björk och al.
Så blomsterljuft som detta
Jag ej sett hitintills.
Och så kan jag berätta,
Att det tillhör bror Nils.

Min afton att förljufva
I grottan bjöds jag in.
Jag fick min lilla hufva
Som andra fingo sin.
Sen sof jag lugnt och stilla
Vid sorl af vattenfall;
Drogs da'n derpå i trilla
Af *Bismark* till Sundsvall.

Telegram till Stockholm.

Bästa herr Bonnier! Jag har nu fullskrifvit sexton sidor stort regalformat. Låt mig veta om det är tillräckligt, annars stannar jag här för att fortsätta.

Svar från Stockholm.

Herr författare! För all del sluta och res hem. Låt oss ej trötta ut publiken. Dess ynnest är mig dyrbar.

Så hett skiner solen på Ljungans å,
Till Stockholm skall ångbåten Nordstjernan gå.
Och afsked nu tages af vänner och bröder,
Och tåget församlas: mot söder, mot söder!

Nordstjernan är stor, det vet en och hvar,
Men trångt om plats hon dock ofta har.
Och omtala tror jag, jag ej behöfver,
Att finns ingen plats, får man stanna öfver.

Den gamla tiden var ingenting mot
Den nya, som jemt är på resande fot.
Och derför på ångbåtar, liksom hoteller,
Finns aldrig tillräckligt med utrymme heller.

Den seden hos oss har nu kommit i bruk,
Att man skall resa, om man inte är sjuk.
Och är man sjuk, kan den minsta blemma
Blott botas borta, men aldrig hemma.

För resande trängre det blir med hvar dag,
Om också han inte är större än jag.

Och derför så stora ångbåtar nu byggas,
Att menskors beqvämlighet månde betryggas.

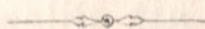
Hos Baggstedt jag nu åt en middag så fin
Och drack, för min helsas skull, dugtigt med vin.
Och medan jag benen ännu kunde styra,
Så gick jag ombord klockan treqvart till fyra.

Och vädret var innerligt godt och rart
Och ångbåten gjorde en brinnande fart.
Det rår jag ej för, att på båten berodde,
Att farten var större än hvad jag trodde.

Kapten Martinell nog sitt bästa gör,
Och det gör nog också herr styrman Schlöör.
Och faror, som hota, ej räds eller skyr man,
Då man har sin lit till kapten och styrman.

Det gick som en dans öfver Ålands haf,
Och vi hade längese'n slumrat af.
När solen oss väckte, var hela affären
Att vi voro redan i Stockholms-skären.

Och lyckligt fullbordad var vår seglats,
Och Stockholm stod qvar på sin gamla plats.
Och alla vi voro så glada och nöjda,
Då redan vi lågo vid slottet förtöjda.

På nyåret 1873.

Det gamla året tog farväl och gick.
Dess sista afton hann man knappt att fira,
Förrän det nya året brådtom fick
Att nappa åt sig gubbens fälda spira.

Den gamle dog som fler än han har gjort
Ty här får ingen evigt sig bosätta.
Hvad han i lifvet här har gjort för stort,
Vet tidningspressen grundligt att berätta.

Af den jag såg — och det kan vara nog
Att bland meriter fanns af hela högen
En som på mig slog an: att gubben dog
Som bergad karl och litet smått förmögen.

För öfrigt bland hans många vackra drag,
Att nu få säga er, mig rigtigt gläder:
Att han har nästan utan undantag
Oss hållit året om med vackert väder.

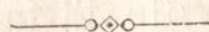
Visst rasade mot slutet, som man vet,
En hemsk novemberstorm af värsta arten;
Det kom sig af att Bileas komet
Slog stjerten mot vår pol i förbifarten.

Du var ej skulden, gamle Sjutitvå!
Till allt det ofog, som bedrefs på hafven.
Då vi kometer ha att skylla på,
Så kan du sofva samvetslugnt i grafven.

Det gamla året dog i slask och tö,
Och tung låg dimman öfver hufvudstaden;
Var god, herr Nyår! ge oss lite snö,
Att vi få rent och snyggt på promenaden!

För dig i alla fall vårt hjerta slår,
Af fröjd och gamman alla ögon flamma.
Jag vet, du önskar oss *ett godt nytt år:*
Vi ha den äran önska dig detsamma.

I frid och nyttig bragd din ära sätt
Och gladt och modigt fram din bana vandra!
Vår nyårs-önskan blir helt rätt och slätt,
Att du ej sämre blir, än alla andra.

Hvad jag ville berätta.

Visa i Trettondagsrusket.

Att vädret är förskräckligt i år på vår planet
Och varit så vår hela julhelg öfver,
Det kan jag nästan tänka, att hela verlden vet
Och att jag ej besjunga det behöfver.
Men *Illustrerad Tidning**) vill nu en visa ha,
Se'n, gudskelof, dess papper kom till rätta.
Och ämnen, bäst jag gitter, får jag i luften ta —
Och det var det jag ville er berätta.

Att *Anders* skulle *braska* och göra folk förtret,
Det hade man väl orsak till att klandra.
Ty derför fick man också i julas, som man vet,
Surmulen gå i ur och skur och vandra.
Och torg och gator summo i miserabelt skick
Och ingenting humöret ville lätta.
Och paraply till julklapp hvarannan menska fick —
Och det var det jag ville er berätta.

Ej hörde man en bjellra, ej gnisslade en med,
I sjelfva ottan fick i dy man traska,
Och ingen stjerna glänste från himlahvalfvet ned,
Blott för att *Anders* nyss behagat braska.

*) Illustrerad Tidning hade blifvit mankerad på papper.

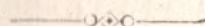
Hvems skulden än har varit, *ett* vill jag er förtro,
Att sjelf jag skulle ut i jul och sprätta;
Men himmel! hvad jag sedan såg ut om byx och sko! —
Och det var det jag ville er berätta.

Jag låter vädret vara och har min tro för mig,
Och tänker att all oro mig bespara.
Naturen, som har alltid en hufvudknopp för sig,
Har nog gjort klart för sig, hur det skall vara.
Ett faktum är det ändå, så mycket jag förstår,
Att intet år man ved har spart som detta,
Att vedpatroners näsor ej vuxit som i år —
Och det var det jag ville er berätta.

Det gamla året reste och kommer ej igen,
Så ville Klotho, som har hand om sländan.
Jag gret och sade endast: adjö, min gamle vän!
Du var en hedersknyffel intill ändan.
Det var ofantligt roligt att nya året kom,
Fast ingenting det hunnit att uträtta.
Men om det händer något, så skall jag tala om —
Och det var det jag ville er berätta.

I verlden händer mycket, och mycket tror jag visst
Skall komma till att hända under året,
Snart riksdagsgubbar komma och tacka oss för sist
Och flyga se'n hvarandra uti håret.
Att få komplett vårt statsskick, är ej så lätt, min sann!
Man lappa får och sy ihop och sprätta.
Att jag blef denna gången ej heller riksdagsman —
Det var just det jag ville er berätta.

Jag knäpper på min lyra och har fullt upp med det,
För resten vill jag tyst min bana vandra.
Om min person dessutom jag mycket litet vet,
Och ännu mindre känner jag om andra.
En lycka vill jag nämna uti mitt eget bo,
Hvarpå det högsta värde jag vill sätta:
Min fru lagt bort chignongen, för evigt vill jag tro —
Och det var det jag ville er berätta.

Hasselbacken.

Statt upp och sjung och sitt ej der och sof!
Och låt oss höra något, som oss gläder!
Jo, *Hasselbacken* öppnats, gudskelof!
Nu kan man hoppas att få vackert väder.
Det ser man alltid och har alltid sett,
Fast afund stundom gör en knyck på nacken,
Att det är *tungt i luften* allt i ett,
Så länge det är stängdt på *Hasselbacken.*

En vänlig blick af solen eller mån'
Vi ej sett till på hela långa tiden:
Hvar kom i hast vår *Kalle Vinter* från,
Och denna snö, som glänser som ett siden?
Man fenomenet ser och gläds igen
Att kunna snygg få gå om vad och klacken,
Och skälet är ej något annat än
Att man har öppnat uppå *Hasselbacken.*

På rusk och blöta såg man ju ej slut,
Och dag från dag så blef det immer värre:
Hur såg det inte mörkt och kusligt ut
Blott några timmar se'n, om inte färre!
For ej en stormvind fram uti sitt lopp,
Som om det varit sjelfvaste kossacken?

Tro ej, att stormen nånsin slutat opp,
Om ej man öppnat uppå *Hasselbacken.*

Och jag kan ge er fler än ett bevis,
Om blott detaljerna I rigtigt fatten,
Att Nybroviken ej kan skaffa is
Och Djurgårds-vattenledningen ej vatten;
En skald kan lika litet tänka klart
Som våra tjenstemän i alla facken,
Och ingen riksdag kan få någon fart,
Förr än man öppnat uppå *Hasselbacken.*

Vår hufvudstad var dyster som en graf,
Om ej den satsen tyckes er för löjlig;
Vår Djurgård ville ingen veta af,
Der ingen trefnad tycktes vara möjlig.
Ej fanns en krog för statsman och prelat
Att kila in på med kraschan på fracken;
Ej heller fanns det någon skaplig mat,
Förrän man öppnade på *Hasselbacken.*

Nu gläds och tycker hela verlden blott,
Att det bör bli en liten spets på föret.
På Munkbrofruarna kan skönjas godt
Hvad som i hast har ångat upp humöret.
Jag tycker sjelf, att lifvet har fått vigt
Och ej är blott som myrans uti stacken,
Att jordens glädje ej är någon dikt,
Se'n man har öppnat uppå *Hasselbacken.*

Jasâ!

"*Vårt lif är en strid!*" ja, det må nu så vara,
Och gerna för mig må de lärde förklara:
Att vi ej ha annat att räkna uppå.
Jag spelar på lyran och svarar: *jaså!*

I verlden visst mycket kan opåtänkt hända;
Men kommer en pater och vill mig omvända
Och hotar att domen är hardt nära på,
Jag spelar på lyran och säger: *jaså!*

Gud gifve, jag ej i en olycksstund sagt det!
Men kommer min värd och vill ändra kontraktet
Och säger, att hyran han ökat uppå,
Jag spelar på lyran och svarar: *jaså!*

Det är ej så lätt till att nappas med jettar,
Och kommer man derför till mig och berättar
Att Nordenskjöld kom ej till polen ändå,
Jag spelar på lyran och säger: *jaså!*

Att klandra min sångmö till ingenting tjenar,
Och kommer en kritikus till mig och menar,

Att denna min visa är dum såsom få,
Jag spelar på lyran och säger: *jaså!*

Jag vet ej hur länge jag går här och rotar,
Men kommer än *mannen med lien* och hotar
Och säger: ditt timglas är slut, låt oss gå!
Jag spelar på lyran och säger: *jaså!*

När det snögar.

Om ni den glädjen mig i dag ej neken,
Jag sjunga vill en sång om väderleken.
Visst är det ljuft, då det är varmt och soligt,
Men *snögar* det, så är det också roligt.

När solen gassar mer än hon behöfver,
Och sommarn, gudbevars! vill ligga öfver
Med gök, som gal, och liten bäck, som spelar,
Har vintern också sina små fördelar.

Väl tjusas man om sommarn många gånger
Af lärkans drill och trastens ömma sånger.
Men tänk om vintern! Innan man vet ordet,
Kan man kramsfogel ha på smörgåsbordet.

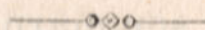
Om det är ljuft i skogens sommartempel
Att larfva kring, hvad sägs om, till exempel,
En vintertripp i varma renskinnsfällen
Vid bjellrors klang, som eko ger i fjellen!

Vårt segel fylls, då sommarvindar sjunga:
Det är så skönt från våg till våg att gunga.
Är det ej lika skönt att fara vida
Från brant till brant uppå en refflad skida

Om sommarn tumla vi i vilda sporten:
Det är en jagt utaf den fina sorten.
Om vintern stålskodd far man som på vingar
Med blixtens fart utöfver is, som klingar.

Hvar tid har sitt behag. Natur! förlåt oss,
Om vi ej tycka att det duger åt oss.
Den saken kan man likväl bäst sentera,
Då man är klädd och född och mätt, med mera.

Nu snögar det. Ja, Gudskelof! Och detta
Är just hvad jag har velat er berätta.
Se'n detta skett och vädret rör mig föga,
Så tiger jag och låter det få snöga.

Då man är poet.

Då man är poet, är man befald
Att tillika kalla sig för skald.
Det är dagsens sanning, och det vet
Hvarje skald så väl som hvar poet.
"*Himlaburen*" bör han väl också
Ej af titlar mindre ha än två.

Då man är poet, är knuten den
Att man har Apollo till sin vän.
Han är alla skalders principal,
Fast han ej är mycket liberal.
Alltid *knappt* åt skalderna han delt.
Han är fattig kanske: han har spelt.

Då man är poet, har man pegas,
En förflugen häst af vingad ras.
Diktens verld på den igenomfars:
Skalden har ej annat ekipage.
Rida skall han, ofta blir han öm.
Hjuldon duger ej, det stör hans dröm.

Då man är poet, är fantasi
Just den luft, som man skall lefva i.
Och för sångens och effektens skull
Skalden fått en *lyra utaf gull.*

Utan den törs ingen slå sig på
Diktens konst och lefva i *"det blå"*.

Då man är poet, skall man en tripp
Ta emellanåt till Aganipp
Annars blir det skaldens säkra dom
Att hans sång blir torr liksom hans gom.
Mången tror, han gör det mest derför
Att få pussa sångens vackra mör.

Då man är poet, skall man i sång
Lefva dagen om och natten lång.
Döden kommer se'n helt visst till slut
För att blåsa skaldens lampa ut.
Men det har han ingenting just för,
Då man blir odödlig, när man dör.

Bäcken.

Liten bäck, som far
I galopp och sken
Natt och ljusan dag:
Se hvad skutt han tar
Öfver stock och sten!
Jag min tanke har,
Att han har ett par
Bättre ben än jag.

Vildt han störtar ned,
Och det går galant
Genom dal och hed,
Öfver berg och brant,
Genom grind och led.
Inga hinder skys:
Vänta, lilla pys,
Får jag följa med!

Nej! vänd om, vänd om!
Klippan stupar djup
Som en ättestup.
Kom för Guds skull, kom!

Gör som jag en krok!
Du är dödsens lam,
Oförvägne tok,
Om du störtar fram.

Du är ung och yr
Och en lustig fyr.
Som hvar menska vet.
Böjd för äfventyr
Du din ofärd gör.
Och det blir jag vid,
Och mitt råd är det
Att du ser dig för,
Medan det är tid.

Jag förstår ej alls,
Hvad det tjenar till
Att riskera hals.
Här blir klyftans gap
Visst din sarkofag:
Tack för godt sällskap,
Dö, om du så vill!
Det vill inte jag.
I dag!

Fjäriln.

Du lilla fjäril, som flyger och far,
Och brådtom har
Och full af lefnadslust spritter!
Det tycks, som du blott fått ditt unga lif
Till tidsfördrif.
Att leka med bäst du gitter.

Du tycker väl ej, det är ledsamt det?
Jag sämre vet:
Dock ej på vår lefnadslott klagom!
Tänk om du hade som myran en stack
Att dras med, ack!
Du finge då sprätta så lagom.

Du kläder dig alltid fint och förnämt,
Och helt beqvämt
Du gratis får svirra och svärma.
Du luftar och tar dig motion på ett sätt,
Som är komplett
Omöjligt för mig att härma.

Att flyga så der är jag inte van,
Och tacka fan

För det du dig lättare svingar.
Det är dock natur'n du är skyldig tack,
Som gjort din frack,
Att den kan begagnas som vingar.

Du roar dig tappert, ja det gör du visst:
Hvar morgonqvist
Och ständigt jag ser dig i viften.
Du stormar på helsan och slösar med den,
Min snälla vän!
Det ser jag på utanskriften.

Som stor kurtisör är du ständigt hos
Syrén och ros
Och blomstren i hagar och diken.
Och Flora nog märkt, att en större kines
Än du ej ges
Inom hennes blomstrande riken.

Hvad tror du att detta skall ta för slut.
Du slocknar ut
I hast, åt förgängelsen mogen.
Jag tiger, ty jag är ej fallen för gräl:
Gud hjelp dig väl!
Jag ser att det barkar åt skogen.

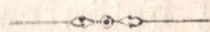
Skogen.

Du susande skog, som gungar för vind!
Du svalkar den smäktande vandrar'ns kind,
Du fröjdar hans hjerta och tjusar hans syn,
Då solen bränner i skyn.

Du öppnar för alla din lugna hamn:
För fattig som rik står öppen din famn,
Och derför har namn, som från fädren gått,
Af "*fattigmans tröja*" du fått.

Du ekorren hägnar i lek och lopp,
För foglarnas sång slår du salarna opp,
Åt fisken du breder din skugga vid strand
Och barr åt myran i sand.

Kring bygden din skyddande ring du slår.
Du bleks ej af solen, på stormen du rår.
För menskan predikar du dag ifrån dag:
Var stark, håll färgen som jag!

Kung David.

David var en liten en,
Fast som konung stor och mägtig,
Ömsom syndig och andägtig,
Spelte harpa som Sjödén.

Upptogs uti Sauls hof,
Spelte da'r och qvällar genom,
Så det gubbens öron hven om
Och hans gamla oro sof.

Folket var för David stämdt.
Saul kunde rätt ej lida'n:
Faen vet, men horn i sidan
Hade han till David jemt.

David var en hjeltesjäl,
Slås han kunde liksom sjunga.
Med en slungsten i sin slunga
Slog han Goliath ihjäl.

Derför med en kungatron
Han af Samuel belöntes.
Smordes till och med och kröntes
Utan all opposition.

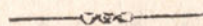
David med geni som få
Hade snillrika ideér,
Tålde aldrig Filisteer,
Och det undrar ingen på.

Hustrur ledigt tog han sig:
Såg Bathseba ifrån taket.
Hennes gubbe för omaket
På befallning dog i krig.

Om prins Absalon är nog
Att berätta för profane,
Att hans hår, som blef hans bane,
Ett par hundra siklar vog.

Salomo, hans andre son,
Var af visdom ett exempel,
Byggde ett frimurartempel,
Som vi än ha mönstret från.

David dog, och Salomo
Spiran ärfde och tillika
Höga visor, magnifika,
Sjöng *in dulci Jubilo*.

Mitt sommarnöje.

Vid Brunnsvikens strand
Och Barkarby-vägen
En stuga belägen
Mig tagit om hand.
Der vistas och bor jag,
I Brunnsviken ror jag
Och tjusas af skogar och blommande land.

Hör hvad det susar i gungande träden,
Der far en ekorre lättskrämd och skygg,
Böljande vaggar den mognande säden,
Löjan sig gassar på vågornas rygg.
Foglarnas qväden
Klinga gudomligt bland surrande mygg.

Mitt mosslupna tjäll
Bland tallkrönta bergen
Är ljusrödt till färgen,
Som Stockholms kastell.
Och blommor man satt der
På gröna rabatter,
Och tallstrunt jag andas från morgon till qväll.

Nyligt utflyttad jag skådar nyfiket
Hän öfver viken från bergets altan.
Der ser jag *Stallgårdens* värdshus, utskriket
Fordom, då man ej vid lyx var så van.
Der syns *Kräftriket*:
Kräftorna tar visst bror Schubert från stan.

Der skymtar en bit
Af stället vid *Haga.*
En skogsväg vi taga,
Så komma vi dit.
Dit går jag, der mår jag:
Af Ericson får jag
Förtjusande blommor från Orangeri't.

Kors, hvad den Ericson är bra för Haga,
Han gör i blommor och planterar trän.
Aldrig på honom man någon hört klaga,
Omtyckt och känd i alla rikets län.
Nu skall han draga
Långt bort till Wien, och Gud vet se'n hvarthän.

Der stranden vi se
Af Tivoli Villa:
Der mår man ej illa,
Ty der bor Cadier.
Jag det ej behöfver
Utbreda mig öfver,
Ni någon gång varit der sjelfva kanske.

Gästfrihet äfven härute han visar,
Ej blott bekanta och vänner han ser.
Andra figurer han rikligt bespisar,
Grymtande mammor *med sköna manér.*
Hundrade grisar
Har han dessutom, om ej han har fler.

Min väg är helt gin
Om Grönstedt jag söker
Och smuttar och röker
En sort som är fin.
På *Berglund* der går han
Och *dalkarlar* slår han
I gästerna, medan de dricka hans vin.

Solen går ned och min tankegång stannar,
Annars kanske blef min visa för lång.
Mönstrat jag har mina närmaste grannar,
Hoppas, att ej jag har gjort dem förfång,
Ingen mig bannar,
Derför att fler ej få rum i min sång.

Vid Brunnsvikens strand
Och Barkarby-vägen
En stuga belägen
Mig tagit om hand.
Der vistas och bor jag,
I Brunnsviken ror jag
Och tjusas af skogar och blommande land.

En sommardag i Mariefred.

Att bo uti Mariefred
Och ha tre, fyra rum och kök,
För att en sommar slå sig ned,
Är just ett godt försök.
Ty har man här sig tagit fast,
Så ser man genast till och med
Att man bor bäst och billigast
Uti Mariefred.

Hushyran är ej här så dyr,
Man hyresgäster aldrig klår:
För hundra "krigare" man får
En våning *som den står.*
Du får en gårdstomt, som är fin,
Tre, fyra rum med kök och ved,
Sängkläder, möbler och porslin
Uti Mariefred.

Grönsaker har man rundt omkring:
Man plockar sig en näfve dill
Och får, snart sagdt för ingenting,
Syperba kräftor till.

På fisk och fogel finns allsköns
Tillgång från land och segelled
Och ägg och makalösa höns
Uti Mariefred.

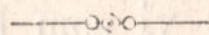
Ja! hvarken finns det eller fanns
En fläck, der folk kan slå sig ned
Och må så matgodt någonstans
Som i Mariefred.
Och mången sommargäst jag vet,
Som mager kom och gick och skred,
Blef oförklarligt tjock och fet
Uti Mariefred.

Tycks tiden här för lång ibland,
Att man liksom vill leds ihjäl,
Man kan med tretton kort på hand
Förströ sin trumpna själ.
Man vinkar och man slår sig ned,
Man skickar bud och får besked:
Spelorrar finnas till och med
Uti Mariefred.

Men längtar du från stad och torg
Till Floras sommargröna tjäll.
Du går till Vasas gamla borg
Att drömma bort en qväll.
Du toner hör, ett instruments,
Kung Eriks kanske till och med?
Nej! det är slottets Intendents
Uti Mariefred.

Se'n kan man "*sugga*" se och "*galt*",
Och sedan utaf slottets tolk
Bli presenterad öfverallt
För godt, historiskt folk.
Och om man tröttnar vid hvarann,
Så kan man gå tillbaka ned
Och roa sig, så godt man kan,
Uti Mariefred.

Och nu är denna visan all,
Emedan allt skall ha ett slut.
Och aftonsol'n i böljans svall
Sjelf också strålat ut.
Jag hänger lyran på sin spik
Och slutar Kantilenan med:
Att dagen varit minnesrik
Uti Mariefred.

Årskrönika.

Det gamla året sjönk iut sin graf:
Så går det till, förr'n man vet ordet af.

Om man att räkna hop sig företar,
Hvart år en massa utaf dagar har.

Och när man väl har traskat genom dem,
Så har man left trehundrasextifem.

Hvad som har händt på denna långa tid,
Der är hvad jag mig tänker fästa vid.

En riksdag hade vi som hvar man vet,
Jag derför ej behöft att nämna det.

En kröning sågo vi, fast himlens sky
Oss tvang i regn att stå med paraply.

På kyrkomötet talte man och skref,
Och biskopsskruden undanpetad blef.

Af ångare vi fått en väldig mängd.
En klippa är i Norrström undansprängd.

Att *Rydberg* var för trångt, var jemt ett gnäll,
Då byggde herr Cadier ett *Grand Hotel.*

Palinska huset brann en vacker natt,
Och oskadd endast blef dansösens katt.

Fast med författare är *tunnt och skralt,*
Ett tryckeri man bygger kolossalt.

Molins fontän fick Stockholms största torg,
Och Uddman fick ett hus från Göteborg.

Vår *lönförhöjning* gillar jag komplett,
Blott min pension blir höjd på samma sätt.

Af korn och kärna ha vi rikligt fått,
Och derför ha vi också lefvat godt.

Vår tull gått upp i bredd med vår trafik:
Hvar menniska tycks nästan vara rik.

Nu sägs ej mer att *gull är bara mull,*
Då värdemätar'n blir det röda gull.

Vårt land rott upp sig, öfverallt man hör:
Vårt gamla Sverige skäms man nu ej för.

Och är min krönika ej nu korrekt,
Så får jag be mitt herrskap om ursäkt.

Min pegasus.

Min pegasus är gammal nu och trög
Och flyger ej som fordomdags han flög.
Hans ben har styfnat, vingarne gå trögt,
Han kommer ej från jorden mer så högt.
I skyn han gör ej sina glada puts:
Han håller sig vid jorden som en struts.

Det var en tid, *jag minns den som i går,*
Då pegasus var i sin ålders vår.
Då flög han ofta ledigt härifrån
Och tog sin hötapp mången gång i mån'.
Och dertill hade han de bästa skäl.
Då han i moln och månsken mådde väl.

För *sferernas musik* han dock var skygg:
Jag hade svårt att sitta på hans rygg.
Men om jag fallit, lugnades jag med,
Att jag i mjuka molnen trillat ned.
Det gick i rymden ofta på sin hals,
Och stundom visste jag ej till mig alls.

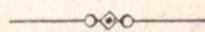
Jag skulle ansett som en stor favör,
Om jag fått spänna *Carlavagnen* för.

Det gjorde ingenting, om den gick tungt,
Min diktan var att kunna sitta lugnt.
En vagn med "*hjulspik, smidda utaf gull,*"
Släpps dock ej ut för skaldenyckers skull.

Men det var ändå roligt mången gång
Att tumla om i strängaspel och sång.
Vår historik är uti sammandrag,
Att vi haft roligt, pegasus och jag.
Och ibland vänner jag ej minnas kan,
Att jag har haft en bättre vän än han.

Nu af Medusas son är, som I sen,
Snart återstoden bara skinn och ben.
Fast hans förbättring jag bekosta vill,
Professor Lundberg sagt, det står ej till.
För andra krakar finns det vård och värn,
Men för pegaser är ej *vet'rinärn.*

Och dermed är min lilla visa slut:
Min pegasus står inte längre ut.
Att *allt förgängligt är*, det vill jag tro
Det står att läsa hos kung Salomo.
I vett och visdom af mångfaldigt slag
Han visste mer än både ni och jag.

Vintersång.

I brist på annat sjunger jag nu om väderleken.
Att den är tung och krånglig, jag tror ni ej förneken.
Man kan deröfver vara ej annat än förvånad
I Januari månad.

Och mina båda spåmän de äro underliga:
Jag ser på termometern och den vill bara stiga.
Jag ser på barometern, om den vill opp sig knalla,
Men den vill bara falla.

Förunnas oss en vinter, två grader under nollan,
Så få vi, som vi funnit, ej dygnet om behålla'n.
Hvad få vi då behålla? Jo, blott den tillförsigten
Att få behålla gikten.

Det är så dödt och tråkigt om vintern nu för tiden,
Då Bore tycks ha tröttnat att blåsa lif uti den:
Då inga glada flingor i luften mera singla
Och inga bjellror pingla.

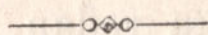
På vinterplagg man slösat onödigt mången summa:
Min granne fick till julklapp ett slädnät af sin gumma.
Men blir nu hvarje vinter som denna, utan före,
Är det ej värdt ett öre.

Ej ser man några runor i isen skurna,
Ej kan man köpa hjerpar, af fruktan att de surna.
Att ej af grymma koppor man må inkommoderas,
Man måste vaccineras.

Man kan bli trött på mindre, än jemt i regn bli blötta.
Doktorer ser man kuska, uttråkade och trötta.
Man hör blott menskor pjunka och öfverallt sig grufva
För reumatism och snufva.

Hvad hjelper dock att klandra hvad man ser förefalla:
Natur'n har bättre hufvud och hjerta än vi alla.
Kanske med blida vintern sig himlen vill förbarma
Mot fattiga och arma.

Låt derför bli, min sångmö, att i onödan pjunka!
Låt term- och barometern sig höja eller sjunka,
Att lifvets glädje sjunga dig mycket bättre kläder
I alla Herrans väder.

Första föret.

Snön i luften hvirflar nu som bäst,
Innan qvällen ha vi före mest.
Ljuft det skulle vara,
Den som hade bara
Hundra daler och en liten häst!

Hvarfrån kommer detta hvita fjun?
Som ett draperi af mjuka dun?
Snart det bländhvitt skiner,
Uppsatt som gardiner
Kring naturens tysta paulun.

Nordanvinden blåser snålt och hvasst,
En och annan skofvel syns och qvast,
Bjellror klinga redan,
Flere komma sedan:
Det blir lif och lefverne i hast.

Nyss man inom staden hölls och tvangs.
Nu man nöjs ej mer med *Berns* och *Blanchs;*
Man skall ut till *Nacka*,
Stallgåln och *Norrbacka*,
Värdshusvärd och åkare till gagns.

Hvart man åka skall, det får bero:
Om det något är till Stockholmsbo,
  Aldrig miste tar han,
  Väderkornet har han
Bäst och säkrast till *Lidingöbro*.

Det blir också resans mål till slut,
Dit jag också sjelf har längtat ut.
  Hejsan! Öfver *Gärdet*
  Rätta kosan bär det:
Der syns skymten af dess gula knut.

Här är folk och fröjd uti hvar skrubb,
Här går åt i afton rubb och stubb.
  Känn på denna lake!
  Har du kännt dess make?
Det var mums, sa' f-en, tugga nubb!

Ett stycke reseanteckningar.

(Sommaren 1873.)

Jag natt- och kappsäck har packat redan.
Jag måste resa igen, emedan
En gång för alla min kropp sagt till,
Att han blir sjuk, om han sitter still.
En glädje öfver mitt väsen spred sig,
Då han beslöt att ta själen med sig.
Det var af kroppen ett vackert drag,
Som icke händer hvarenda dag.
Fast i latinet vi äro skrale,
Jag vet att *animal sociale*
Är just hvad kroppen i födseln var,
Och derför vill han ha själen qvar.
"Han vill ha sällskap," de lärde mena,
"Han mörkrädd är om han blir allena."
Jag tror fullkomligt på deras ord —
Men nu är tid till att gå ombord.
Och vill ni titta uti marschrutan,
Så bär det rakt opp till Åreskutan
Och kanske längre, om Ödet vill,
Som ofta ställer små upptåg till.

Jag tog afsked af två bekanta, som skulle resa till en brunns- och badort, och tänkte dervid på profeten

Jeremia: "Hvad hjelper dig att du far in uti Egypten och vill dricka af vattnet *Sihor!* hvad hjelper att du far till Assyrien och vill dricka af elfvene *Phrat?* Det är din onskos skull att du så plågad varder. Om du tvädde dig med lut och toge der mycken såpo till, så synes dock din ondska dess mera, säger Herren."

En annan vän träffade jag vid samma tillfälle, som var stadd på resa till utlandet och, som han uttryckte sig, till söderns paradisiska länder. Han beklagade mitt öde att gå till mötes fjellens isande vindar. Vårt korta samtal afslöts med följande frågor och svar:

"Kennst du das land, wo die Citronen blühn?" —
Nej! jag har aldrig varit utom byn.
Jag trifs så godt i gamla Svealand
Och längtar ej till någon annan strand.
Om söderns land du mera föredrar,
A la bonheur! så var så god och far!

Men jag vill fråga ungefär så här;
Kennst du das Land, wo det fins åkerbär
Och lingon, glödande utefter mon
Och i arom långt öfver din citron;
Kennst du das Land, som ej sin like har?
Ich kenne es — och derför blir jag qvar.

Och så kullrade jag och mitt ressällskap på ångbåten *Carl den femtonde* öfver Bottniska böljorna till den idoga staden Sundsvall.

Af ångan och böljorna drifven
Till Sundsvall, som sagdt var, jag drog.
Den sta'n är så ofta beskrifven,
Att det kan för oss vara nog.

Att mina bekantskaper öka
Jag kunde nu fått mig en ny,
Om blott jag had' velat besöka
Hin håle i Ljusta by.

Jag vill ej med någon mig stöta,
Dertill är jag alltför human;
Men skulle hin håle jag möta;
Så skulle jag ge honom fan.

Det var söndag, då våra vagnar rasslade genom staden. Kyrkklockorna pinglade. Gubben Sallén skulle predika. Sommarfoglarne sjöngo sina småbitar i den blå luften. Vägen dammade och det bar af med rask fart landet oppöfver. På Torpshammar gjordes ett kort, men angenämt uppehåll. En aftonrisp intogs i det gröna, och morgonrispen inmundigades dagen derpå i Torps prestgård, hvilket gick för sig, oaktadt prestfar sjelf för tillfället ej var hemma. Jag bör kanske nämna, att vid Torpshammar timrades och iordningstäldes en storståtlig äreport för Hans Maj:t konungen, som väntades. På flera andra ställen hade vi äfven tillfälle att iakttaga samma festliga anordningar.

Så kommo vi rakt till Östersund,
Der allt stod i blomma och grönt.

Och strax med en sak kom jag underfund,
Att stadens läge var skönt.
Kring torg och gator jag stälde min gång
Och gapade, rökte och teg;
Gick öfver en bro, som ett syndastraff lång,
Sexhundra och trettio steg.

Af fjellmygg jag fick ett och annat sting,
Ty solen nu gassade hett,
Och korna de råmade rundt omkring,
Att betet var aldrig för fett.
Jag stod just beredd, som naturens vän,
Att slå på min lyra en knäpp;
Men skatorna skrattade åt mig, fastän
Jag hyttade åt dem med käpp.

Det var en skandal och bevisar bestämdt
Att skator ej ha något vett.
De tyckte väl ej jag såg ut som en *Jämt*
Och stockholmsbor aldrig de sett.
Min sång var förbi och jag vände till sta'n,
Gaf skatorna jemt den och den,
Och gick till bror Ocklind och på hans altan
Drack punsch och tog skadan igen.

Östersund hade en festlig pregel i anseende till det väntade konungabesöket. Det fejades öfverallt, sjelfva residenset stod under uppstufning och en knippa stärkkjortlar bars öfver torget. Staden ligger vackert på östra stranden af Storsjön, midt emot Frösön, som staden

hakat fast vid en bro, för att förekomma dess bortflytande, hvilket, om det inträffade, skulle blifva en stor förlust för staden.

Till Frösö läger voro vi af officerarne inbjudna på middag, som under fröjd och musik intogs i det gröna, hvarefter vi hade nöjet åse en fältmanöver till häst, som var särdeles vacker och upplifvande. Efter denna angenäma och rikliga välfägnad drogo vi vidare, gjorde en liten sjöresa på färja och anlände lyckligt och väl till Häste gästgifvargård.

Så kommo vi till en präktig gård,
Och ypperligt värdfolk det fanns i den.
Der mådde vi, under den ömmaste vård,
Som perla i guld hos vår gamla vän;
Ty det var just han
Och ingen ann':
Nils Larson i Tullus, vår riksdagsman.

Det var en gudomelig Juli-qväll,
Och lärkan sjöng sin lilla kuplett,
Och solen sken på de blåa fjell,
Och värden skålade med oss tätt.
Och det var just han
Och ingen ann':
Nils Larson i Tullus, vår riksdagsman.

Det blef för oss alla en högtidsdag,
Och flaggan han hissat på högan stång.

Guds gåfvor fanns godt om af alla slag,
Och bordet, det svigtade i hans salong.
Och det var just han
Och ingen ann':
Nils Larson i Tullus, vår riksdagsman.

Och timmarne flögo så innerligt fort,
Och nu vill jag endast berätta för er:
Att se'n vi om dagen oss rigtigt smort,
Så gaf han på köpet oss nattqvarter.
Och det var just han
Och ingen ann':
Nils Larson i Tullus, vår riksdagsman.

Nästa dag gästade vi hos hans broder, som hade sin ståtliga gård näst intill. Härifrån sågo vi Åreskutan på sex mils afstånd. En tam renkalf gick på gården och sprattlade och sprang emellanåt i kapp med ungdomen. Vi dröjde längre än vi skulle, som det vanligen sker, då man är hos gästfritt folk, och det är det godt om i Jämtland.

"Det händer ofta så med det som tål uppskjutas,
Att det uppskjutes längre än det tål."

Jämtland har ett gästfritt slägte,
Hvaraf resande ha vinst:
Frukost åto vi, som räckte
Halfva sommardagen minst.

Men nu var ej tid att söla,
Dagen snart tilländagick,
Och bestämdt vi blifvit knöla,
Om vi dröjt ett ögonblick.

Jämtland kan räknas bland de skönaste landskap i Sverige. Trakten kring Storsjön är af en oförliknelig skönhet med en nästan sydländsk växtlighet. Boskapsskötsel och åkerbruk äro naturliga för Jämtland med dess stora odlingsmarker, som ligga och vänta på bättre tider, hvilka fördröjas af skogsafverkningen, som är onaturlig. *Men vänta flugor, det blir väl vinter!* Jämtland har en ljus framtid att emotse.

Jämtland är ett magasin,
Fullt af gömda rikedomar.
En gång skall dock industri'n
Bryta upp dess lås och bommar.

Skiffer, kopparmalm och gull
Äro fjellen icke utan;
Den som kunde runka kull
Oviksfjellet eller *Skutan.*

Gerna in man komma vill,
Slägtet är på guld begifvet:
Nyckeln, som hör låsen till,
Blir till slut — *lokomotivet.*

Åreskutan är den största skuta, jag sett, och jag har ändå sett bra många skutor här i verlden. Det skulle

vara roligt att få titta in i lastrummet och nagelfara med innehållet efter bästa tycke och urskilning. Åreskutan har en höjd af 4,924 fot. Om man äntrar opp i stortoppen, så har man en storartad utsigt öfver trakten. Man behöfver ej befara någon krängning, ty skutan är styf och tvärsäker i alla väder. Tiden tillät oss ej att gå ombord.

Innan vi kommo till Åreskutan, bör jag ej glömma, att vi i Nyland gjorde ett besök hos en gammal hedersman till prest, der vi spisade middag och öfverhopades, som alltid i Jämtland, med välvilja och välfägnad. Från trappan hade man den härligaste utsigt öfver trakten kring Undersåkers kyrka åt ena hållet och Ristansforsen åt det andra. Det var en tafla och en belysning för tillfället, som man ej kunde tröttna att betrakta. Sedan vi på eftermiddagen blifvit lyckliggjorda med kaffe och en ordentlig presttoddy och rökt några glada bloss, företogs afresan under ett snart öfvergående åskväder.

Thor, bland gudarne den främste,
Närmast Oden var i rang,
Och hans borg var ej den sämste
Uti prakt och möblemang.

Vala sjelf om honom talar
Och har gifvit svart på hvitt,
Att han i femhundra salar
Bodde snyggt och hyresfritt.

Jag kommer för ögonblicket ej ihåg mera af guden Thors historia och kan derför ej fortsätta poemet, som

annars, till att döma af början, torde säkert ha blifvit ett ibland de allra vackraste.

På qvällen anlände vi till Dufed, der förut bestämdt och förordnadt var, att vi skulle kinesa, hvilket vi också grundeligen gjorde i tullförvaltar Rodéns gästfria hus.

Hos tullförvaltarns led man ingen nöd:
En vacker bostad uppläts för det första.
Och mat fanns dagen om i öfverflöd
Och ingen, Gudskelof! behöfde törsta.
För mig var getost och *rågrullebröd*
Delicer, som jag ansåg för de största.
Och fet och knubbig blef jag ett, tu, tre:
Om ni ej tror, var god och kom och se!

Midsommardagen reste vi till Tännforsen, sedan vi under vägen gjort oss en glad stund hos Bergström på Forssa. Tännforsen torde vara det ståtligaste vattenfall i vårt land. Så mycket såg jag, att hoppar man i, så kommer man aldrig helskinnad opp. Ofvanför fallet på en grön plan vid en vänlig lada dukades vår middag ur matsäcken, hvarefter vi knogade vidare till *Skaltjern-stugan* och sofvo der öfver natten. Jag fick till sängtäcke en getskinnsfäll, hvaruti jag trillade in min lilla person och befann mig särdeles väl konserverad. Om morgonen möttes vi af en regnig och kall väderlek. Stället har ett vackert vattenfall, som är värdt att taga i betraktande. Vi voro nu blott fem mil från Norge. Jag tror att det går undan.

På gästgifvargården *Skalstugan* var stort bröllop, då vi kommo dit klockan sex på aftonen. Bröllopsmid-

dagen skulle just börja, sedan vigseln förut blifvit öfverstökad. Vi inbjödos af värden, grosshandlaren Steensaas, född norrman, som tillika var gästgifvare på stället, att deltaga i festmåltiden. Det var ett dubbelbröllop, som grosshandlaren gjorde för Ole Vohlen och Ane Lisabeth samt Peder Vigen och Marie Korsjön. Efter middagen voro bord anordnade ute på den rymliga gårdsplanen med toddy- och punschanstalter. Det vill något vara, ty gästerna bestodo af minst tvåhundra personer, hvaribland befann sig en rik lappfamilj. Lappen ville nu mera heta *fjellman*, om det skall vara väl. Det var en städad och förståndig fjellman. Glädjen var högljudd, men anständig, och välfägnaden riklig och tillfyllestgörande.

"Men naar saa endelig er samled Alle,
Hvem gammel Gjestfrihed til Huset trak,
Da giver Huset Gjenlyd af en Snak,
Som næsten babylonisk man kan kalle."

Morgonen derpå var frukost för hela sällskapet, då man kunde se

"At udi samme Forhold Glæden hyldes
Som Glasset och Tallerkenerne fyldes."

Från Skalstugan till Sul i Norge är två mil, men skjutsen betalas efter tre. Fjellet var ödsligt och snöigt. Vinterrocken måste på. Hu! hvad det är kallt i Norge! Låtom oss skynda. Levanger är en liten treflig stadsunge med ett godt hotell, som var godt att ha under en regndag.

Vägen till Trondhjem är vacker, ehuru några gemena backar gerna kunde vara borta. Staden är prydlig, ehuru för det mesta bestående af träbyggnader. Den har ett sundt läge och hade för tillfället en hög, blå himmel öfver sig. Hotell Britannia, der vi togo in, är ett *udmærket Kvarter*. Värden hette Myhre. Jag tänkte på vinhandlar Holm i Stockholm. Stadens största märkvärdighet, Domkyrkan, besöktes, men der sågo vi af hela härligheten invändigt endast hyfvelspån och plank. Den stod under reparation och anordning för kröningshögtidligheterna. Lång näsa! Inbjudna samma dag till konsul Dahl, som har ett kolossalt bryggeri, sökte vi att trösta oss med en glad middag. Dahls berömda öl har ej sin like på hela jorden. Den stora hästmarknaden, som i dessa dagar pågick, var af ingen betydenhet. Dåliga hästar och höga priser. Marknadsplatsen heter *Ihlevolden*. Hjorten, "Café Restaurant", befinnes i granskapet. Der afprofvades under musik hvarjehanda både fasta och liqvida varor, och befanns allt vara ganska godt.

Romsdalen, som är 6 mil lång, har en gigantisk och äfventyrlig natur, som kan vara intressant att taga i betraktande och gapa på en vacker sommardag, men der jag ej skulle ha någon lust att bosätta mig. Det föreföll mig, som om naturen vid något tillfälle haft berg till öfverlopps och ej vetat i hast hvar hon skulle göra af dem, utan staplat upp dem huller om buller i Romsdalen som i ett magasin.

Gästgifvargården Aak har ett behagligt läge och vimlar om somrarna af engelsmän, som ha god trefnad i Norge.

De engelmän äro laxmetande män,
För nöje dock mer än för magen.
De meta och meta och meta igen
Och meta till domedagen.

Här och der på gästgifvargårdarna i Norge står på en tafla anslaget: "Veifarende och Nærboende, som maatte see nogen Beskadigelse paa Telegraftraaden af Grene eller Blade ligger over samme, anmodes om velvilligen at melde det till den herboende Opsynsmand."

Vid Aak reser sig Romsdalshornet med en svindlande höjd och visar sällan sin spetsiga kägla alldeles molnfri. En engelsman har för en betydlig summa köpt öfversta spetsen, till hvad ändamål, vet han bäst sjelf.

Vid hotellet var en äreport af granris upprest för Hennes Maj:t drottningen, som väntades och för hvilken nattqvarter var iordningstäldt. En half mil derifrån ligger den lilla köpingen Veblungsnæs vid Isefjorden, och der låg korvetten Balder, som skulle föra Hennes Maj:t till Trondhjem. Vi kommo en dag förut till köpingen, innan den högtidliga embarkeringen skulle försiggå.

Och plötsligt jag en vacker tafla såg,
Fotograferad är den redan vorden:
Vid Veblungsnæs korvetten Balder låg
Och svalkade sin köl i Isefjorden.
Och solen glänste öfver fjellens våg,
Och blomstersmyckad som till fest var jorden.
Hvad hände? Jo, att lyckan så bedref,
Att vi till middag fingo bjudningsbref.

Det var en söndag, som jag ej kan glömma,
Då Friggas son med smak och elegans
Gaf middag, hvarom vi ej kunnat drömma,
En äkta svensk, med öl och pomerans.
Det smakte godt att *svenska* bägarn tömma,
Och när den tömdes, gick det som en dans.
Det måste medges, att man öfvermåttan
Förträffligt mår på Kongl. svenska flottan.

Dagen derpå, som var en varm och solig sommardag, gick drottningen ombord, helsad af folkets jubel, som synbarligen uttryckte dess glädje att se Hennes Maj:t.

I Romsdalen bör man ta i betraktande Slettaforsen, hvars fall ej är så högt, men utmärker sig genom den trånga bergöppning, hvarigenom vattenmassan störtar sig med förfärlig kraft. En bro leder öfver forsen, i fall man har mod och lust att titta inåt dalen. Vill man se de skönaste fjellformer, så har man dem till hands i Troldtinderne. Romsdalshornet är 4,400 fot i vädret.

Gudbrandsdalen är berömd för sin fägring och förtjenar det äfven. Lougen slingrar sig genom bördiga dalar under höga skogbeväxta fjellväggar. Norge har inga hvad vi kalla bondbyar. Enstaka stugor blott här och der, och de se just ej så trefliga ut. Någon hvit gardin får man sällan se i något fönster. Godt och hyggligt folk träffade vi öfverallt. Här och der ser man en Sæter. “Ordet *Sæter*,“ säger någon författare, “eger en förtrollande kraft. Det målar för de fleste en tafla af vild och sublim natur. I den klara luften stå de lysande

snöfjellen tydligt, till och med vid horisonten, och bilda en kraftfull kontrast mot de vilda fjellväggarne och de kaotiska, stensådda fälten i Sæterns grannskap. I Sæterdalen betar boskapen, och utanför stugan står vallpigan och lockar dem med rop och sång.“ Men jag har hört att det skall vara rätt osnyggt och otrefligt i sæterstugorna i Norge. I Gudbrandsdalen lärer man dock kunna påträffa sæterstugor, som utan och innan motsvara den idylliska trefnad, som man sett framställas på Tidemands taflor. En Sæter på Dovrefjell sågo vi, som låg särdeles trefligt belägen vid en lång och smal sjö, vid foten af ett präktigt fjell, kalladt Blåhuvet. I Avsjön fiskas harr och foreller. Vid en bro, som går öfver en å, spisade vi ur den på en klippa uppdukade matsäcken.

Dumbaas gästgifvargård, 2,000 fot öfver hafvet, är för resande ett särdeles godt ‘kvarter‘, der man tillika har postkontor och telegraf och en utmärkt värd. Ack! du glada Sievert Dumbaas!

Att åka uti karriol
Jag förr än nu har aldrig gjort.
Man sitter som uti en stol
Beqvämt och kommer fort.
Man har en häst, förstås, framför,
En gutt bakut och sjelf man kör.
Så går det backe opp och ned
Och lugnt man följer med.

Man åker utan något bråk,
Om notabene man så vill.

Med skjutsbond slår man sig i språk
Om man har lust dertill.
Man tager efter eget val
Hvad samtalsämne man kan ha.
Och får man icke svar på tal,
Så mår man lika bra.

Och tycks vår tanke stilla stå
Och ej tycks vilja komma loss,
Så tuttar man cigarren på
Och drar ett gudabloss.
Då sättes blodet i omlopp
Och själens flygt får bättre fart
Och tankens dammar springa opp,
Och allt blir ljust och klart.

Än backar oppföre och än
Dylika utföre man far.
Och bundtar utaf engelsmän
Man träffar der och hvar.
Och morgon- eller aftondags
Man ser dem lugna stå vid sjön
Att lura åt sig Norges lax
Med flugor och med spön.

Af gammalt känner hvar och en
Att Norge är i matväg klent;
Men landet, fast af bara sten,
Är meget smukkt och peent.

Af forsar finns det öfverflöd
Och fjell, som hugga sönder skyn,
Men solsken är som knäckebröd
En ytterst sällsam syn.

Gästgifvargårdarne med fog
Man kan dock icke klaga på:
Filbunke får man skaplig nog
Och *Öring* likaså.
På mig slår killingstek ej an,
Och graflax står ej till att få;
Men färsk, kokt lax man äta kan
Sig puckelryggig på.

Holager är theslikes en präktig gästgifvargård, der vi af värdfolket blefvo på det gästfriaste emottagna. Värden hette Peder Björnson Holager. Värdinnan visade oss en vacker brosch, som drottningen förärat henne.

Lillehammar är en liten peen by vid Mjösen, med ett rigtigt finfint hotell, som kallades hotell-Hammer. Der togo vi nattqvarter.

Morgonsolen sken på Mjösens våg,
Vattenytan som en spegel låg.

Ångfartyget pep och skulle gå,
Tiden inne var att hoppa på.

Uppå bryggan såg man vänner stå,
Och der pussades man, två och två.

"Adjö!" skreks, då ångarn utåt gled.
Adjö, Lillehammer! skrek jag med:

Undra ej, att du mig sorgsen ser,
Aldrig dig i lifvet ser jag mer.

Jag dig bjuder fritt båd' opp och ned,
Om du vill till Eisvold följa med.

Ångbåten Skidbladner, byggd i Motala, är en vacker och elegant båt med en särdeles utmärkt restauration. Sällskapet ombord var litet, men honnett. En herre, som var ute på en fiskresa i Mjösen, gaf mig en lektion i fiskkonservering, som jag vill anförtro fruarna.

"Stor strömming, färsk små sill, eller små sik lägges i en låda med salt. Ett hål göres i botten på lådan, som sedan hänges upp åtta dagar. Sedan tages fisken upp och lägges in igen på samma sätt med nytt salt. Fisken får en utmärkt smak och bibehåller sig året om, som om den vore färsk."

Kristiania var mig ej beskärdt att taga i betraktande, utan nödgades jag skilja mig från mitt angenäma ressällskap och genast begagna första bantåget till Sverige. Kristiania får jag se en annan gång! — alldeles som engelsman, som försof sig då han skulle se midnattssolen i Haparanda.

Och lyckligt snart jag öfver gränsen var
Och tänkte hit och dit uppå åtskilligt,
Och slöt med att i Karlstad stanna qvar
Och inte fjeska mer än rätt och billigt.
Och detta hade till sin goda följd,
Att jag med tacksamhet, som höfs en kristen,
Mig mojade hos vännen Liljesköld
Och reste klockan fem på morgonqvisten.

Att resa så här hela Norge omkring
För roskull och ej i affärer,
Är dyrt utaf hin, men det gör ingenting,
Då man reser — med millionärer.

På jernvägen.

Uti jernvägskupén
Satt jag resfärdig re'n
I mitt stoppade hörn.
Och i morgonens sken
Genom gluggen på dörr'n
Såg jag snart Södertörn,
Med dess dalar och berg
Uti sommarens färg
Superfin i kulörn.

Himlen glänsande fin
Lyste molnfri och ren,
Blå som ultramarin.
I ett hål på gardin
Stod med facklan i hand
Dagens pappa och sken
Öfver blommande land.
Uti dal och på slätt,
Uti lund och i skog
Emot solguden log
För hans artighets skull
Att förse så komplett
Hennes vår-toalett
Med sitt flammande gull.

Och jag tänkte: "O, att
Jag på *rapphöna* satt
Och fick sköta min töm!"
Och att nu ett tu tre
Hoppa ur min kupé,
Var min ögonblicksdröm.

Men det var ej så fatt,
Ty jag satt, der jag satt
I mitt eviga hörn.
Som med fångskjuts jag gått
Satt jag liksom för brott
Instängd af konduktörn.
Och min irrande blick
Knappt ett ögonblick fick,
Der jag satt inom lås,
Här och der af natur'n
Se en skymt genom bur'n,
För hans skull den filur'n,
Konduktören, förstås!

Finns det någon idé
I en jernvägskupé?
Ingenting får man se:
Man far fram som en vind,
För natur'n som en blind
Öfver bro, genom grind,
Genom berg som en pil,
Genom skog som en il
Far man mil efter mil

Och får knappt så pass fred,
Att man kan hinna med,
Fast aptiten är frisk,
Att i magen få ned
Uti hast vid en disk
Lite kött eller fisk
Och af krafs lite hvart
På en qvart.

Sitter jag i kupén,
Domnar snart mina ben,
Om de ej domnat re'n.
Man blir dum som en spån,
Tankegåfvans förmån
Är man nästan ifrån.
Och man känner bestämdt
Att man sömnig blir jemt,
Ty man är allt i ett
Samma imbad uti,
Som ett turkiskt så hett,
Samma qvalm, samma svett
Att man kollrig kan bli
Och förbi.

Midt emot i kupén
Sitter händelsevis
En kamrer, som har snus.
Med ett hjerta af sten
Tar han pris efter pris
Och med blåhvit näsduk

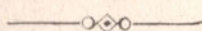
Gör en geste så gemen,
Att man just kan bli sjuk.

Sedan fästes vår blick
På en fru, som har skägg.
Hon är knotig och lång,
Har pince-nez och tunique,
Och som godt underlägg,
Då hon lutar mot vägg,
En ofantlig chignon.
Jag ej den, om jag fick,
Ville röra en gång,
Om jag än hade tång.

Näst intill har sig satt
En patron, som är tjock
Ett par gånger som jag.
I sin guldgula rock,
I sin snusbruna hatt,
I sin gråsprängda lock,
Som af solen är våt,
Ger han verlden god dag
Med dess myckna besvär,
Snarkar till mellanåt
Med en fruktansvärd pust,
Att man hoppar till just
Si så här.

Sitter sedan en fru
Med en skrikhals till son

Icke allt långt ifrån,
Då kan hvar och en ju
Liksom jag finna lätt
Att man har det komplett.

På landet.

Om jag rådde om dig, lilla söta stuga,
Bäddad in bland lönn och doftande syrén!
Djupt jag skulle mig för fru Fortuna buga
Och i största hast mig etablera se'n.
Jag mig skulle nöja
Och ej längre flöja
Efter lyckans gunst på mina korta ben.

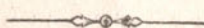
Här jag skulle bo, som uti Mamres lunder
Fordom lycklig bodde fader Abraham,
Englar kunde här få lika glada stunder
Om mitt bästa öl jag åt dem satte fram.
Här jag skulle larfva
Så min teg och harfva
Och gå sjelf i vall med mina får och lamm.

Ängen står i blom och bugar sig för vinden,
Hö, sju åtta skrindor fick jag här vid pass.
Bruna fålen står och tigger bröd vid grinden:
Han skall dra mitt hö, och sjelf jag kör mitt lass.
Här har skogen orrar,
Gäddor och abborrar
Tumla om i skuggan af den gröna vass.

Roligt är att se hur hönsen gå och plocka,
Se hur stolta tuppen flyger upp och gal.
Der två kossor ser jag frodiga och tjocka:
För min ladugård är det ett lagom tal.
Blott hvad som är nödigt,
Intet öfverflödigt
Finnas får hos mig i uthus eller sal.

Här jag skulle sitta mången qväll i skuggan,
Njuta Guds natur och njuta om igen,
Dricka hembrygdt öl och blossa rök ur snuggan,
Höra trastens sång och tjusas utaf den.
I en frid som denna
Djupt jag skulle känna
Att naturn är gubbars allrabästa vän.

Om jag rådde om dig, lilla söta stuga,
Bäddad in bland lönn och doftande syrén!
Djupt jag skulle mig för fru Fortuna buga
Och i största hast mig etablera se'n.
Jag mig skulle nöja,
Aldrig mera flöja
Efter lyckans gunst på mina korta ben.

Hit och dit.

(Sommaren 1874.)

Jag far och flackar stundom hit och dit,
Fastän det blir blott några mil i sender;
Men om man också far blott bit för bit,
Så kan man komma till bra många länder.
Och vill man hem igen tillbaka hit,
Så sker det lättast om man återvänder.
Se'n har man ju fullbordat, eller hur,
En större eller mindre rese-tur?

En större eller mindre rese-tur
Kan på det hela vara just detsamma,
Blott man ej reser uti ur och skur
Och ej när vägarna för mycket damma.
Man flyger ut ifrån sin hvardagsbur,
När man det bästa vädret kan anamma:
Och har man vädret efter önskan fått,
Så har man valt ett väder, som är godt.

Och har man valt ett väder, som är godt,
Så står man sig på resan för det mesta.
Man slipper få sitt pickpack genomvått
Och man är glad och vänlig mot sin nästa.

Naturen njuter man i öfvermått,
Och tar man in hos någon vän att gästa,
Så är hans vänskap nästan oerhörd,
Ty vädret är så lämpligt för hans skörd.

Och är blott vädret lämpligt för hans skörd,
Då kan man gerna följa sina nycker
Och helt trankilt, af inga skrupler störd,
Kinesa vecktals, om man trifs och tycker.
Men mulnar himlen som till nederbörd
Och värden nacken emot himlen knycker,
Då spar man in en mängd af obehag,
I fall man reser genast. Så gör jag.

En titt i Ryssland 1874.

Bref från en vän på landet.

Gamle hedersvän och broder! Är det då verkligen sannt, att du skall resa till Kalmuckernas land? Hvad i all verlden skall du till Ryssland? Äta kaviar, lukta hvitlök och komma hem med stinkande skodon! Är icke Sverige stort nog att resa uti för en så liten gubbe som du? Du har ju ännu ej varit i Dalarna och icke heller på Gotland; och då du inte varit på Gotland, så har du ingenting intressant att berätta för Ryssarna, då du kommer dit. Det tjenar till ingenting att afråda dig från att resa, det vet jag på förhand, emedan på din norrländska envishet skulle mina sunda framställningar aldrig hafva något inflytande. Res derför bäst du gitter, men för åtminstone en ordentlig dagbok under resan, så att jag sedan i dina reseskildringar måtte få någon ersättning för den tid jag nödgas umbära ditt angenäma sällskap, hvilket jag just vid denna tiden hade löfte att få åtnjuta här ute på landet. Jag hoppas emellertid att du snart kommer igen och önskar dig nu derför en lyckosam resa. Ett par tofflor kan du köpa i Ryssland, om du kommer öfver. Min hustru behöfver dem; men tag dem så mjuka som möjligt...

Hastigast gamle vännen och kogubben

Z von Y.

Min dagbok.

Den 27:de April år 1874 klockan ½ 2 på dagen gick jag ombord på det nya präktiga ångfartyget Piteå, bugade mig för dess befälhafvare Jacob Sundberg och tog min blifvande och flytande bostad i ögnasigte, samt fann att allt var ganska godt. Synnerligast fästade jag min uppmärksamhet på fartygets båtar och lifräddningsbojar, hvilka jag med välbehag fann vara i bästa ordning och skick, så att jag såg mig med säkerhet kunna påräkna *tröst och styrka i motgången,* i fall det skulle behöfvas. En viss ödslighet rådde ombord, ty jag såg inga passagerare.

Jag ett bekymmer hade,
Som stämde ned mitt mod.
Om jag för dig det sade,
Du kanske mig förstod.
Mig ingen kan förmena
Att denna tanke ha:
Att menniskan allena
Mår aldrig rigtigt bra,

Jag stod och öfverlade
Och tänkte ackurat:
Den som nu bara hade
En hygglig reskamrat!
Jag fruktade bli utan!
Men om min glädje döm,
Då sist ombord på skutan
Kom Major Wennerström.

Och nu var ingen fara, ty i allra sista stunden kommo efter hvarandra flere glada fysiker af både herrar och damer. Bland andra löjtnant S.......g, försedd, utom med nödiga reseffekter, äfven med en utmärkt språklåda. Ett godt snacketöj är en välsignad sak på resor till lands och sjös.

Klockan 2 afgick fartyget, åtföljdt af sin stallbroder, ångaren Luleå, Kapten Ankarcrona, båda för samma rederi stadda på väg till Kronstadt i den vackra afsigten att hemta råg och mjöl ifrån det råg- och mjölrika Ryssland. Deraf kan ses att vi inte reste för roskull. Ingen reser för sitt nöje skull denna tid på året, om man icke är intresserad i företaget.

Då vi passerat Kodjupet, spisades middag och man önskade hvarann en lycklig och angenäm resa. Restaurationen ombord är särdeles utmärkt och uppassningen, både midskepps, akter och för, i högsta grad berömvärd. Samma förhållande lärer vara rådande äfven på Luleå. Sandhamn passerades klockan 6. Tullflaggan hissades, men bara på half stång. Anledningen obekant. Utanför Grönskärs fyrbåk började rullningen, men af lindrig beskaffenhet. Damerna försvunno, och en och annan mansperson drog sig försigtigtvis in i sin hytt. Detta hindrade ej att en och annan mera sjövan tog sin lilla tuting och vid cigarren betraktade hafvets *"oroliga sällar"*.

Far man på det vida haf,
Som inträffa kan ibland,
Har man alltid känning af
Att man inte är på land.

För herr Neptun jag ej kan
Tycke få det minsta grand.
Största skepp med rigg och man
Är ett fnask uti hans hand.

Ingenting kan hålla hop,
När han rigtigt bråka vill.
Ofta får man sig ett dop,
Att man vet att man är till.

Plötsligt ser man sin peruk
Högt på kammen af en sjö.
Ofta kan man bli så sjuk,
Att man tror att man skall dö.

Innan man vet ordet af,
Kan man petas öfver bord:
Hafvet är en gammal graf,
Ni kan tro på mina ord.

Jemt man vara skall på vakt:
Ingen ro och ingen fred!
Hafvet är, som jag har sagt,
Ingenting att leka med.

Hafvet är icke alltid så beskedligt som nu var fallet. Det är icke längesedan jag såg det i vildaste raseri.

Jag for på hafvet, det gick opp och ned:
Min Gud, min Gud! Ni skulle varit med.

Nordvesten bet och slet i stång och tåg,
Och som en spruta var hvarenda våg.

Kaptenen, döf för vind och böljors hot,
Stod som en varg och grinade emot.

Det ser man, att man umgås kan med fan
Och vara lugn — om man är bara van.

Tisdagen den 28:de gingo vi under hyggligt väder med 9 knops fart. Dagen tillbragtes med läsning, musik, prat och ätning. Is syntes här och der drifva omkring i det öde hafvet. På qvällen syntes en fyr, som jag tror hette Ekholmen. Löjtnanten bjöd på karavanthé, som han hade med sig. Månen roade sig med att försilfra vågtopparna, så många han kunde få tag uti.

Månen är min bästa vän:
Gammal kärlek aldrig rostar.
Ingenting hans vänskap kostar,
Aldrig han mig svikit än.

Tyst han går med lugn och sans,
Som det höfs en vakt om natten,
Och jag vågar nästan att en
Punktligare aldrig fanns.

Älskar att på fredlig fot
Jemt sin pligt mot jorden fylla.
Ingen honom kan beskylla
Att ha gjort en mask emot.

Titta hur han vandrar der
Uti ljus och klarhet bara.
Tänk hvad månljust der skall vara,
Då det är så månljust här.

Gerna jag med honom böt,
Der han går i molntulubben:
Herre Gud, hvad han är söt,
Den som finge pussa gubben!

Under natten passerades Hogland. Isbitarne dansade omkring oss,. och emellan dem visade en och annan sjel sin svarta trindskalle på morgonqvisten. Från en liten ångbåt kom lots ombord för att be oss vara välkomna till Kronstadt. Han talade bra svenska, men bröt ännu bättre på finska.

Så kommo vi in uti Kronstadts hamn
Och fingo tulltjenstemän se.
Vi måste uppge våra ärliga namn
Och oss underdånigt bete.
De nogsamt sågo i papperen ner
Och sedan på oss och kapten.
Det gör ingenting att jag biktar för er,
Att vi darrade på våra ben.

Och se'n de förseglat vår packning med bly
Och fått sig en rafflande sup,
Då kände man sig som en menniska ny,
Då de knallade ned i sin slup.

De hade uppfylt vederbörandes bud,
Fast tjensten var allt utom rask.
Jag tänkte och suckade: Herre min Gud,
Hvilket fult och onödigt patrask!

Mellan Kronstadt och Petersburg går ångbåt fyra gånger om dagen och resan är gjord på halfannan timme. Från Kronstadts hamn färdas man pr droska ned till ångbåtsbryggan, som ligger ett godt stycke ifrån. Tjugu kopek kostar åkningen, och den är icke mera värd, emedan man åker sämre än på någon svensk rapphöna. Droskorna äro för det mesta ensitsiga utan något ryggstöd eller något på sidorna att hålla sig fast vid. Man sitter som på en pianostol eller en uppskrufvad kontorsstol. Man får balansera bäst man kan, medan kusken, som är af tarfligaste utstyrsel, kör med en brinnande fart öfver den dåliga stenläggningen, så att man hoppar opp och ned, som om man barbacka red på en häst som stöter. Bjuder man till att göra någon anmärkning, så svarar han bara *dobra!* och kör med den största sorglöshet till det bestämda målet.

Vid ångbåtsbryggan köper man biljett, som kostar 1: 50 svenskt, och går ombord på en ganska stor och bastant ångbåt med kolossala hjulhus och en salong med helgonbilder och taflor med religiösa framställningar. Största delen af passagerare utgöres af marinknektar. Ryska officerarne se mycket trefliga ut. Soldaterna åto salt och bröd, så att det gnistrade om apparaten. Officerarne åto biffstek och drucko karavanthé. Tror jag det!

I Petersburg visiterades våra reseffekter, men på ett mycket förekommande sätt. Tullgubbarna sågo nog

att vi voro folk, som det ej var rådligt att leka med. Stadens läge är lågt och sankt. Deraf kommer troligen namnet: Sankt Petersburg. Emellertid häpnar man öfver det stolta och storartade hos en sådan ungtupp till stad som Petersburg. Jag menar en örn!

Vi togo in på hotell d'Angleterre, helt nära Isakskyrkan med sin kolossala guldkalott, som utsågs till vår ledningsfyr vid våra ströfverier kring gatorna på egen hand.

Hotellet var stort och präktigt. Det första, som vi anmärkte, då vi kommo in, var en egendomlig spottlåda: en låda med lock, som flög opp, då man tryckte på knappen af en upprättstående käpp. Sedan man begagnat lådan, slog locket igen med fart, som om ingenting händt. En af sällskapet anmärkte, att idéen var god, emedan *morgontupparna* ej kunde flyga bort, utan voro i säkert behåll.

Hvar och en som reser till Petersburg vill jag råda att han tar med sig en kappsäck med kläder och en dito lika stor med rublar. Allting är dubbelt dyrare än i Stockholm; mat och våtvaror, pepparkakor och ullstrumpor, skodon och nattmössor, papyrosser och peruker, hvitlök och apelsiner! med ett ord allt som man kan upptänka. Endast *ett* lysande undantag vet jag, och det är åkning. I spårvagn eller droska åker man billigt. För 20 kopek åker man långa vägar. Betalar man mera, så åker man ännu längre, och så undan för undan.

Newafloden var packad med drifis, som dansande drog oss om näsan med ganska kyliga flägtar, under det den passerade staden, för att navigera i Östersjön. Enligt Ryssarnes mening, är den skyldig att vara undan till den 13 Maj, då 1 Maj firas i Petersburg.

Utan afseende på väderleken, måste vi resenärer bittida och sent vara ute och gno, för att på den korta tid, som stod oss till buds, kunna se åtminstone något af allt hvad den präktiga kejsarstaden har att bjuda på. Jag tänker alldeles icke i den här dagboken besvära mig med att beskrifva Petersburg och dess märkvärdigheter. Det är mycket lättare och beqvämare att be hvar och en, som önskar göra stadens närmare bekantskap, att resa dit sjelf och med egna ögon se och begrunda; ty så ha vi gjort och så anser jag hvar och en bör göra.

Likväl bör jag ej undandraga mig att påpeka hvad som vid ett kort besök kan vara sevärdast, det är: Amiralitetsplatsen, Peter den stores staty, Isakskyrkan, Kasankyrkan och dessutom minst 130 kyrkor, ifall man är mycket kyrklig utaf sig; Vinterpalatset, Marmorpalatset, Nikolai och Katarinas statyer, Senatens palats, Eremitaget och flere tusen privata palatser. Isakskyrkan med sin stora kupol af klara guldet är väl bland det märkvärdigaste man kan se i Petersburg. Man häpnar öfver den prakt och rikedom af guld och ädla stenar, som finnes samlad i en kolossal myckenhet inom dess murar. Man häpnar emedan man aldrig kunnat tänka sig något ditåt, äfven om man hört och läst de utförligaste beskrifningar derom. Newski perspektiv väcker er beundran, Bazarer ser man der med otaliga butiker, der herrar och damer vimla i olika bestyr och funderingar. Här kan man se lika tokiga fruntimmershattar som i Stockholm. De ryska damerna äro till sin klädsel temligen lika våra Stockholmska: samma tillkrånglade och osmakliga toaletter!

Jag tänkte på Erik Bögh:

"Enhver lille fröken, der vil fölge med sin tid, erkjender uundgåeligheden af, at hendes ansigt og frisure tilsammen får ett hestehoveds längde, og at der nederst på hendes ryg forudsättes eller rettere bagudsättes en dromedarpukkel, ti: Herre Gud! man er jo dog nöd til at se ud som et menneske!"

Så kom jag ihåg Egron Lundgren:

"Huruvida icke moderaseriet, isynnerhet bland fruntimmer, verkligen närmar sig till svagsinthet, måste lemnas till medicinska fakultetens afgörande. Åtminstone torde denna modesjuka tills vidare böra anses såsom en för den sanna kulturens blomstring vådlig farsot."

Och så kom jag ihåg mig sjelf:

Hur högt jag vet att qvinnan högaktas skall,
Hon klär sig som ett spöke i alla fall,
Och derom har väl ingen ibland oss tvistat.
Att bli så ful som möjligt hon slår sig på,
Man ser på hennes drägt ifrån topp till tå,
Att smak för estetiken totalt hon mistat.

På två dagar kan man i Petersburg ej hinna att se mycket. Den 29:de April var kejsarens födelsedag. Qvällen förhärligades med storartade illuminationer och en storartad balett på teatern, och ingenting annat. Jag försakade danskonsten, emedan jag för min del tyckte, att

Tre rubel för en biljett
Var för mycket för *en* balett.

Dagen derpå var stor militärisk ståt på Marsfältet. Derom kunde man ej få någon kunskap i tidningarna, emedan någon sådan ej kunde tryckas på en *helgdag*, sådan som kejsarens födelsedag. Således gick jag miste om härligheten och fick endast se ett regemente hästgardister, som med spel och fanor återkommo derifrån. Musiken var vacker, men hästarne ännu vackrare.

Den 1 Maj var dagen klar och solig. Jag lemnade Petersburg i all dess glans och återreste till Kronstadt på samma ångande sätt som jag kommit derifrån, glad att få fira första Maj på svensk botten, det vill säga ångbåten Piteå. Jag tror, det duger: en glad och treflig middag om bord hos kapten Sundberg och en dito afton på öfligt svenskt Djurgårdsmanér!

Dagen derpå utbröt en förfärlig storm med snöyra, som varade mest hela dagen. En glad middag om igen på Luleå, med thy åtföljande aftonunderhållning hos kapten Ankarcrona, försonade oss helt och hållet med väderleken. För min enskilda del tänker jag af båda dagarne länge och väl behålla ett särdeles angenämt minne. Lefve kaptenerna, bolag och fartyg! hurrej!

En storm i Kronstadt låter om sig värre än någon annan, ty tjutet och hvinandet i de otaliga och tätt sammanpackade fartygens tackel och tåg jemte sjömännens eviga ohoj och hivej! är mycket mera döfvande och fruktansvärdt än på något annat ställe, åtminstone som jag sett. Lägger man då äfven till schåarnes grymtande språksammelsurium, så är det rigtigt *dobra karaschå!*

Kronstadt är Rysslands vigtigaste sjöfästning och det egentliga värnet för Petersburg, som ligger 5 $^1/_2$ mil der-

ifrån. Staden ser ut som Carlskrona: tråkig och med breda gator. Kronstadt är ändå ingen småstad: 60,000 menniskor tyckas slå sig rätt bra ut på sina inkomster af handel och sjöfart. Här är mycket att se och beundra, men då vädret är dåligt och ruskigt, så förlorar man lusten att lustvandra mer än nödigt är.

Uti Kronstadt jag gick, fast ur himmelens sky
Regn och hagel i ymnighet föll,
Och jag staden besåg, fast mitt resparaply
Jag beständigt för ögonen höll.

Och jag sjöknektar såg med förträffligt humör
Defilera min näsa förbi,
Och en sällsam musik blåste takten framför
Medan trummorna stämde uti.

Och de blåste, så ögonen hvälfde sig ut,
Ett entonigt tututteritu,
Och tututteritu blef det ända till slut,
Och jag hör samma toner ännu.

Jag officerare såg i kapotter och gull,
Jag såg folk uti tvister och skämt.
Jag såg barn uti smuts och kaptener på lull,
Och madamer i trasor alltjemt.

Och på dockor och skepp gaf jag granneligt akt,
Jag såg dufvor i tackel och tåg.
Jag såg kranar till sjös, jag såg Kejsarens jakt,
Jag såg "bördingar" fulla med råg.

Och jag såg en bazar med allt möjligt uti,
Jag såg nunnor och sjömän på kryss;
Jag såg tågverk och skinn, jag såg träsnideri,
Jag såg skodon, som luktade Ryss.

Och hotell Rosalie jag bland annat besåg,
Under det jag kring gatorna strök.
Med mitt sällskap jag åt kaviar och *pirog*
Och drack rönnbärslikör på försök.

Och värdinnan charmant emot gästerna var:
Hennes namnsdag det var samma dag.
Och på tyska hon bad oss en stund stanna qvar,
Och så bjöd hon på vin öfver lag.

Och en sjöofficer, som var Finne till börd,
Slog sig ned utan tvekan och söl.
Att Stockholmare se, blef han slutligt så rörd,
Att han rakt af förtjusning blef knöl.

Och värdinnan oss bjöd uppå tårta jemväl
Och vi sköljde med sherry den ner.
Efter frukosten togo vi hjertligt farväl
Med en bock uppå Stockholmskt manér.

Och när klockan slog tolf, just som tolfslaget dog,
Gick ett skott, att jag nästan blef stum.
Och jag tänkte: om Stockholm den seden antog,
Vore inte den saken så dum.

Och jag såg något stort uti regnluften stå,
Och jag undrade först och gick fram:
Och Stor-Peters staty stod och trampade på
Carl den Tolftes banér. Det var skam!

Se'n jag skådat mig trött, rann det bjert i min håg,
Att i Ryssland vi ha en *koloss*.
Och af allt hvad jag såg uti Kronstadt, jag såg,
Att jag inte med Ryssen vill slåss.

Ukraine, Bessarabien, Astrakan och Kasan m. m. hann jag ej besöka. För den korta tiden nödgades jag äfven försaka nöjet att fiska *stör* i Wolga och vaska diamanter i Ural. Tiden var inne för afseglingen. Både Luleå och Piteå voro fullastade med råg och mjöl, och med den största försigtighet krånglade de sig ut ur det troligen trångaste af alla utseglingshål i verlden, för att komma ut i ett friare och renare vatten. Vädret var godt, fastän vinden var emot. Kapten Sundberg gjorde i hast en öfverhalning eller mönstring ombord, innan vi kommo rigtigt i gång.

Äro alla fruarna med? Ja!
Fröknarna? Ja!
Majoren? Ja!
Löjtnanten? Ja!
Skeppsmäklarn? Ja!
Poeten? Ja!

Således äro alla församlade här? Ja, kapten! lefve kapten!

Vi viftade åt Kronstadt, upplifvade af den ljufva känslan att vara på hemvägen. Sinnesstämningen ombord var den bästa man kunde önska sig; och det är också säkert det förståndigaste för en sjelf och det angenämaste för en medresande, att hvar och en tar med sig sitt bästa lynne på resan. Man kan ta med sig ett par byxor mindre i stället.

Drifis mötte vi här och det af ganska kompakt beskaffenhet, och detta gjorde att Luleå kom att skilja sig något ifrån oss. Det gör ingenting, vi träffas snart och hoppas emellertid att få behålla vårt vackra väder på hemresan.

Från storm, o haf! oss skona,
Låt milda böljor gå!
Farväl, du Ankarcrona!
Farväl, du Luleå!
Snart få vi ljufligt lefva
I Stockholm vid Norrström,
Då Petersburg och Newa
Försvinna som en dröm.

Oss kan ej Ryssland blända,
Vi lugnt ta dess förlust:
Hur ljuft att ryggen vända
Mot Ryssens frusna kust!
Hans snöluft än oss biter,
Hans isberg mot oss gå:
Ur vägen Moskoviter!
Ge rum för Piteå!

Wiborgska smällens minne
Jag lifva vill hos er:
Der ligger Wiborg inne
I viken, som ni ser.
En lunta uti qvällen
Knut Posse gjorde klar —
Och lukten efter "*smällen*"
Finns än i Ryssland qvar.

Derborta, om vi titta,
Syns Hogland, som förut.
Godt folk! jag tror, besitta!
Att än det luktar krut.
Der var det, 88,
Som hertig Carl angrep
Och skrämde Rysslands flotta
På flykten, så det pep.

Hell Auras skald! Hvem tvekar
Dig ge sin hyllningsgärd?
Rätt ut, som jag nu pekar,
Der är en sångarverld.
Der molnets kant sig skubbar
Mot hafvets blåa färg,
Der ligger Borgå, gubbar!
Och der bor Runeberg.

Vi Ryss- och Finland lemna,
Det gör oss ingen sorg.
Fast knappt jag vill dig nämna:
Farväl, du Sveaborg!

Snart svenska böljor skölja
Vår köl med lif och lust!
Farväl du finska bölja,
Farväl du finska kust!

Det gick som en dans öfver Östersjön, och då vi kommo in till Sandhamn, sågo vi till vår stora glädje att tullflaggan var hissad i topp.

Så ser jag dig, min gamla klippa åter
Ett tjugutal af år jag larfvat här
Och tullomhuldat skeppar-fenomener
Och sugit musten utur mager strömming,
Tills sjelf jag magrat som en fångad mås,
Som strandsatt blickar på sin klippta vinge,
Och ser med sorg mot rymdens fria ban.
Hur kan man sätta bo uppå en ö
Med två mils vattenväg till fasta landet,
Då man ej stöflar har som Lunkentus
Och ej som *Ragnar* vattentäta byxor! — — —

En Lunch intogs, då vi passerat Kanholmarne. Någon anmärkte, att man alltid bör sitta, då man tar aptitsupen, ty då *får man aldrig röd näsa.* Den 8:de Maj gick Piteå triumferande in i Ladugårdslandsviken och landade vid Sillhofvet.

Och när klockan var tre och på Skeppsholmen slog,
Kom en tullkarl och ömt tog oss an.
Och ett moln öfver sällskapet hastigt sig drog,
Då vi togo farväl af hvarann.

Och jag trängtade hem och i droska mig satt
Och var glad att jag kommit till bys.
Och jag mötte en vän, som mig helsade gladt
Och påstod att jag luktade Ryss.

Uti Petersburgs stad jag nu såg och förnam,
Att jag åkte ej hälften så rart.
Och hos Blåportens vakt jag mig mutade fram,
Och kom hem med en brinnande fart.

Och nu vill jag allenast berätta till slut,
Att finessen af resan var den,
Att jag Petersburg glömde i samma minut
Som jag kom till mitt Stockholm igen.

Vid Ny Illustrerad Tidnings redaktions fest

på hotel de Suède 1872.

Mel.: «Ack! hvad för en usel koja».

Här vi samlats hela högen,
Bara snillen allihop,
Här finns ingen oförmögen,
Alla svara för sitt stop.
Sången här från våra lyror
Klingar mera ren och skär:
Just så här
Tidningsbyrå'r
Borde vara ungefär.

Låt oss hit på Sveden flytta
Med båd' press och redaktion!
Texten hade deraf nytta
Liksom hvar illustration.
Här med pennan och med nålen
Snillet mera högstämdt blef:
Norstedt klef
Flitigt kring bålen
Fryntligt med *förläggar*-slef.

Jag försäkrar er andäktig,
Att jag är den tanken af,

Att vår text blef mera präktig,
Mer sublim vår xylograf.
Jag i vad mitt hufvud sätter,
Att på landet som i stan
Blef man van
Att få porträtter
Lika utaf sjelfva fan.

Dubbel minst blef hvar förmåga,
Ja tredubbel, om det knep:
Snickar Benckert skulle såga
Buxbom åt oss, så det pep.
Ivar Hæggströms stora rykte
Steg i typografisk flygt:
Mera snyggt
Texten han tryckte,
Om han sjelf så här blef tryckt.

Hufvudredaktörens like
Icke då på jorden fanns.
Byrån blef ett himmelrike
Städse i olympisk glans.
Guld och lagrar till att skära
Öppet stod för hvar och en:
Wieselgren!
Stor blef din ära,
Och odödlig blef du se'n!

Bror min från landet och jag.

(Vinter- och månskenspromenad.)

Vintern kommit ifrån fjellen,
Stjernbeströdd är himlapellen.
Föret öfver allt är underbart
Klingande och rart.
Här vid *Opris*, om vi passa oss,
Åkarslädar ha vi uti gross.
Himlen slutat snöga,
Månen i det höga
Åker uti skyn med bloss.

Silfver glänser från hans tömmar:
Titta, huru ljuset strömmar
Öfver våra berg och skogar, ack!
Från hans gyllne rack.
Emot jorden blickar han så klar.
Gammal kärlek har han ännu qvar.
Vintergatan far han
Och i molnen har han
Tunnlar, som han genomfar.

Hej! låt se att du är vaken,
Åkare! kör fram med kraken!

Slädens nummer? Ja, här står ju:
Hundratjugusju!
Åkartaxan hänger här framför,
Bjellror klinga, allt är som sig bör.
Friskt cigarren blossar:
Fy, hvad fällen bossar!
Ut till Djurgårdsslätten kör!

Karl den tolfte står och hyttar —
Der har Norge sina skyttar —
Hej! det går ju som en vind —
Här är Djurgårdsgrind!
Här stod *Blåpis*, som var en gång bäst,
Här har firats mången Bacchi fest.
Här var för de fleste
Bacchi bästa näste:
Gud vet, när det blir härnäst.

Månen sorgligt på ruiner
Öfver tempelplatsen skiner.
Här skall nu en circus ett tu tre
Byggas af Hinné.
Flydda äro forna, glada lag.
Hästar gnägga här en vacker dag.
Lyckan kan sig vända:
Då, min bror! kanhända
Engageras du och jag.

Titta nu så här till venster:
Här är mörkt i alla fenster.

Hvarje gäst är som han vore blåst,
Templet igenlåst.
Kanske är det ödets glada lek,
Att i stället öppnats ett aptek.
Hasselbacken stängdes,
Apteksskylten hängdes
Midt för fader Bellmans ek.

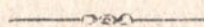
Här är *Slätten*, som det heter,
Skapt för pukor och trumpeter.
Der ser du Alhambra i sin glans,
Som det fordom fanns.
Här kan, när som helst, du slå dig loss,
Äta middag, dra din lilla bloss;
Följa dina nycker,
Dricka, om du tycker,
Kaffe med en *barbados*.

Här vi ändtligt ha Novilla:
Hör hvad messingstoner trilla!
Här är som på hvart förnämt café,
Afgiftsfri entrée.
Här är kotteri vid kotteri,
Här kan lätt man konfunderad bli.
Här är till exempel
Genombrutna tempel,
Fullt med *Bacchi barn* uti.

Bellmans-sången gladt oss möter:
"Fader Berg i hornet stöter".

Alla skratta, ingen nu sig bryr,
Om det ute yr.
Likagodt, hvad kölden har för grad,
Midt i vintern ha vi löf och blad.
Ljuft oss lagern skuggar,
Friskt Tritonen duggar
Öfver snäckorna sitt bad.

Vänner träffas här och grannar.
Täcka könet trifs och stannar,
Fastän röken, stundom intensiv,
Skäras kan med knif.
Dock om Djurgåln vändes in och ut,
Här skall Bacchus ha, liksom förut,
Sina bästa klubbar —
Nej, godnatt nu gubbar,
Nu är qvällen slut!

Byxorna*).

(Saga till den moderna verldens skräddare.)

Aderton . . . väga ett pund.
JACOB SKOMAKARE.

I män på höga skräddar-troner!
Hör upp att sy — och lyssnen till
Den sagosång i enkla toner,
Jag er till julklapp qväda vill!

Men H. . . . . den staden heter,
Der sagans grund jag hört förut:
Jag endast sagan vändt i meter,
Liksom ni vänder en syrtut.

Ej heller någon illa tage
Ett *rimligt* smink på sagans hy:
Ni ofta med en sammetskrage
Gjort allrasämsta frack till ny.

Så tagen då förnöjdt och glade
Den gärd, jag för tillfället kan;
Den är väl ringa, men jag hade
Gud straffe mig! ej någon ann!

---

*) Beträffande detta anspråkslösa stycke torde det här böra erinras om hvad derom redan är påpekadt i lefnadsteckningen öfver förf. (pag. 7 denna del), att det eger sitt egentliga intresse ur den synpunkten att det är det *första tryckta alstret* af Elias Sehlstedt och författadt redan under hans gymnasietid.

1.

Det är så mörkt och kallt derute,
Och qvällen gömmer jorden i
En kylig vinterluft — men vi
Förtroligt oss kring brasan slute;
Men, som i fädrens sagotid,
Låt oss till aftonnöje välja,
Att rundt kring laget sagor tälja
Och glömma köld och is dervid.

Ni tvekar ej, ni gillar detta,
Välan! så börjar jag berätta
Om *Mäster Lind och Mikael* —
Och på en mörk och kulen qväll,
Hvad annat bör än skämtet tala?
Vår Mickel skulle till Upsala;
Att han behöfde byxor då,
Det kan den döde sjelf förstå.

Der bodde uti vinterstaden*)
Tu skräddare i ropet då,
Som skäligt nog med nål och trå
Tog sjuttiett magistergraden.
Nu kasus var att välja en,
Det kunde rigtigt hjernan röra,
Ty valet var ej godt att göra
Emellan Lind och Carl Langén.

*) H........

Vår Mickel började fundera,
Till hvem af dem han månde gå,
Att ett par byxor gjorda få,
Har svårt att välja någondera;
Ty båda gjorde ganska väl,
Men lågo i ett evigt gräl,
Om hvem som sydde bäst på modet.
"Den har väl mera skicklighet,
Som eger mer erfarenhet?"
Nej, påstod Lind, det låg i '*blodet*'.

"Se, denna rock, du gjort, bror Lind!
Han är ju sned, han är ju vind
Och byxorna ej annorlunda,
Se tråden grinar här och der,
Och pressningen, hur klen den är,
Och knapparna ej en gång runda —
Ett nygjordt plagg med skarf i skarf,
Det kallar du att sy på modet:
Jojo, det ligger väl i blodet,
Att sy och skära som en slarf."

"Hur mången, mången har ej burit
Till mig att ändra, hvad du skurit,"
Genmälte Lind, "min bror Langén!
Hvart plagg, du gjort, är klippt af slumpen,
Än är det vidt, än trångt i gumpen,
Än snäft i armar, lår och ben,
Man säger att du syr och drömmer,
Men en och hvar herr Lind berömmer;

Langén, de säga, slarfvar så,
Men Lind syr fort och väl ändå.
Jag mången rock med gullgaloner
Har sytt åt grefvar och baroner,
Och aldrig än ett plagg förskämt.“
Så ungefär de stridde jemt.

Re'n hade dagens stund förflutit
Och Mikael funderat så,
Att han skall resa da'n derpå,
I följd hvaraf han nu beslutit,
Att gå till Lind — men hvar bor han?
Han frågar qvinna, frågar man,
Der han dem allestädes möter,
Då ändtligen på honom stöter
En karl, som säger: här bor än
Den store skräddarmästaren.

2.

Ung Mickel sin anvisning lydde,
Gick in — och midt uppå ett bord,
Med ben i ställning, enkom gjord,
Satt mäster Lind och ifrigt sydde.
“Go' dag, herr Lind! nu är det så,
Jag önskar ett par byxor få
Af herrn till morgon middag gjorda:
Jag reser bort om klockan tre,

Och vill, förstås, ha byxorne
På fransyskt mod, det nyss försporda.“

Så glad ser ingen botanist
En okänd blomma uti lunden,
Som mäster Lind såg nya kunden
På permissioner lida brist; —
Och fortare, än det kan tänkas,
Med nål och tråd ett märke länkas,
Som tar notis om Mickels kropp;
Som droppar uti regnets floder
Snart styng på styng i tyg och foder
Otaligt gå i nattens lopp.
Och dagen kom och middagssolen
Stod klar, den ljusa karneolen
På himlens ring, den evigt blå,
Då Mickel börjar tänka så,
“Att skräddarlöften sällan duga:
De äro mästare att ljuga,
Liksom att sy med nål och trå.
Ponera dock att Linds ej svika,
Då vill jag städs med nit predika:
Bland skräddare uppå vår jord
Jag känner en, som håller ord.“

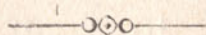
Men klockan slog i sommarvärmen
Med dofva slag i tornet tu —
Och mäster Lind infann sig nu
Med byxorna på venstra armen,
Och bockande berömde stort

Det arbete, han hade gjort.
Alltså till pröfning skrider saken
Och Mickel drar de byxor på,
Men hur han drar, han kan ändå
Ej få de byxor öfver baken;
Han drar, han svär, han svettas, nej!
Hur än han drar, det hjelper ej,
Ty felet sig bestack i benen.
"Ni sakramentska' skräddare!
Hvad har ni gjort — besinna! se!
Ej rum i knä, ej rum i grenen —
Ni modets arma mästerfä,
Drag hän för tusan eran färde!"...
"Ack!" svarte Lind, "som herrn begärde,
De äro *à la mode français.*"

3.

"Hvad fanders mod på byxor!" sade
Vår Mickel, som nu pröfvat hade —
"Min resa är nu rakt förbi —
Jag kan ej trånga byxor lida,
Man bör väl ha dem så pass vida,
Att man kan rymmas deruti —
Man sagt att ni ej kunde fela,
Och nu har det skenbarligt händt —
Och vet, att man ej blir student,
Så framt man ej har byxor hela —

Ni har gjort narr af mina ben —
Jag ångrar nu försent den dagen,
Då ni, min Lind, blef föredragen
Framför er embetsbror Langén —
Jag vill ej längre med er tvista,
De byxor bli minsann de sista,
Ni mig skall göra; hela sta'n
Skall med förundran se och höra,
Hvad byxor mäster Lind kan göra —
Så ryk och ränn för tusan fan!"

Innehåll:

Lefnadsteckning . . . . . 3.
Inledning . . . . 21.
Under mitt porträtt . . . . 22.
Nyårsmorgonen . . . . . . 23.
Eko . . . . 25.
Snöfallet d. 11 Febr. 1872. 28.
En marknads-titt i Upsala 1872 . . . . 30.
Tidig Vår . . . . 36.
Sommarens ankomst den 4 Juli 1871 . . . . 38.
På Djurgården . . . . 40.
Lifvets börda . . . . 51.
Efter ett Vår-regn . . . . . 53.
Nyårs-sång . . . . 56.
Svalan . . . . 58.
På Tivoli berg . . . . . . 62.
Sommarens förgänglighet . 68.
I månskenet . . . . 70.
Gubben . . . . 72.
Visa . . . . 74.
I Höst-rusket . . . . 76.
Just det samma . . . . . . 78.
Seglats på Mälaren 80
En regndag på Djurgården. 82.
En ynglings aftonsuck . . . 84.
Bacchi recept . . . . 85.
Dröm i en ångbåtshytt . . 86.
Till komministern i Möja . 88.
Sång i November . . . . . 90.
Hemvandring i oväder efter Riksdagsmannavalet . . . 92.
Unga skolmästarn . . . . . 94.
Sommarnatten . . . . 96.
Skogsbruden . . . . 97.
Till lands och sjös . . . . 102.
Mot norden! Mot norden . 116.
På nyåret 1873 . . . . . . 140.
Hvad jag ville berätta . . 142.
Hasselbacken . . . . 145.
Jaså! . . . . 147.
När det snögar . . . . . . 149.
Då man är poet . . . . . . 151.
Bäcken . . . . 153.
Fjäriln . . . . 155.
Skogen . . . . 157.
Kung David . . . . 158.
Mitt sommarnöje . . . . . . 160.
En sommar i Mariefred . . 163.
Årskrönika . . . . 166.
Min pegasus . . . . 168.
Vintersång . . . . 170.
Första föret . . . . 173.
Ett stycke reseanteckningar . . . . 174.
På jernvägen . . . . 192.
På landet . . . . 197.
Hit och dit . . . . 199.
En titt i Ryssland 1874 . 201.
Vid Ny Illustrerad Tidnings redaktionsfest 1872 . . . 218.
Bror min från landet och jag . . . . 221.
Byxorna . . . . 225.

SEHLSTEDT

SÅNGER
OCH
VISOR

5